

***Fondul de Garantare a Depozitelor
în Sistemul Bancar***

BULETIN SEMESTRIAL

Anul II, nr. 3

1 / 2007

BULETIN SEMESTRIAL

Semestrul I / 2007

ISSN 1842 - 6905

NOTĂ

Redactarea a fost finalizată la data de 5 octombrie 2007.

Datele statistice provin de la Fondul de garantare a depozitelor în sistemul bancar, Banca Națională a României și Institutul Național de Statistică.

Redactarea finală a buletinului a fost realizată de Fondul de garantare a depozitelor în sistemul bancar.

Reproducerea publicației este interzisă, iar utilizarea datelor în diferite lucrări este permisă numai cu indicarea sursei.

*Fondul de garantare a depozitelor în sistemul bancar
Aleea Negru Vodă nr. 4-6, cod 030775, București
tel: 021/3230890; fax: 021/3230659
e-mail: office@fgdb.ro
www.fgdb.ro*

Cuprins

1. Instituțiile de credit participante la schema de garantare a depozitelor	5
2. Situația financiară și gradul de acoperire a expunerii Fondului	7
2.1. Situația financiară a Fondului	7
2.2. Gradul de acoperire a expunerii Fondului	9
3. Comportamentul de economisire. Factori cauzali și tendințe	11
4. Structura și evoluția depozitelor în sistemul bancar	13
4.1. Indicatori primari privind depozitele	13
4.1.1. Volumul total al depozitelor	13
4.1.2. Volumul total al depozitelor la instituțiile de credit participante la Fond	19
4.1.3. Volumul depozitelor garantate	22
4.1.4. Evoluția depozitelor aflate în limita plafonului de garantare	29
4.1.5. Titularii de depozite totale	32
4.1.6. Titularii de depozite garantate	34
4.2. Indicatori derivați privind depozitele	37
4.2.1. Depozitul mediu	37
4.2.2. Depozitul garantat mediu	38
4.2.3. Gradul de concentrare a depozitelor	39
4.2.3.1. Gradul de concentrare a depozitelor totale	39
4.2.3.2. Gradul de concentrare a depozitelor garantate	40
4.2.4. Gradul de concentrare a titularilor de depozite	41
4.2.4.1. Gradul de concentrare a titularilor de depozite totale	41
4.2.4.2. Gradul de concentrare a titularilor de depozite garantate	42
4.2.5. Depozitul marginal	42
4.2.5.1. Depozitul marginal în raport cu PIB	42
4.2.5.2. Depozitul marginal în raport cu economisirea totală	44
4.2.6. Depozitul garantat marginal	44
4.2.6.1. Depozitul garantat marginal în raport cu PIB	44
4.2.6.2. Depozitul garantat marginal în raport cu economisirea totală	46
5. Factori, condiții, efecte și perspective ale dinamicii depozitelor în sistemul bancar și ale economisirii	48
5.1. Inflația	48
5.2. Rata medie a dobânzii bancare pasive	49

5.3. Marja medie de rată nominală a dobânzii	50
5.4. PIB	51
5.5. Economisirea totală	51
5.6. Creditul bancar neguvernamental	52
5.7. Veniturile	52
6. Rezultatele studiului de piață realizat de Metro Media Transilvania pentru Fondul de garantare a depozitelor în sistemul bancar cu privire la comportamentul, factorii de influență, evoluția și perspectivele economisirii	54
6.1. Aspecte generale	54
6.2. Evaluarea siguranței și profitabilității principalelor forme de economisire	58
6.3. Economisire	61
6.4. Garantarea depozitelor bancare	71
6.5. Informare	74
6.6. Surse de venit	76
Anexa 1 – Lista instituțiilor de credit participante la schema de garantare a depozitelor la 30 iunie 2007	78
Anexa 2 – Lista depozitelor negarantate	80

1. Instituțiile de credit participante la schema de garantare a depozitelor

Fondul de garantare a depozitelor în sistemul bancar (Fondul), după cum îi arată și numele, are drept scop fundamental garantarea, în condițiile și limitele stabilite prin lege, a depozitelor deținute de persoanele fizice și persoanele juridice la instituțiile de credit.

Concretizarea misiunii sale devine evidentă în situația falimentului unei instituții de credit, când, în conformitate cu prevederile legale, Fondul efectuează plăți în lei reprezentând compensațiile (despăgubirile) datorate deponenților garantați ai acelei instituții în limita plafonului de garantare, indiferent de moneda de constituire a depozitului ori de numărul depozitelor.

Începând cu 1 ianuarie 2007, plafonul de garantare este egal cu echivalentul în lei al sumei de 20 000 euro.

Participarea la schema de garantare a depozitelor din România este obligatorie pentru toate instituțiile de credit autorizate de către Banca Națională a României să primească depozite de la public. În calitate de instituții de credit participante la schema de garantare a depozitelor, acestea trebuie să participe la constituirea resurselor financiare ale Fondului prin plata de contribuții la Fond (după caz, contribuții inițiale, anuale, anuale majorate sau speciale). Contribuțiile inițiale se plătesc, în conformitate cu prevederile legale, de către instituțiile de credit nou-înființate după obținerea autorizației de funcționare de la Banca Națională a României. Contribuțiile anuale sau anuale majorate, după caz, precum și contribuțiile speciale, sunt stabilite de către Consiliul de administrație al Fondului și supuse aprobării Consiliului de administrație al Băncii Naționale a României.

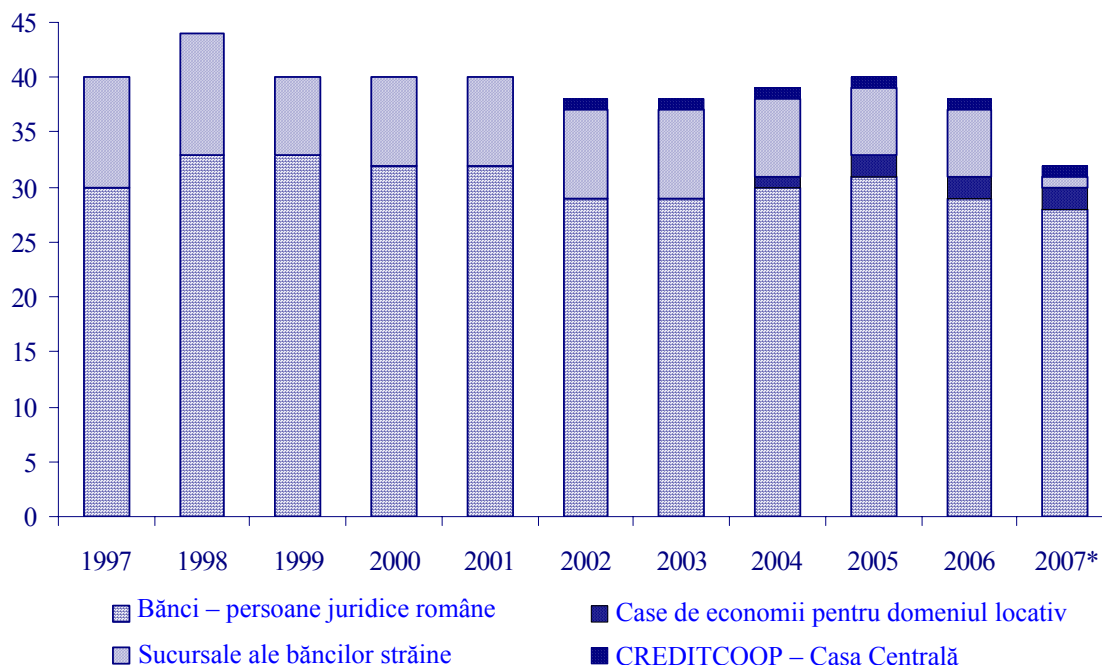
Începând cu data aderării României la Uniunea Europeană, sucursalele din România ale instituțiilor de credit străine având sediul în celelalte state membre ale Uniunii Europene nu mai au obligativitatea de a participa la constituirea resurselor financiare ale Fondului, încetându-le astfel calitatea de membre ale schemei de garantare a depozitelor din România. În cazul falimentului unei astfel de sucursale, despăgubirea deponenților garantați, persoane fizice și juridice, urmează a se face de schemele de garantare a depozitelor din țările de origine.

Astfel, începând cu 1 ianuarie 2007, următoarele sucursale ale băncilor străine cu sediul în state ale Uniunii Europene nu mai sunt membre ale Fondului: Anglo-Romanian Bank Limited Anglia, Londra – Sucursala București; ING Bank N.V., Amsterdam – Sucursala București; Banca Italo-Romana SpA, Italia Treviso – Sucursala București; GarantiBank International N.V. – Sucursala România și Banca di Roma SpA Italia – Sucursala București.

La data de 30 iunie 2007, la Fond participau 32 de instituții de credit¹, din care: 30 de bănci persoane juridice române, o rețea cooperatistă de credit – CREDITCOOP² (casa centrală și cooperativele de credit afiliate) și o sucursală a unei bănci străine cu sediul în afara Uniunii Europene.

Față de finele anului 2006, în primul semestru al acestui an s-a înregistrat o reducere a numărului instituțiilor de credit participante la Fond de la 38 la 32 ca urmare a ieșirii din schema de garantare a depozitelor din România a celor 5 sucursale ale băncilor străine cu sediul în state membre ale Uniunii Europene, precum și ca urmare a fuziunii prin absorbție dintre Banca Comercială HVB Țiriac S.A. și UniCredit România S.A.– banca absorbită.

Grafic 1.1. Evoluția numărului instituțiilor de credit participante la schema de garantare a depozitelor

¹ *Anexa 1* – Lista instituțiilor de credit participante la schema de garantare a depozitelor la 30 iunie 2007.

² În luna august 2007, și-a schimbat denumirea în Banca Centrală Cooperatistă CREDITCOOP.

2. Situația financiară și gradul de acoperire a expunerii Fondului

2.1. Situația financiară a Fondului

Fondul are ca resurse financiare principale contribuțiile instituțiilor de credit, veniturile din investirea resurselor financiare și recuperările din creanțele Fondului la instituțiile de credit în faliment. Pe lângă acestea, Fondul mai are posibilitatea, potrivit legii, de a contracta împrumuturi și de a beneficia și de alte resurse.

Resursele financiare de care dispune Fondul pot fi investite în titluri de stat, titluri garantate de stat și titluri de valoare emise de Banca Națională a României, precum și în depozite la termen, certificate de depozit și alte instrumente financiare ale instituțiilor de credit din România. În plus, odată cu aderarea țării noastre la Uniunea Europeană, a devenit posibilă și efectuarea de plasamente în titluri de stat emise de statele membre ale Uniunii Europene, titluri emise de băncile centrale ale acestora, precum și în titluri emise de Trezoreria Statelor Unite ale Americii, însă aceste instrumente financiare nu fac în prezent obiectul investirii resurselor financiare ale Fondului, nefiind incluse în strategia de plasamente pe anul 2007.

În conformitate cu prevederile legale, plasamentele Fondului sunt făcute potrivit unei strategii anuale de expunere stabilite de Consiliul de administrație al Fondului și supusă aprobării Băncii Naționale a României, obiectivele principale urmărite fiind minimizarea riscurilor și lichiditatea plasamentelor, în timp ce randamentul acestora constituie un obiectiv complementar.

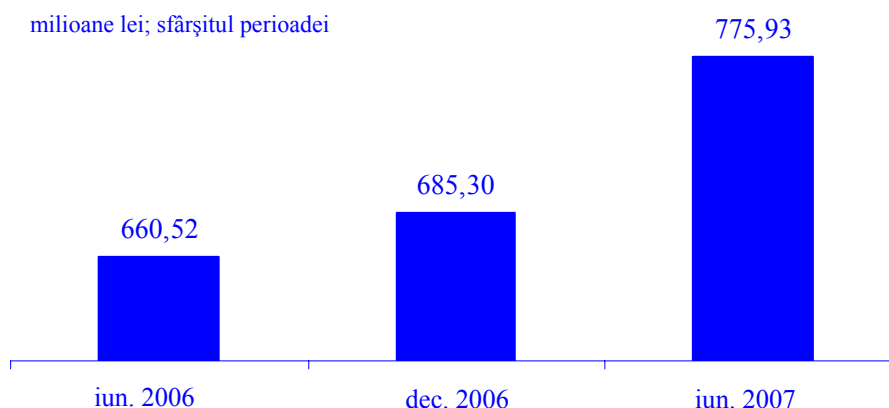
În prima jumătate a anului 2007, plasamentele Fondului au fost făcute în titluri de stat achiziționate de pe piața secundară și depozite la termen, cu o maturitate de până la doi ani.

În portofoliul de plasamente al Fondului, ponderea cea mai mare este deținută de depozitele la termen.

La finele primului semestru al acestui an, capitalurile proprii ale Fondului însumau **775,93 milioane lei**, reprezentând o creștere cu 13,2% față de 31 decembrie 2006.

Comparativ cu 30 iunie 2006, s-a înregistrat un ritm anual de creștere a capitalurilor proprii de 17,5%, cea mai mare parte a majorării capitalurilor proprii ale Fondului datorându-se evoluției din semestrul 1/2007, în cursul căruia au fost încasate contribuțiile anuale la Fond ale instituțiilor de credit participante la schema de garantare a depozitelor.

Grafic 2.1. Evoluția capitalurilor proprii ale Fondului

Astfel, potrivit prevederilor legale, instituțiile de credit participante la schema de garantare a depozitelor au plătit până la data de 30 aprilie 2007 contribuțiile anuale la Fond¹, acestea însumând peste 66,5 milioane lei.

Referitor la recuperările din creanțele Fondului la instituțiile de credit în faliment, în primele șase luni ale anului 2007 a fost încasată, de la 2 din cele 7 instituții de credit în faliment, o sumă totală de circa 0,41 milioane lei. Atât frecvența încasărilor, cât și dimensiunile sumelor recuperate, s-au redus semnificativ față de perioadele anterioare, ceea ce reflectă apropierea instituțiilor de credit respective de faza finală a activității de lichidare ca urmare a epuizării, în mare măsură, a surselor de recuperare a creanțelor ori a bunurilor aflate în patrimoniul băncilor în faliment.

Un alt factor care a contribuit la creșterea capitalurilor proprii în primele șase luni ale anului 1-au reprezentat veniturile realizate în această perioadă, în sumă totală de 27,3 milioane lei, cu circa 14% mai mari decât veniturile obținute în semestrul 1/2006. Această majorare a veniturilor a avut loc în condițiile reducerii ratei medii a dobânzii la plasamentele Fondului (7,77% în semestrul 1/2007, față de 8,31% în semestrul 1/2006 și 8,12% în anul 2006), fiind determinată de creșterea capitalului mediu investit în prima jumătate a anului 2007.

Începând cu anul 1999, Fondul a efectuat, conform legii, plăți de compensații în sumă de 512,23 milioane lei în favoarea deponenților îndreptățiți ai celor 7 instituții de credit intrate în faliment. Se impune precizarea că Fondul mai are în prezent obligații de plată a compensațiilor numai pentru deponenții garantați ai Nova Bank, în semestrul 1 al anului 2007 fiind solicitate și efectuate numai 3 plăți de compensații în sumă de circa 20 mii lei.

¹ Cota contribuției anuale în anul 2007 a fost de 0,1%, contribuția anuală a unei instituții de credit fiind calculată prin aplicarea acestei cote la soldul total, în echivalent lei, al depozitelor din categoria celor garantate, aflate în evidența instituției de credit la data de 31 decembrie a anului anterior celui de plată.

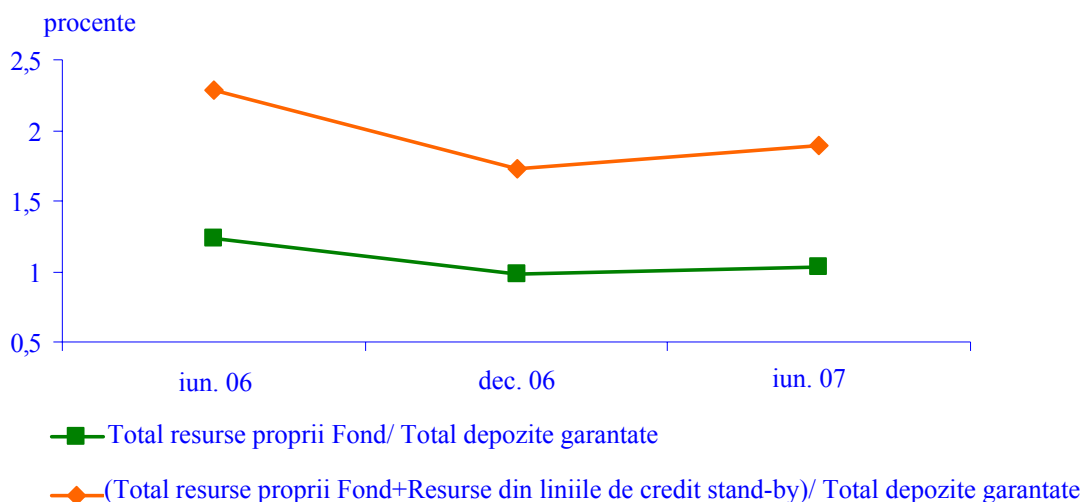
2.2. Gradul de acoperire a expunerii Fondului

În raport cu depozitele garantate de Fond la 30 iunie 2007, capitalurile proprii reprezentau 1,03%, în creștere cu 5 puncte de bază față de situația înregistrată la finele anului anterior datorită majorării mai rapide a capitalurilor proprii ale Fondului comparativ cu creșterea depozitelor garantate de Fond.

Dacă se iau în calcul depozitele garantate efectiv² la instituțiile de credit participante la schema de garantare, în sumă totală de 42 247,9 mil. lei, ordonate crescător în funcție de ponderile deținute în volumul total al depozitelor garantate efectiv, la 30 iunie 2007 Fondul avea posibilitatea să acopere din resursele sale proprii eventuale plăți de compensații pentru depozitele garantate ale persoanelor fizice și juridice în cadrul plafonului de 20 000 euro/deponent³, după cum urmează:

- individual, la oricare instituție de credit dintr-un număr de 25 de instituții de credit (24 de instituții de credit, persoane juridice române, și 1 sucursală a unei bănci străine);
- simultan, la un număr de 12 instituții de credit (11 instituții de credit, persoane juridice române, și 1 sucursală a unei bănci străine);
- simultan, la un număr de 11 instituții de credit, persoane juridice române.

Grafic 2.2. Gradul de acoperire a expunerii Fondului

² Valoarea totală a depozitelor din categoria celor garantate, rambursabile în cadrul plafonului de garantare în cazul producerii evenimentului de faliment al instituțiilor de credit. Această valoare se calculează pe baza raportărilor instituțiilor de credit participante la Fond, după cum urmează:

Valoarea totală a depozitelor garantate efectiv = valoarea totală a depozitelor garantate având valori mai mici sau egale cu plafonul de garantare + numărul deponenților cu depozite ale căror valori sunt mai mari decât plafonul de garantare × echivalentul în lei al plafonului de garantare

³ La 30 iunie 2007, echivalentul în lei al plafonului de garantare de 20 000 euro a fost de 62 680 lei.

Numărul instituțiilor de credit acoperite la sfârșitul lunii iunie 2007 se menține constant față de finele anului anterior, cu excepția situației acoperirii individuale a instituțiilor de credit, în cazul căreia se înregistrează o diminuare de la 26 la 25 de instituții de credit.

În conformitate cu politica de finanțare a Fondului, toate instituțiile de credit participante acordă anual Fondului linii de credit stand-by din care pot fi efectuate trageri numai în cazul necesității completării resurselor financiare proprii ale Fondului în situația falimentului unei instituții de credit.

Valoarea totală a liniilor de credit stand-by contractate în anul 2007 se ridică la circa 647,6 milioane lei (echivalentul sumei de 190 milioane euro la data încheierii convențiilor privind liniile de credit stand-by).

Însumând resursele proprii ale Fondului cu valoarea totală a liniilor de credit stand-by contractate pentru anul 2007, rezultă că la finele primului semestru al acestui an gradul de acoperire a expunerii Fondului era de 1,89%, cu 16 puncte de bază mai mare decât la 31 decembrie 2006.

Luând în calcul atât resursele financiare proprii ale Fondului, cât și suma totală a liniilor de credit stand-by, dacă ne referim la instituțiile de credit participante la schema de garantare a depozitelor cu ponderile cele mai mici în volumul total al depozitelor garantate efectiv, Fondul putea acoperi la 30 iunie 2007 eventualele plăți de compensații pentru depozitele garantate ale persoanelor fizice și juridice în cadrul plafonului de 20 000 euro/deponent, după cum urmează:

- individual, la oricare instituție de credit dintr-un număr de 26 de instituții de credit (25 de instituții de credit, persoane juridice române, și 1 sucursală a unei bănci străine);
- simultan, la un număr de 15 instituții de credit (14 instituții de credit, persoane juridice române, și 1 sucursală a unei bănci străine);
- simultan, la un număr de 14 instituții de credit, persoane juridice române.

Comparând această situație cu cea înregistrată la 31 decembrie 2006, se constată menținerea numărului instituțiilor de credit acoperite în toate cele 3 cazuri.

Se impune precizarea că, în cazul falimentului uneia dintre instituțiile de credit ale căror depozite garantate nu sunt acoperite în întregime, Fondul are obligația legală de a plăti compensații pentru toți deponenții garantați ai acelei instituții de credit, în acest scop urmând să apeleze și la alte surse financiare până la concurența sumelor necesare efectuării integrale a plăților datorate.

3. Comportamentul de economisire. Factori cauzali și tendințe

Comportamentul de economisire este determinat de calcule de arbitraj inter-temporal. Fie că variabilele de arbitraj sunt de natură economică (inflație, rata dobânzii bancare pasive, randamentul titlurilor de valoare, randamentul pieței imobiliare etc.) fie că sunt de natură psiho-sociologică (prudență, intenția de a lăsa moșteniri, pesimism cu privire la veniturile viitoare etc.), acestea generează o anumită înclinație spre economisire.

Economisirea nu se realizează în sine ci, indiferent de gradul de sofisticare a fundamentării deciziei de economisire, se realizează în scopul maximizării consumului pe un orizont de timp mai mare decât intervalul curent de dobândire a venitului care este sursa economisirii în cauză. De fapt, subiectul economic efectuează, așa cum am spus mai sus, o optimizare¹ inter-temporală a consumului final și, astfel, stabilește că o parte din venitul curent trebuie economisit.

Deși nu se poate presupune o raționalitate completă a deciziei de economisire și, mai ales, a alegerii formelor concrete de economisire, cel mai simplu model explicativ la îndemână este acela în care potențiala persoană care economisește realizează o serie de calcule estimative privind formele de economisire disponibile. Ca urmare, aceasta decide sub ce formă de economisire să economisească acea sumă din venitul curent pe care nu o alocă satisfacerii nevoilor curente.

În legătură cu economisirea, se pot distinge următoarele variabile din „modelul” de comportament aferent:

- a) variabile care se referă la sursele de economisire;
- b) variabile care se referă la impulsul spre economisire (cauze ale economisirii);
- c) variabile care se referă la avantajul comparativ al economisirii.

Principala sursă de economisire este **venitul curent**. El poate fi reprezentat, ca variabilă, de *câștigul mediu salarial net*, sau, în cazul pensionarilor, de pensia medie netă (întrucât majoritatea pensiilor se situează sub pragul de impozitare a venitului, se poate considera, ca și în studiu de altfel, *pensia medie brută*).

O altă sursă de economisire o reprezintă **creditul bancar**. Deși este posibil ca această sursă să fie mai degrabă la îndemâna persoanelor juridice, în principiu, poate fi considerată o sursă posibilă de economisire (desigur, pe baza calculelor aferente de avantaj comparativ – cost de oportunitate).

¹ Nu are nici o relevanță, aici, faptul că subiectul procedează formal și deliberativ sau doar intuitiv în fundamentarea deciziei de economisire (inclusiv sub aspectul gradului de economisire a venitului curent disponibil).

Alte surse de economisire identificabile, cum ar fi profitul (pentru firme), câștigul din capital (atât pentru persoane fizice, cât și pentru persoane juridice) etc., se subsumează conceptului de venit.

Impulsul spre economisire² presupune existența unei cauze (de natură strict economică sau doar psihologică) care o determină pe o anumită persoană să își plaseze resursele financiare sub o anumită formă de economisire. Un prim asemenea impuls este dat de depășirea venitului curent disponibil care asigură nivelul minim necesar al consumului curent. De menționat faptul că acest impuls nu dă nicio indicație cu privire la forma concretă de economisire ci doar despre tendința individului (sau a firmei, după caz) de a economisi. Un alt impuls ar putea fi acela al apariției unor oportunități de valorificare a unor sume monetare disponibile. Acesta poate să nu aibă nici o legătură cu primul impuls, în sensul că este posibil să se manifeste chiar dacă la nivelul venitului curent nu există nicio sumă disponibilă care să poată fi economisită. De fapt, aceasta este situația în care creditul bancar (sau orice formă echivalentă de îndatorare) poate funcționa ca sursă de economisire. Spre deosebire de primul impuls, cel de-al doilea este unul specificat, fiind orientat spre zona de plasament monetar care asigură maximum de fructificare.

Variabilele care se referă la avantajul comparativ al economisirii sunt cele în funcție de care persoana care dorește să economisească alege cele mai bune plasamente pentru suma sa disponibilă. De fapt, este vorba despre modelul pe baza căruia se ia decizia de a economisi, implicit cea privind forma concretă de economisire (instrumentul de economisire).

² În studiu, acesta este cuantificat prin intermediul înclinației (medii sau marginale) spre economisirea sub forma depozitelor la instituțiile de credit.

4. Structura și evoluția depozitelor în sistemul bancar

4.1. Indicatori primari privind depozitele

4.1.1. Volumul total al depozitelor

Valoarea nominală a depozitelor totale în semestrul 1/2007, comparativ cu valoarea acestora în cele două semestre ale anului 2006 (la sfârșitul perioadei), se prezintă după cum urmează:

Tabelul 4.1.1.1

Nr. crt.	Valoarea nominală a depozitelor totale în sistemul bancar	Sem. 1/ 2006	Sem. 2/ 2006	Sem. 1/ 2007	Rata nominală de modificare [%]	
					Sem. 1/2007 în raport cu sem. 1/2006	Sem. 1/2007 în raport cu sem. 2/2006
1.	Stoc total – mil. echiv. lei, din care:	98 562,2	121 893,2	163 134,7	65,5	33,8
2.	▪ stoc persoane fizice	n.a.	46 360,5	54 205,6	–	16,9
	♦ % în total	n.a.	38,0	33,2	–	–4,8 pp
3.	▪ stoc persoane juridice	n.a.	75.532,7	108 929,1	–	44,2
	♦ % în total	n.a.	62,0	66,8	–	4,8 pp
4.	Stoc total – mil. echiv. lei, din care:	98 562,2	121 893,2	163 134,7	65,5	33,8
5.	▪ stoc depozite denuminate în lei	57 301,9	63 663,7	88 591,9	54,6	39,2
	♦ % în total	58,1	52,2	54,3	–3,8 pp	2,1 pp
6.	▪ stoc depozite denuminate în valută (în echiv. lei)	41 260,3	58 229,5	74 542,8	80,7	28,0
	♦ % în total	41,9	47,8	45,7	3,8 pp	–2,1 pp
7.	Stoc total, pentru persoane fizice – mil. echiv. lei, din care:	n.a.	46 360,5	54 205,6	–	16,9
8.	▪ stoc depozite denuminate în lei	n.a.	25 012,1	30 338,3	–	21,3
	♦ % în total	n.a.	54,0	56,0	–	2,0 pp
9.	▪ stoc depozite denuminate în valută (în echiv. lei)	n.a.	21 348,4	23 867,3	–	11,8
	♦ % în total	n.a.	46,0	44,0	–	–2,0 pp
10.	Stoc total, pentru persoane juridice – mil. echiv. lei, din care:	n.a.	75 532,7	108 929,1	–	44,2
11.	▪ stoc depozite denuminate în lei	n.a.	38 651,6	58 253,6	–	50,7
	♦ % în total	n.a.	51,2	53,5	–	2,3 pp
12.	▪ stoc depozite denuminate în valută (în echiv. lei)	n.a.	36 881,1	50 675,5	–	37,4
	♦ % în total	n.a.	48,8	46,5	–	–2,3 pp

La sfârșitul semestrului 1/2007, valoarea totală nominală a depozitelor din sistemul bancar a fost de 163 134,7 mil. lei, înregistrându-se astfel o creștere cu 33,8% față de semestrul anterior și cu 65,5% față de aceeași perioadă a anului 2006.

Creșterea anuală se datorează în cea mai mare parte evoluției ascendente a volumului total al depozitelor denumite în valută (+80,7%), ritmul înregistrat de această categorie de depozite fiind cu peste 26 puncte procentuale mai mare decât cel aferent depozitelor în lei. Din sporul anual al depozitelor, 51,5% este datorat creșterii depozitelor în valută, diferența de 48,5% reprezentând sporul depozitelor în lei.

Spre deosebire de ultimul semestru al anului precedent, când dinamica depozitelor în valută a fost mult mai accentuată decât cea a depozitelor în lei (+41,1% variația depozitelor în valută față de +11,1% variația depozitelor în lei), în semestrul 1 al anului 2007 se constată o încetinire a creșterii depozitelor în valută, aceasta fiind depășită de cea înregistrată în cazul depozitelor în lei (variația semestrială a fost de +28,0% pentru depozitele în valută și de +39,2% pentru depozitele în lei).

Din sporul înregistrat de volumul total al depozitelor în primele șase luni ale anului, 60,5% reprezintă sporul depozitelor în lei, restul revenind depozitelor în valută.

Dinamica semestrială a depozitelor în lei și valută se reflectă și în modificările care au loc în structura depozitelor în perioadele analizate. Astfel, dacă la sfârșitul primului semestru al anului 2006 depozitele în lei dețineau o pondere de 58,1% în totalul depozitelor, la finele anului 2006 au ajuns să reprezinte 52,2%, majorându-se în semestrul 1/2007 la 54,3%, deci cu 2,1 puncte procentuale față de 31 decembrie 2006.

În ceea ce privește evoluția volumului total al depozitelor din punct de vedere al titularilor acestora, prima jumătate a anului 2007¹ a fost caracterizată de creșterea mai rapidă a volumului depozitelor persoanelor juridice (+44,2%) comparativ cu depozitele persoanelor fizice (+16,9%). Prin urmare, depozitele persoanelor juridice au cunoscut o majorare a ponderii ocupate în totalul depozitelor în detrimentul depozitelor persoanelor fizice, ajungând la 66,8% la finele semestrului 1/2007, cu 4,8 puncte procentuale mai mare decât ponderea deținută la sfârșitul anului precedent.

Calculând contribuțiile celor două categorii de depozite la sporul volumului total al depozitelor, se constată că 81% din sporul depozitelor totale în semestrul 1/2007 se datorează depozitelor persoanelor juridice.

Pentru ambele categorii de deponenți, în semestrul 1/2007 se remarcă o creștere mai accentuată a depozitelor în lei față de cea a depozitelor în valută. Astfel, în cazul persoanelor fizice, depozitele în lei au înregistrat o variație semestrială de +21,3% față de +11,8% variația depozitelor în valută, în timp ce în cazul persoanelor juridice diferența între cele două variații semestriale este chiar mai mare, respectiv +50,7% pentru depozitele în lei și +37,4% pentru depozitele în valută.

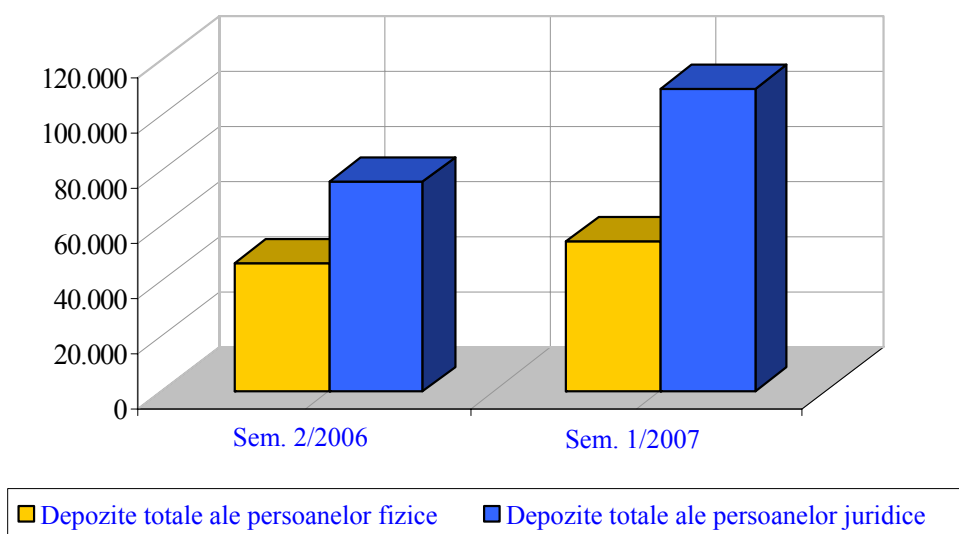
Această dinamică determină în mod corespunzător și modificarea structurii depozitelor pentru cele două categorii de deponenți, în sensul reducerii ponderii depozitelor în valută

¹ Urmare modificărilor legislației Fondului care au avut loc în anul 2006, instituțiile de credit raportează Fondului situația depozitelor totale pe titulari începând cu semestrul 1/2006.

în total depozite cu peste 2 puncte procentuale în favoarea ponderii depozitelor în lei. Astfel, la 30 iunie 2007, depozitele în lei au ajuns să dețină o pondere de 56% în totalul depozitelor persoanelor fizice și o pondere de 53,5% în totalul depozitelor persoanelor juridice.

Evoluția depozitelor nominale totale ale persoanelor fizice și juridice este ilustrată în graficul următor:

Grafic 4.1.1.1. Evoluția depozitelor totale din sistemul bancar pe deponenți (mil. lei)

Dinamica volumului depozitelor totale în termeni reali (prin eliminarea influenței inflației) se prezintă după cum urmează:

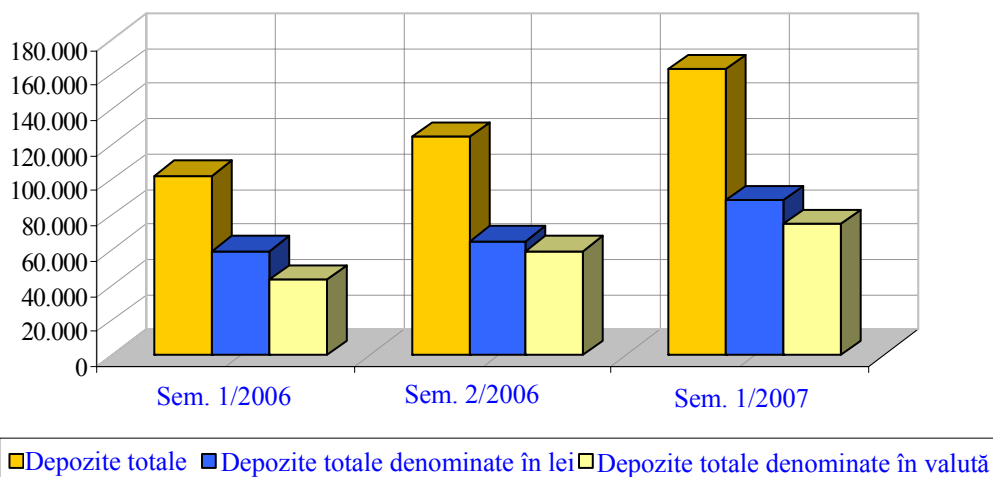
Tabelul 4.1.1.2

Valoarea reală a depozitelor totale ²	Sem. 1/ 2006	Sem. 2/ 2006	Sem. 1/ 2007	Rată reală de modificare [%]	
				Sem.1/2007 în raport cu sem. 1/2006	Sem.1/2007 în raport cu sem. 2/2006
Stoc total – mil. echiv. lei, din care:	102 307,6	124 696,6	163 134,7	59,5	30,8
▪ depozite denuminate în lei	59 479,4	65 127,9	88 591,9	48,9	36,0
▪ depozite denuminate în valută (în echiv. mil. lei)	42 828,2	59 568,7	74 542,8	74,1	25,1

² Prețurile de referință au fost considerate cele ale semestrului 1/2007, având în vedere faptul că aceasta este perioada analizată în studiu. Indicii prețurilor de consum utilizați pentru recalculare în prețurile constante ale semestrului 1/2007 au fost: (sem. 1/2007)/(sem. 1/2006) : 1,038, iar (sem. 1/2007)/(sem. 2/2006) : 1,023.

Grafic, evoluția depozitelor totale în termeni reali se prezintă astfel:

Grafic 4.1.1.2. Evoluția depozitelor totale din sistemul bancar în termeni reali (mil. lei)

Evoluția trimestrială a depozitelor totale, în termeni nominali, este redată în tabelul 4.1.1.3.

Tabelul 4.1.1.3

	Trim. 1 2006	Trim. 2 2006	Trim. 3 2006	Trim. 4 2006	Trim. 1 2007	Trim. 2 2007
Depozite totale – mil. echiv. lei	90 522,7	98 562,2	104 936,8	121 893,2	130 177,4	163 134,7
▪ în lei	51 900,3	57 302,0	62 448,7	63 663,7	69 410,8	88 591,9
▪ în valută	38 622,4	41 260,2	42 488,1	58 229,5	60 766,6	74 542,8
▪ ale persoanelor fizice	–	–	–	46 360,4	50 842,0	54 205,6
▪ ale persoanelor juridice	–	–	–	75 532,8	79 335,4	108 929,1
Media mobilă trimestrială, pentru un an, cu pas de un trimestru ³	–	–	–	103 978,7	113 892,4	130 035,5
▪ în lei	–	–	–	58 828,7	63 206,3	71 028,8
▪ în valută	–	–	–	45 150,1	50 686,1	59 006,7

³ Această medie a fost determinată astfel: $M_i = \frac{1}{4} \sum_{j=i-3}^i T_j$, cu $i \in \{4,5,6\}$: pentru $i = 4$, avem media

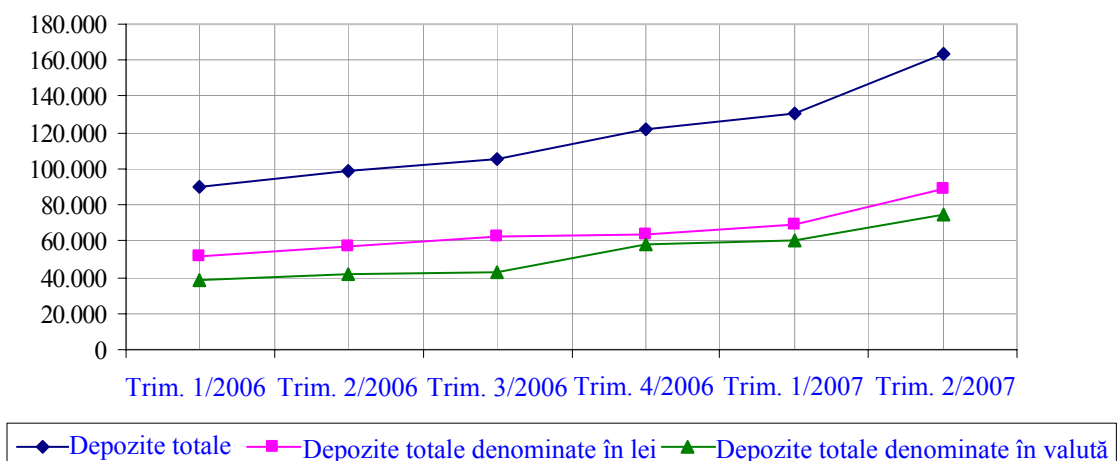
trimestrială a anului 2006; pentru $i = 5$, avem media trimestrelor 2, 3 și 4 din anul 2006 și a trimestrului 1 din anul 2007; pentru $i = 6$, avem media trimestrelor 1 și 2 din anul 2006 și a trimestrelor 1 și 2 din anul 2007.

Rata medie trimestrială⁴ de creștere a depozitelor totale a fost de 12,5 % pe perioada celor șase trimestre analizate, respectiv de 11,3% pentru depozitele totale denumite în lei și de 14,1% pentru depozitele totale denumite în valută.

Calculând media mobilă⁵ trimestrială pentru un an, cu pas de un trimestru, se constată o creștere a acesteia cu o rată medie trimestrială de 11,8%. Pe monede, rata medie trimestrială a fost de 9,9% pentru depozitele totale denumite în lei, respectiv de 14,3% pentru depozitele totale denumite în valută. Acest rezultat arată că, din punct de vedere al tendinței sustenabile pe termen mediu, depozitele totale au manifestat un trend crescător, mai accentuat în cazul depozitelor totale denumite în valută comparativ cu cele denumite în lei.

Dinamica trimestrială a depozitelor totale, în termeni nominali, este ilustrată în graficul 4.1.1.3, în timp ce dinamica mediei mobile este prezentată în graficul 4.1.1.4.

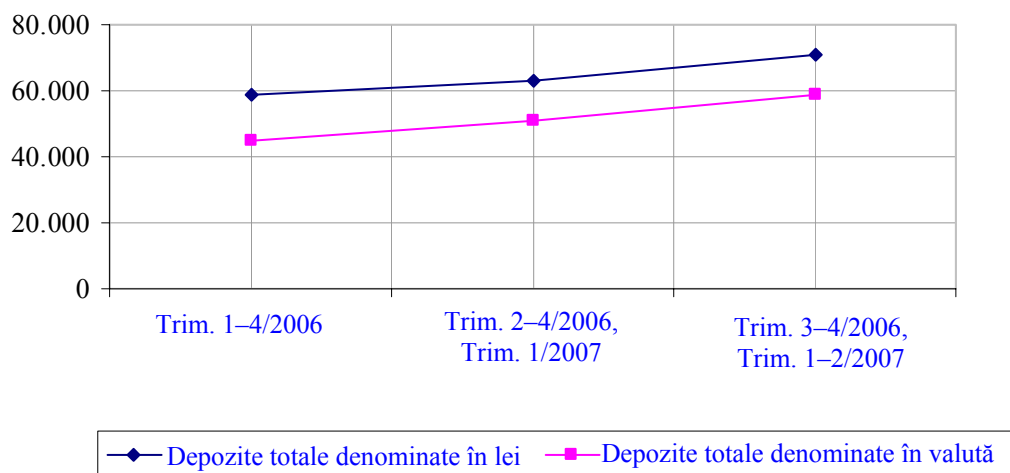
Grafic 4.1.1.3. Dinamica trimestrială a depozitelor totale pe monede (mil. lei)

După cum s-a precizat și în capitolul 1, potrivit prevederilor legii de funcționare a Fondului, începând cu data aderării României la Uniunea Europeană, respectiv 1 ianuarie 2007, sucursalele băncilor străine cu sediul în celelalte state membre nu mai participă la Fond, depozitele la acestea fiind garantate de schemele din țările de origine.

⁴ Rata medie de variație procentuală a unui fenomen de-a lungul a „n” perioade se determină astfel: $\bar{R} = ({}^{n-1}\sqrt{N_n / N_1} - 1) \cdot 100$, unde N_k este nivelul fenomenului în momentul „k”.

⁵ Media mobilă are o importantă semnificație din perspectiva stabilității fenomenului analizat. Dacă ea este permanent crescătoare, indică un trend sustenabil de creștere și invers. Media mobilă „netezește” variațiile conjuncturale, indicând o tendință pe termen lung, utilă din perspectiva analizei fenomenului global. Acesta este și motivul pentru care, de exemplu, procesul de dezinflație este analizat pe baza mediei mobile și nu a mediei aritmetice obișnuite.

Grafic 4.1.1.4. Media mobilă trimestrială, pentru un an, cu pas de un trimestru, pentru depozitele totale pe monede (mil. lei)

Excluzând din volumul depozitelor totale pe cele aflate în evidențele sucursalelor băncilor străine cu sediul în celelalte state membre ale Uniunii Europene, se obține următoarea situație:

Tabelul 4.1.1.4

Nr. crt.	Valoarea nominală a depozitelor	Sem. 1/ 2006	Sem. 2/ 2006	Sem. 1/ 2007
1.	Stoc total – mil. echiv. lei	98 562,2	121 893,2	163 134,7
	▪ flux semestrial ⁶	12 571,8	23 331,0	41 241,5
2.	Stoc total fără depozitele la sucursalele băncilor străine cu sediul în celelalte state membre ale Uniunii Europene – mil. echiv. lei	89 942,2	113 899,0	156 034,7
	♦ % în stoc total	91,3	93,4	95,6
	▪ flux semestrial	11 179,2	23 956,8	42 135,7
	♦ % în flux total	88,9	102,7	102,2

După cum se observă, ponderea în volumul depozitelor totale a celor la sucursalele băncilor străine cu sediul în celelalte state membre ale Uniunii Europene s-a diminuat în ultimul an, ajungând la 4,4% la 30 iunie 2007.

La nivel trimestrial, situația depozitelor totale, defalcate pe sucursalele băncilor străine cu sediul în celelalte state ale Uniunii Europene și pe instituțiile de credit participante la Fond⁷, este redată în tabelul 4.1.1.5.

⁶ Analiza de flux este mai relevantă decât analiza de stoc deoarece permite analiza cauzală. Totuși, neavând intrările și ieșirile, nu putem echivala, pur și simplu, fluxul de depozite cu variația stocului de depozite. De fapt, „fluxul“ determinat pe baza variației de stoc, așa cum se face în studiu, va fi întotdeauna mai mic (sau cel mult egal) cu variația stocului.

Tabelul 4.1.1.5

	Trim. 1/ 2006	Trim. 2/ 2006	Trim. 3/ 2006	Trim. 4/ 2006	Trim. 1/ 2007	Trim. 2/ 2007
Depozite totale în sistemul bancar	90 522,7	98 562,2	104 936,8	121 893,2	130 177,4	163 134,7
Depozite totale la sucursalele băncilor străine cu sediul în celelalte state membre ale Uniunii Europene	8 869,5	8 620,0	6 406,8	7 994,2	6 529,8	7 100,0
Depozite totale la instituțiile de credit participante la Fond	81 653,2	89 942,2	98 530,0	113 899,0	123 647,6	156 034,7
Ponderea depozitelor la sucursalele băncilor străine cu sediul în celelalte state membre ale Uniunii Europene [%]	9,8	8,7	6,1	6,6	5,0	4,4

Rata medie trimestrială de scădere a ponderii depozitelor totale la sucursalele băncilor străine cu sediul în celelalte state membre ale Uniunii Europene în total depozite în sistemul bancar a fost de aproape 15 puncte procentuale.

Precizăm că, în continuare, analiza noastră se va referi la volumul depozitelor aflate în evidențele instituțiilor de credit participante la Fond.

4.1.2. Volumul total al depozitelor la instituțiile de credit participante la Fond

Valoarea nominală a depozitelor totale la instituțiile de credit participante la Fond în anul 2006 și în semestrul 1/2007 se prezintă în tabelul 4.1.2.1.

La 30 iunie 2007, valoarea totală nominală a depozitelor la instituțiile de credit participante la Fond se ridică la 156 034,7 mil. lei, mai mare cu 37% decât la finele anului 2006, respectiv cu 73,5% față de sfârșitul primului semestru al anului anterior.

La fel ca în cazul volumului total al depozitelor în sistemul bancar, cea mai importantă creștere anuală s-a înregistrat la depozitele în valută (+92,9%), cu 33,2 puncte procentuale mai mare decât cea a depozitelor în lei. Pe cele două componente ale volumului total al depozitelor din punct de vedere al monedelor de denominare, cea mai ridicată contribuție la sporul depozitelor totale aparține depozitelor în valută, al căror spor anual reprezintă 52,4% din variația absolută a depozitelor totale.

⁷ Instituțiile de credit din România, fără sucursalele băncilor străine cu sediul în celelalte state membre ale Uniunii Europene.

Tabelul 4.1.2.1

Nr. crt.	Valoarea nominală a depozitelor totale la instituțiile de credit participante la Fond	Sem. 1/ 2006	Sem. 2/ 2006	Sem. 1/ 2007	Rata nominală de modificare [%]	
					(Sem. 1/2007)/ (Sem. 1/2006)	(Sem. 1/2007)/ (Sem. 2/2006)
1.	Stoc total – mil. echiv. lei, din care:	89 942,2	113 899,0	156 034,7	73,5	37,0
2.	▪ stoc persoane fizice	n.a.	43 929,8	51 307,5	n.a.	16,8
	♦ % în total	n.a.	38,6	32,9	n.a.	-5,7 pp
3.	▪ stoc persoane juridice	n.a.	69 969,2	104 727,2	n.a.	49,7
	♦ % în total	n.a.	61,4	67,1	n.a.	5,7 pp
4.	Stoc total – mil. echiv. lei, din care:	89 942,2	113 899,0	156 034,7	73,5	36,99
5.	▪ stoc depozite denuminate în lei	52 630,5	58 356,8	84 071,0	59,7	44,1
	♦ % în total	58,5	51,2	53,9	-4,6 pp	2,7 pp
6.	▪ stoc depozite denuminate în valută (în echiv. lei)	37 311,6	55 542,2	71 963,7	92,9	29,6
	♦ % în total	41,5	48,8	46,1	4,6 pp	-2,7 pp
7.	Stoc total, pentru persoane fizice – mil. echiv. lei, din care:	n.a.	43 929,8	51 307,6	n.a.	16,8
8.	▪ stoc depozite denuminate în lei	n.a.	23 635,4	28 509,2	n.a.	20,6
	♦ % în total	n.a.	53,8	55,6	n.a.	1,8 pp
9.	▪ stoc depozite denuminate în valută (în echiv. lei)	n.a.	20 294,4	22 798,4	n.a.	12,3
	♦ % în total	n.a.	46,2	44,4	n.a.	-1,8 pp
10.	Stoc total, pentru persoane juridice – mil. echiv. lei, din care:	n.a.	69 969,3	104 727,2	n.a.	49,7
11.	▪ stoc depozite denuminate în lei	n.a.	34 721,4	55 561,8	n.a.	60,0
	♦ % în total	n.a.	49,6	53,1	n.a.	3,5 pp
12.	▪ stoc depozite denuminate în valută (în echiv. lei)	n.a.	35 247,9	49 165,4	n.a.	39,5
	♦ % în total	n.a.	50,4	46,9	n.a.	-3,5 pp

Pe parcursul primelor 6 luni ale acestui an, creșterea depozitelor în lei la instituțiile de credit participante la Fond a fost mai rapidă decât cea a depozitelor în valută (+44,1% față de +29,6%), evoluție diferită de cea din semestrul anterior, când creșterea relativă a depozitelor în valută a devansat-o pe cea a depozitelor în lei de peste 4 ori (+48,9% față de +10,9%).

După cum se observă, variațiile volumului total al depozitelor, atât semestrial, cât și anual, inclusiv pe monede de denominare, sunt mai ridicate în cazul instituțiilor de credit participante la Fond decât pe ansamblul sistemului bancar.

La sfârșitul semestrului 1/2007, depozitele în lei dețineau 53,9% din depozitele totale la instituțiile de credit participante la Fond, cu 2,7 puncte procentuale mai mult decât ponderea pe care o aveau la 31 decembrie 2006.

Analiza depozitelor din punct de vedere al titularilor acestora relevă o majorare mult mai rapidă a depozitelor persoanelor juridice comparativ cu cele ale persoanelor fizice în primul semestru al anului (+49,7% față de +16,8%). Din variația absolută înregistrată în primele șase luni ale anului de depozitele totale la instituțiile de credit participante la Fond, 82,5% reprezintă sporul depozitelor persoanelor juridice. Evoluția semnificativă a volumului total al depozitelor persoanelor juridice comparativ cu cea a depozitelor persoanelor fizice a determinat modificarea structurii depozitelor totale în sensul creșterii

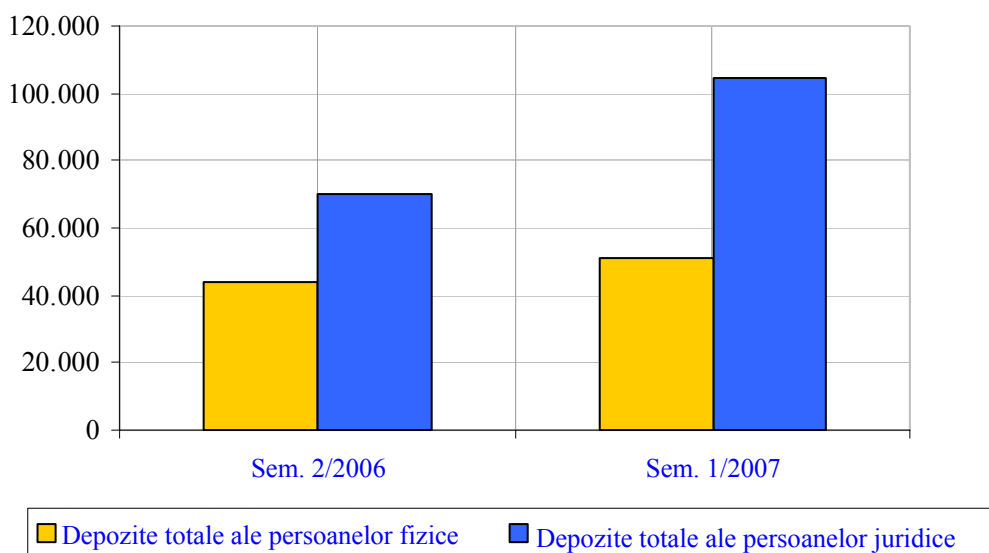
ponderii depozitelor persoanelor juridice cu 5,7 puncte procentuale în detrimentul celei a depozitelor persoanelor fizice. Astfel, la finele lunii iunie 2007 depozitele persoanelor juridice au ajuns să dețină 67,1% din volumul total al depozitelor la instituțiile de credit participante la Fond.

În ceea ce privește evoluția pe monede a depozitelor celor două categorii de titulari, semestrul 1/2007 este caracterizat de majorarea mai rapidă a volumului total al depozitelor în lei comparativ cu cea a depozitelor în valută. Astfel, dacă depozitele în lei au crescut cu 20,6% în cazul persoanelor fizice și cu 60,0% în cazul persoanelor juridice, variația depozitelor în valută a fost de +12,3% pentru persoanele fizice și de +39,5% pentru persoanele juridice.

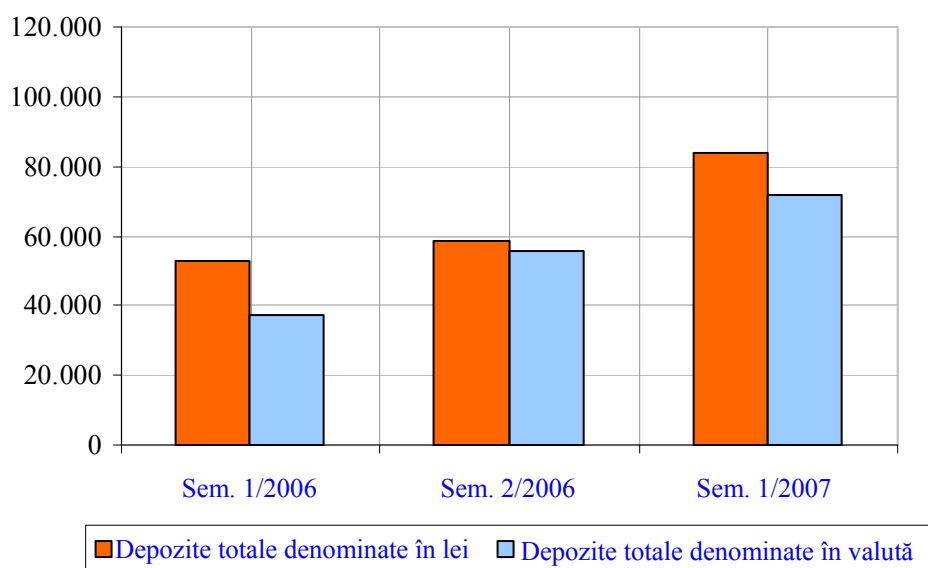
Structurile pe monede ale depozitelor celor două categorii de deponenți au înregistrat în primul semestru al anului modificări similare, în sensul creșterii ponderilor depozitelor în lei în total depozite în detrimentul celor în valută. În cazul persoanelor fizice, depozitele în lei la instituțiile de credit participante la Fond la 30 iunie 2007 au ajuns să aibă o pondere de 55,6% din totalul depozitelor acestei categorii de deponenți, cu 1,8 puncte procentuale mai mult decât la 31 decembrie 2006, în timp ce în cazul persoanelor juridice ponderea depozitelor în lei a atins la finele lunii iunie a acestui an 53,1% din volumul total al depozitelor acestei categorii de titulari, majorându-se cu 3,5 puncte procentuale față de finele anului anterior.

Evoluția depozitelor totale la instituțiile de credit participante la Fond este ilustrată grafic mai jos.

Grafic 4.1.2.1. Evoluția depozitelor totale la instituțiile de credit participante la Fond, pe deponenți (mil. lei)

Grafic 4.1.2.2. Evoluția depozitelor totale la instituțiile de credit participante la Fond, pe monede (mil. lei)

4.1.3. Volumul depozitelor garantate

Valoarea nominală a stocului de depozite garantate la instituțiile de credit participante la Fond în semestrul 1/2007, comparativ cu semestrele 1 și 2 ale anului 2006, se prezintă în tabelul 4.1.3.1.

În expresie nominală, volumul depozitelor garantate a ajuns la sfârșitul semestrului 1/2007 la 75 229,5 mil. echivalent lei, mai mare cu 13,2% față de semestrul 2/2006 și cu 57,8% comparativ cu semestrul 1/2006.

La finele primelor șase luni ale anului, volumul depozitelor garantate constituia mai puțin de jumătate (48,2%) din volumul total al depozitelor la instituțiile de credit participante la Fond, aceasta reprezentând o diminuare semnificativă (cu 10,1 puncte procentuale) față de sfârșitul anului 2006, când ponderea depozitelor garantate în volumul depozitelor totale la instituțiile de credit participante la Fond era de 58,3%. Această evoluție a fost determinată de creșterea mult mai rapidă în semestrul 1/2007 a volumului depozitelor negarantate (variația relativă la finele lunii iunie 2007 față de 31 decembrie 2006 a fost de +70,2%) în comparație cu depozitele garantate (variație semestrială de +13,2%), diferența dintre cele două variații semestriale fiind de 57 puncte procentuale.

Spre deosebire de depozitele totale, în cadrul depozitelor garantate se remarcă ponderea majoritară a depozitelor garantate ale persoanelor fizice (68,2% la 30 iunie 2007), fenomen explicabil dacă avem în vedere că, prin efectul legii, aproape toți deponenții persoane fizice sunt garantați, în timp ce din categoria deponenților persoane juridice există o serie de excluderi de la garantare⁸.

⁸ Anexa 2 – Lista depozitelor negarantate.

Tabelul 4.1.3.1

Nr. crt.	Valoarea nominală a depozitelor garantate	Sem. 1/ 2006	Sem. 2/ 2006	Sem. 1/ 2007	Rată nominală de modificare [%]	
					Sem. 1/2007 în raport cu: Sem. 1/2006	Sem. 2/2006
1.	Stoc total – mil. echiv. lei, din care:	47 676,8	66 421,3	75 229,5	57,8	13,2
	♦ flux semestrial	5 519,4	18 744,5	8 808,2	239,61	-53,0
2.	▪ stoc persoane fizice	32 076,0	43 450,0	51 286,9	59,9	18,0
	♦ flux semestrial	2 916,8	11 374,0	7 836,0	1,69	-31,1
	♦ % în total	67,3	65,4	68,2	-0,9 pp	2,8 pp
3.	▪ stoc persoane juridice	15 600,8	22 971,3	23 942,6	53,5	4,2
	♦ flux semestrial	2 602,6	7 370,5	971,3	-62,7	-86,82
	♦ % în total	32,7	34,6	31,8	-0,9 pp	-2,8 pp
4.	Stoc total – mil. echiv. lei, din care:	47 676,8	66 421,3	75 229,5	57,8	13,3
	♦ flux semestrial	5 519,4	18 744,5	8 808,2	239,61	-53,0
5.	▪ stoc depozite denominate în lei	29 426,7	36 915,1	41 627,9	41,5	12,8
	♦ flux semestrial	3 113,6	7 488,4	4 712,8	51,4	-37,1
	♦ % în total	61,7	55,6	55,3	-6,4 pp	-0,3 pp
6.	▪ stoc depozite denominate în valută (în echiv. lei)	18 250,1	29 506,2	33 601,6	84,1	13,8
	♦ flux semestrial	2 405,8	11 256,1	4 095,4	70,2	-63,6
	♦ % în total	38,3	44,4	44,7	6,4 pp	0,3 pp
7.	Stoc total, pentru persoane fizice – mil. echiv. lei, din care:	32 076,0	43 450,0	51 286,9	59,9	18,0
	♦ flux semestrial	2 916,8	11 374,0	7 836,9	1,69	-31,1
8.	▪ stoc depozite denominate în lei	18 252,9	23 414,6	28 389,5	55,5	21,3
	♦ flux semestrial	1 945,4	5 161,7	4 974,9	1,56	-3,6
	♦ % în total	56,9	53,9	55,4	-1,5 pp	1,5 pp
9.	▪ stoc depozite denominate în valută (în echiv. lei)	13 823,1	20 035,4	22 897,4	65,6	14,3
	♦ flux semestrial	971,4	6 212,3	2 862,0	1,95	-53,9
	♦ % în total	43,1	46,1	44,6	1,5 pp	-1,5 pp
10.	Stoc total, pentru persoane juridice – mil. echiv. lei, din care:	15 600,8	22 971,3	23 942,6	53,5	4,2
	♦ flux semestrial	2 602,6	7 370,5	971,3	-62,7	-86,8
11.	▪ stoc depozite denominate în lei	11 173,8	13 500,5	13 238,4	18,5	-1,9
	♦ flux semestrial	1 168,2	2 326,7	-262,1	-122,4	-111,3
	♦ % în total	71,6	58,8	55,3	-16,3 pp	-3,5 pp
12.	▪ stoc depozite denominate în valută (în echiv. lei)	4 427,0	9 470,8	10 704,2	141,8	13,0
	♦ flux semestrial	1 434,4	5 043,8	1 233,4	-14,01	-75,6
	♦ % în total	28,4	41,2	44,7	16,3 pp	3,5 pp

În concordanță cu precizările de mai sus, se observă că sporul înregistrat în primul semestru de volumul total al depozitelor garantate (8 802,2 mil. lei) se datorează în principal creșterii depozitelor garantate ale persoanelor fizice, variația absolută aferentă acestei categorii reprezentând aproape 89% din sporul depozitelor garantate.

Volumul depozitelor garantate ale persoanelor fizice a înregistrat o creștere de 18,0% în primul semestru al anului 2007 și de 59,9% față de aceeași perioadă a anului anterior. Spre deosebire de acestea, depozitele garantate ale persoanelor juridice au înregistrat o creștere mai lentă în primele șase luni ale anului (+4,2%), în timp ce ritmul anual de creștere față de 30 iunie 2006 a fost de 53,5%.

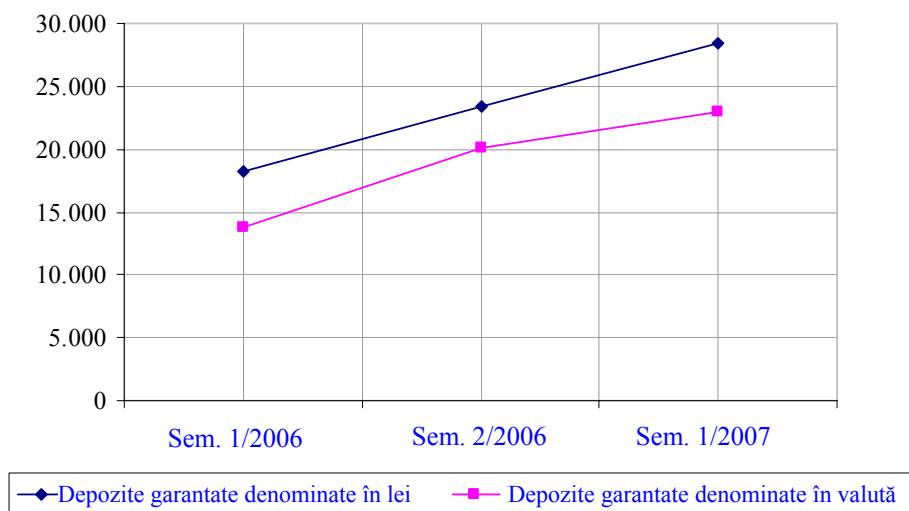
Coeficientul de devansare⁹ în semestrul 1/2007 a depozitelor deținute de deponenții garantați persoane juridice de către cele ale deponenților garantați persoane fizice este 1,1.

Din analiza depozitelor garantate în funcție de moneda de denominare, se constată o evoluție diferită a acestora în semestrul 1/2007 față de cea a depozitelor totale la instituțiile de credit participante la Fond. În timp ce depozitele totale denominate în lei au crescut mai rapid decât cele denominate în valută, în cazul depozitelor garantate se remarcă devansarea variației semestriale a celor denominate în lei (+12,8%) de către variația depozitelor garantate denominate în valută (+13,8%). Cu toate acestea, ponderile celor două categorii de depozite în volumul total al depozitelor garantate nu s-au modificat semnificativ față de 31 decembrie 2006, ajungând ca la finele lunii iunie 2007 depozitele garantate denominate în lei să dețină 55,3% din volumul total al depozitelor garantate, deci o scădere semestrială de 0,3 puncte procentuale în favoarea depozitelor garantate denominate în valută.

Deși variația relativă semestrială din acest an a depozitelor garantate denominate în lei este ușor depășită de cea a depozitelor garantate denominate în valută (coeficientul de devansare a depozitelor garantate denominate în lei de către depozitele garantate denominate în valută este aproape unitar), se observă că sporul depozitelor garantate denominate în lei a avut o contribuție mai mare la variația absolută a depozitelor garantate decât sporul depozitelor garantate denominate în valută, respectiv 53,5% față de 46,5%.

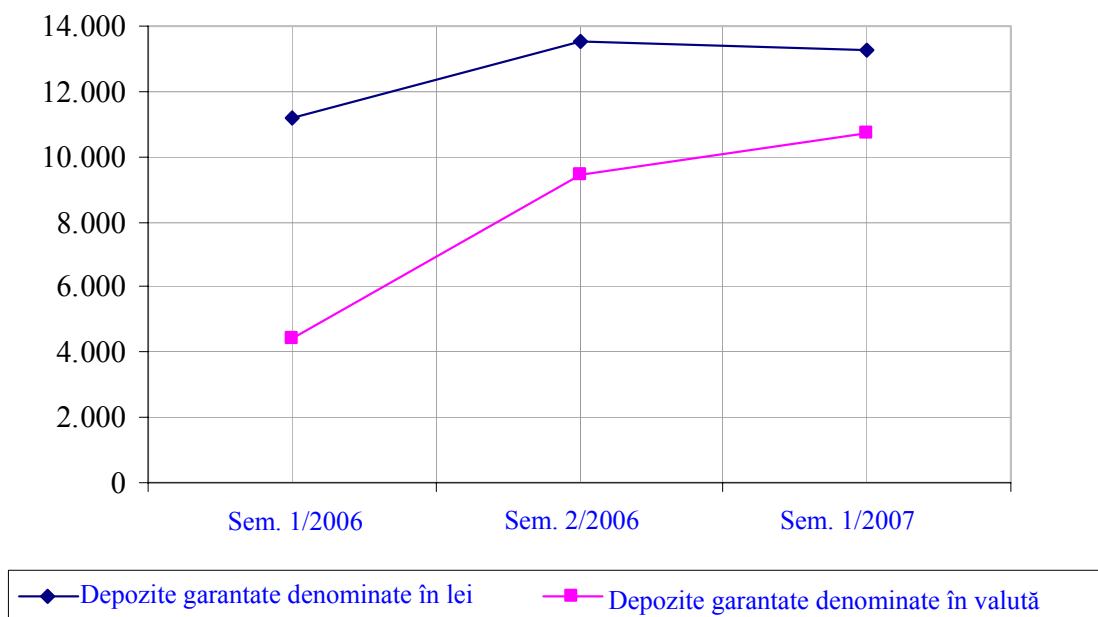
La nivelul celor două categorii de deponenți – persoane fizice și persoane juridice –, evoluția structurii depozitelor pe monede de denominare este reflectată în graficele 4.1.3.1. și 4.1.3.2.

Grafic 4.1.3.1. Evoluția depozitelor garantate ale persoanelor fizice la instituțiile de credit participante la Fond, pe monede (mil. lei)

⁹ Coeficientul de devansare (determinat la nivelul indicilor, sau al ratelor de modificare) a unui fenomen „i” de către un fenomen „j” s-a determinat astfel: $k(j/i) = I_j/I_i = (1+r_j)/(1+r_i)$, unde: I_p este indicele fenomenului „p”, iar r_p este rata fenomenului „p”. Dacă acest coeficient se determină la nivelul valorilor absolute, atunci se împart cuantificatorii absoluți ai celor două fenomene.

Grafic 4.1.3.2. Evoluția depozitelor garantate ale persoanelor juridice la instituțiile de credit participante la Fond, pe monede (mil. lei)

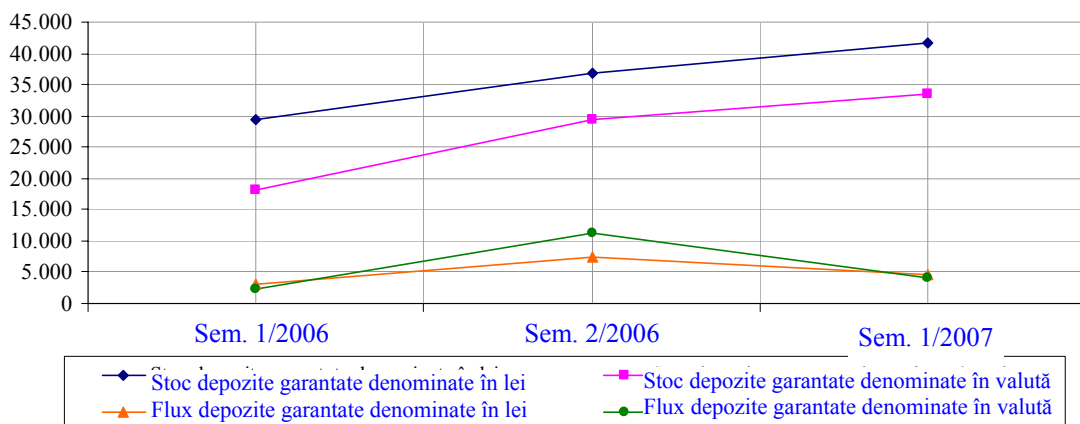
Se poate observa o relație inversă între depozitele garantate ale persoanelor fizice și cele ale persoanelor juridice cu privire la evoluția gap-ului dintre acestea în primul semestru al anului 2007 în funcție de moneda de denominare. Astfel, pentru persoanele fizice, gap-ul dintre depozitele garantate denuminate în lei și cele denuminate în valută este în creștere (depozitele garantate denuminate în valută au crescut mai încet (+14,3%) decât cele denuminate în lei (+21,3%)), în timp ce în cazul persoanelor juridice acest gap este în scădere (depozitele garantate denuminate în valută au crescut cu 13%, iar cele denuminate în lei s-au diminuat cu 1,9%).

În ceea ce privește analiza fluxurilor de depozite garantate, în semestrul 1/2007 se înregistrează reduceri puternice ale acestora față de semestrul 2/2006, respectiv cu 37,1% pentru depozitele garantate denuminate în lei și cu 63,6% pentru depozitele garantate denuminate în valută.

Evoluția pe monede a depozitelor garantate și a fluxurilor aferente este prezentată sinoptic în graficul 4.1.3.3.

Evoluția în termeni reali a depozitelor garantate se prezintă în tabelul 4.1.3.2.

În ceea ce privește evoluția trimestrială a depozitelor nominale garantate, situația este prezentată în tabelul 4.1.3.3.

Grafic. 4.1.3.3. Evoluția stocurilor și a fluxurilor depozitelor garantate, pe monede (mil. lei)**Tabelul 4.1.3.2**

Nr. crt.	Valoarea reală ¹⁰ a depozitelor garantate	Sem. 1/ 2006	Sem. 2/ 2006	Sem.1/ 2007	Rată reală de modificare [%] 2007 în raport cu:	
					Sem.1/ 2006	Sem.2/ 2006
1.	Stoc total – mil. echiv. lei, din care:	49 488,5	67 949,9	75 229,5	52,0	10,7
	▪ stoc persoane fizice	33 294,9	44 449,3	51 286,9	54,0	15,4
	▪ stoc persoane juridice	16 193,6	23 499,6	23 942,6	47,8	1,8
2.	Stoc total – mil. echiv. lei, din care:	49 488,5	67 949,0	75 229,5	52,0	10,7
	▪ stoc depozite denuminate în lei	30 544,9	37 764,2	41 627,9	36,3	10,2
	▪ stoc depozite denuminate în valută (în echiv. lei)	18 943,6	30 184,8	33 601,6	77,4	11,3
3.	Stoc total persoane fizice – mil. lei, din care:	33 294,8	44 449,3	51 286,9	54,0	15,4
	▪ stoc depozite denuminate în lei	18 946,5	23 953,1	28 389,5	49,8	18,5
	▪ stoc depozite denuminate în valută (în echiv. lei)	14 348,3	20 496,2	22 897,4	59,6	11,7
4.	Stoc total persoane juridice – mil. lei, din care:	16 193,7	23 499,5	23 942,6	47,9	1,8
	▪ stoc depozite denuminate în lei	11 598,4	13 810,9	13 238,4	14,1	-4,1
	▪ stoc depozite denuminate în valută (în echiv. lei)	4 595,3	9 688,6	10 704,2	132,9	10,5

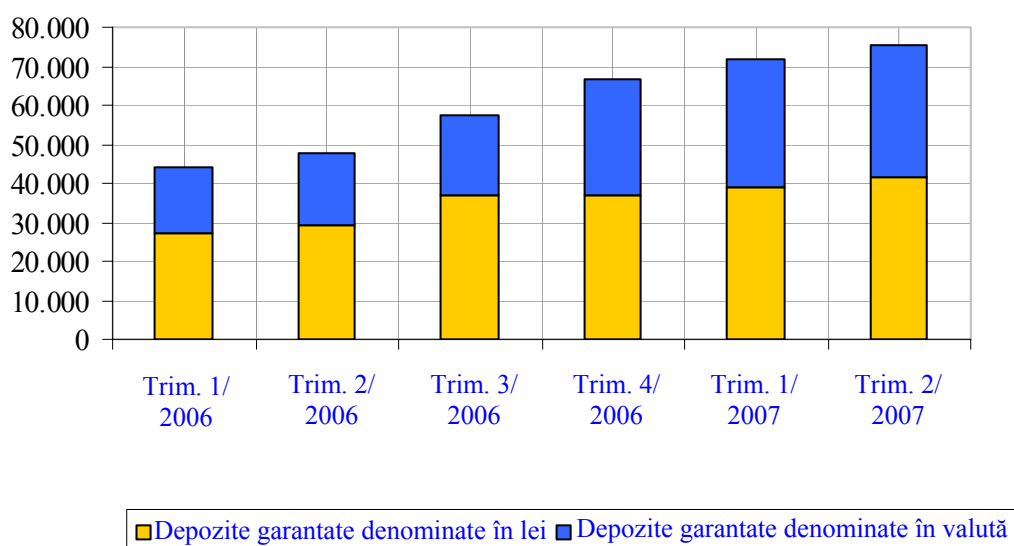
¹⁰ Determinată pe baza valorilor nominale ale depozitelor garantate și a inflației (IPC) semestriale. Prețurile de referință au fost, ca și în cazul depozitelor totale, cele ale semestrului 1/2007.

Tabelul 4.1.3.3

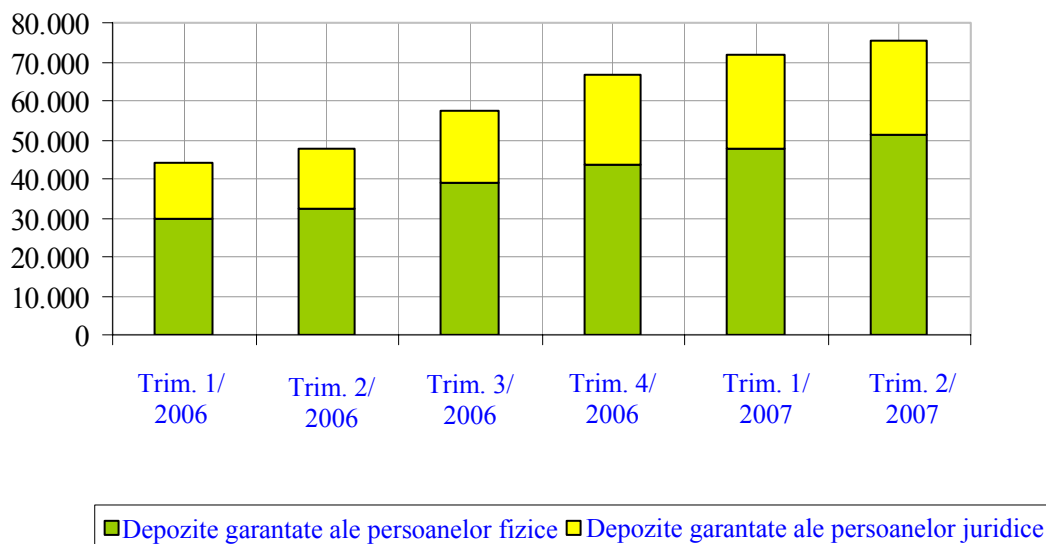
	Trim. 1/ 2006	Trim. 2/ 2006	Trim. 3/ 2006	Trim. 4/ 2006	Trim. 1/ 2007	Trim. 2/ 2007
Depozite garantate	44 176,7	47 676,8	57 347,5	66 421,3	71 845,7	75 229,5
▪ denuminate în lei	27 021,0	29 426,7	36 993,9	36 915,1	38 958,5	41 627,9
▪ denuminate în valută	17 155,7	18 250,1	20 353,6	29 506,2	32 887,2	33 601,6
▪ ale persoanelor fizice	29 855,5	32 076,0	38 819,5	43 450,0	47 641,2	51 286,9
▪ ale persoanelor juridice	14 321,2	15 600,8	18 528,0	22 971,3	24 204,5	23 942,6
Media mobilă trimestrială, pe un an, cu pas de un trimestru	–	–	–	53 905,6	60 822,8	67 711,0
▪ în lei	–	–	–	32 589,2	35 573,6	38 623,8
▪ în valută	–	–	–	21 316,4	25 249,3	29 087,3
▪ pentru persoanele fizice	–	–	–	36 050,3	40 496,7	45 299,4
▪ pentru persoanele juridice	–	–	–	17 855,4	20.326,2	22 411,6

Graficele 4.1.3.4 și 4.1.3.5 prezintă o imagine sinoptică a evoluției trimestriale a depozitelor garantate, atât pe monede de denominare, cât și pe categorii de deponenți, iar graficul 4.1.3.6 prezintă evoluția mediei mobile trimestriale a depozitelor garantate, la nivel de an, cu pasul de un trimestru, pe monede de denominare și pe categorii de deponenți:

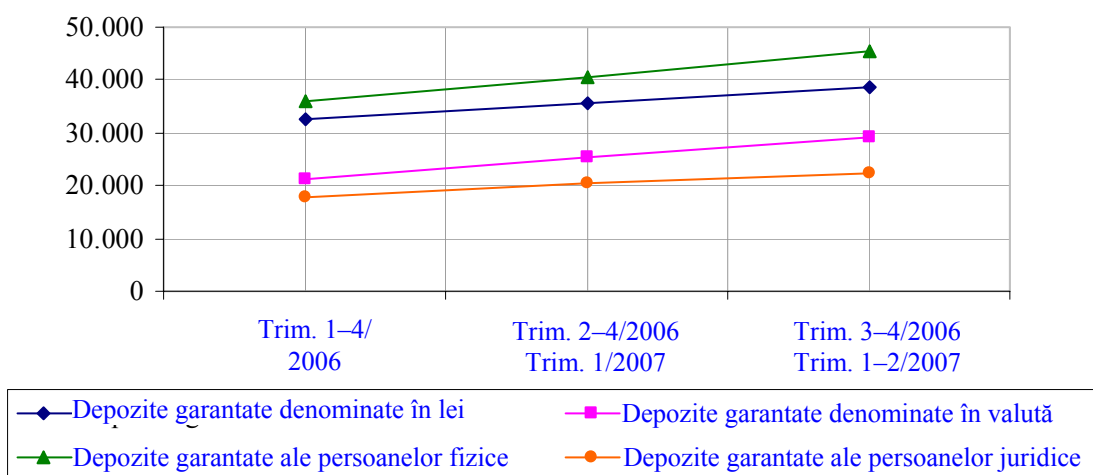
Grafic 4.1.3.4. Dinamica trimestrială a depozitelor garantate pe monede (mil. lei)

Grafic 4.1.3.5. Dinamica trimestrială a depozitelor pe deponenți (mil. lei)

Grafic 4.1.3.6. Media mobilă trimestrială, pentru un an, cu pas de un trimestru, pentru depozitele garantate (mil. lei)

Se constată că, sub aspectul monedelor de denominare, depozitele garantate manifestă o tendință de creștere pe termen mediu, atât pentru cele denuminate în lei, cât și pentru cele denuminate în valută (rata medie trimestrială a mediei mobile este de 8,9% pentru depozitele garantate denuminate în lei, respectiv de 16,8 % pentru cele denuminate în valută).

Din perspectiva categoriilor de deponenți, media mobilă are o rată medie trimestrială de creștere relativ apropiată, fiind de 12,1% în cazul depozitelor garantate ale persoanelor fizice, respectiv de 12% pentru depozitele garantate ale persoanelor juridice.

4.1.4. Evoluția depozitelor aflate în limita plafonului de garantare

Pe perioada analizată, situația valorii nominale a depozitelor garantate aflate în limita plafonului de garantare se prezintă după cum urmează:

Tabelul 4.1.4.1

Nr. crt.	Valoarea nominală a depozitelor garantate aflate în limita plafonului de garantare	Sem. 1/ 2006	Sem. 2/ 2006	Sem. 1/ 2007	Rată nominală de modificare [%]	
					Sem. 1/2007 în raport cu:	
					Sem. 1/ 2006	Sem. 2/ 2006
1.	Stoc total – mil. echiv. lei, din care:	21 648,5	31 349,7	33 701,3	55,7	7,5
	♦ flux semestrial	1 428,6	9 701,2	2 351,6	64,6	-75,7
	▪ stoc persoane fizice	18 417,6	26 618,6	29 706,2	61,3	11,6
	♦ flux semestrial	1 053,2	8 201,0	3 087,6	1,93	-62,4
	♦ % în total	85,2	84,9	88,1	2,9 pp	3,2 pp
	▪ stoc persoane juridice	3 230,9	4 731,1	3 995,1	23,6	-15,6
	♦ flux semestrial	375,5	1 500,2	-736,0	-296,0	-149,0
	♦ % în total	14,8	15,1	11,9	-3,0 pp	-3,2 pp
2.	Stoc total – mil. echiv. lei, din care:	21 648,5	31 349,7	33 701,3	55,7	7,5
	♦ flux semestrial	1 428,6	9 701,2	2 351,6	64,6	-75,7
	▪ stoc depozite denominate în lei	15 148,5	19 264,8	20 914,8	38,1	8,6
	♦ flux semestrial	1 283,6	4 116,3	1 650,0	28,5	-59,9
	♦ % în total	70,0	61,5	62,1	-8,1 pp	0,6 pp
	▪ stoc depozite denominate în valută (echiv. lei)	6 500,0	12 084,9	12 786,5	96,7	5,8
	♦ flux semestrial	145,1	5 584,9	701,6	3,8	-87,5
	♦ % în total	30,0	38,5	37,9	7,9 pp	-0,6 pp
3.	Stoc total, pentru persoane fizice – mil. lei, din care:	18 417,6	26 618,6	29 706,3	61,3	11,6
	♦ flux semestrial	1 053,2	8 201,0	3 087,7	1,93	-62,4
	▪ stoc depozite denominate în lei	12 326,2	16 079,4	18 404,5	49,3	14,5
	♦ flux semestrial	984,4	3 753,2	2 325,1	1,36	-38,0
	♦ % în total	66,9	60,4	62,0	-4,9 pp	1,6 pp
	▪ stoc depozite denominate în valută (echiv. lei)	6 091,4	10 539,2	11 301,8	85,5	7,2
	♦ flux semestrial	68,8	4 447,8	762,6	10,08	-82,8
	♦ % în total	33,1	39,6	38,0	4,9 pp	-1,6 pp
4.	Stoc total, pentru persoane juridice – mil. lei, din care:	3 230,9	4 731,1	3 995,1	23,6	-15,6
	♦ flux semestrial	375,5	1 500,2	-736,0	-296,0	-149,06
	▪ stoc depozite denominate în lei	2 822,4	3 185,4	2 510,4	-11,0	-21,2
	♦ flux semestrial	299,3	363,0	-675,0	-325,5	-285,9
	♦ % în total	87,4	67,3	62,8	-24,6 pp	-4,5 pp
	▪ stoc depozite denominate în valută (echiv. lei)	408,5	1 545,7	1 484,7	263,5	-3,9
	♦ flux semestrial	76,2	1 137,2	-61,0	-180,0	-105,4
	♦ % în total	12,6	32,7	37,2	24,6 pp	4,5 pp

Stocul total de depozite garantate aflate în limita plafonului de garantare a crescut în semestrul 1/2007 cu 7,5% față de semestrul 2 2006 și cu 55,7% față de semestrul 1/2006.

Față de variația semestrială a volumului depozitelor garantate, în cazul sub-categoriei depozitelor garantate aflate în limita plafonului de garantare s-a înregistrat o creștere mai lentă cu 5,7 puncte procentuale.

În volumul total al depozitelor garantate, valoarea totală a celor aflate în limita plafonului de garantare reprezenta 44,8% la finele lunii iunie 2007, în scădere cu 2,4 puncte procentuale față de 31 decembrie 2006.

În cazul depozitelor garantate denuminate în lei, aflate în limita plafonului de garantare, creșterea relativă a stocului în semestrul 1/2007 a fost de 8,6% față de semestrul 2/2006 și de 38,1% față de semestrul 1/2006. Spre deosebire de acestea, volumul depozitelor garantate denuminate în valută, aflate în limita plafonului de garantare, s-a majorat mai lent în primul semestru al acestui an (+5,8%), în timp ce față de aceeași perioadă a anului anterior s-a înregistrat o creștere semnificativă, de 96,7%.

Variațiile semestriale din acest an ale depozitelor garantate aflate în limita plafonului de garantare, pe monede de denominare, a determinat creșteri ale ponderii depozitelor garantate denuminate în lei, aflate în limita plafonului de garantare, în detrimentul celor denuminate în valută. La 30 iunie 2007, ponderea depozitelor garantate denuminate în lei, aflate în limita plafonului de garantare, era de 62,1%, în ușoară creștere față de finele anului anterior (+0,6 puncte procentuale).

În ceea ce privește categoriile de deponenți, deși volumul depozitelor aflate în limita plafonului de garantare și aparținând persoanelor juridice a scăzut în primul semestru al anului cu 15,7%, comparativ cu aceeași perioadă a anului anterior s-a majorat cu 23,7%.

Comparând creșterea pe primele șase luni ale anului a depozitelor garantate ale persoanelor juridice cu evoluția descendentă a depozitelor aceleiași categorii de deponenți, aflate în limita plafonului de garantare, rezultă că majorarea volumului depozitelor garantate ale persoanelor juridice s-a datorat creșterii depozitelor garantate având valori mai mari decât plafonul de garantare.

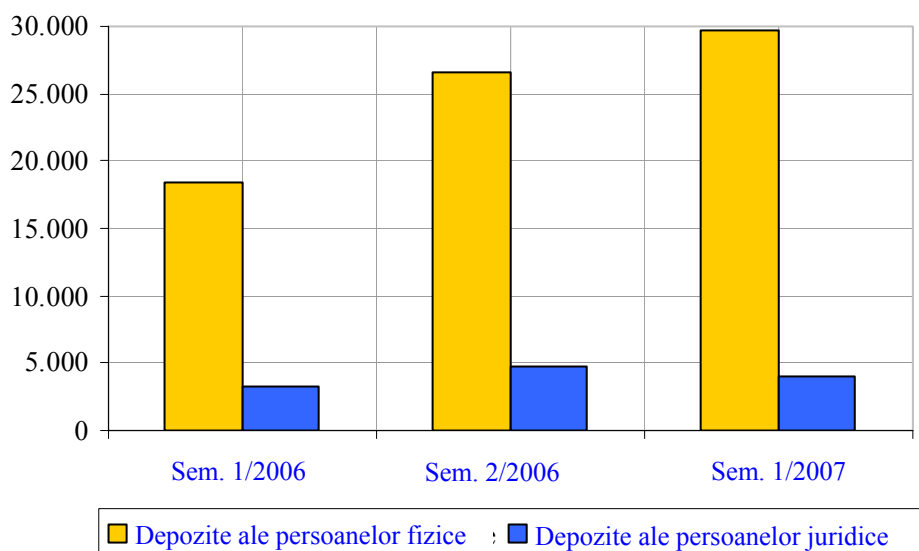
Pe monede, cea mai accentuată descreștere a depozitelor garantate ale persoanelor juridice, aflate în limita plafonului de garantare, a avut loc pentru depozitele denuminate în lei, variația semestrială fiind de -21,2%, în timp ce depozitele denuminate în valută s-au diminuat cu 3,9%.

În cazul persoanelor fizice, depozitele garantate aflate în limita plafonului de garantare au înregistrat în prima jumătate a anului o creștere cu 11,6% față de finele anului anterior și cu 61,3% față de semestrul 1/2006.

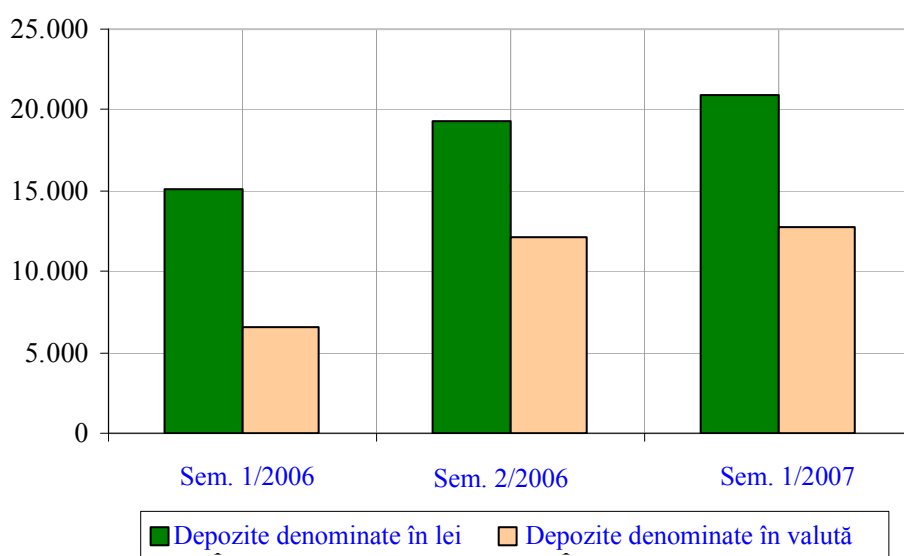
Semestrul 1/2007 a fost caracterizat de o creștere relativă a depozitelor garantate denuminate în lei ale persoanelor fizice, aflate în limita plafonului de garantare, de două ori mai rapidă decât cea a depozitelor garantate denuminate în valută (+14,5% față de 7,2%).

O imagine sinoptică a evoluției depozitelor garantate aflate în limita plafonului de garantare este prezentată în graficele 4.1.4.1 și 4.1.4.2:

Grafic 4.1.4.1. Evoluția depozitelor garantate aflate în limita plafonului de garantare, pe deponenți (mil. lei)

Grafic 4.1.4.2. Evoluția depozitelor garantate aflate în limita plafonului de garantare, pe monede (mil. lei)

4.1.5. Titularii de depozite totale

Analiza titularilor de depozite are calitatea să ne indice trendurile cu privire, pe de o parte, la adâncirea pieței monetare, iar pe de altă parte la gradul de concentrare a acestora.

Situația titularilor de depozite pentru perioada analizată este prezentată în tabelul următor:

Tabelul 4.1.5.1

Nr. crt.	Număr titulari de depozite totale	Sem. 2/ 2006	Sem. 1/ 2007	Rată [%] Sem. 1/2007 față de sem. 1/ 2006
1.	„Stoc“ total titulari de depozite în sistemul bancar – nr. persoane	18 342 637	17 575 703	-4,2
	▪ persoane fizice	17 433 524	16 590 237	-4,8
	♦ % în total	95,0	94,4	-0,6 pp
	▪ persoane juridice	909 113	985 466	8,31
	♦ % în total	5,0	5,6	0,6 pp
2.	„Stoc“ total titulari de depozite la instituțiile de credit participante la Fond ¹¹ – nr. persoane	18 076 675	17 264 893	-4,5
	▪ persoane fizice	17 181 908	16 295 219	-5,2
	♦ % în total	95,0	94,4	-0,6 pp
	▪ persoane juridice	894 767	969 674	8,37
	♦ % în total	5,0	5,6	0,6 pp

La sfârșitul semestrului 1/2007, „stocul“ de titulari de depozite a fost de 17 575 703 persoane, din care 94,4% era reprezentat de persoane fizice (la sfârșitul perioadei analizate, existau circa 16,8 deponenți persoane fizice la un deponent persoană juridică). Această proporție influențează decisiv valoarea depozitului mediu, după cum se va vedea în subcapitolul 4.2.

Se remarcă o scădere relativă cu 4,2% a numărului de titulari de depozite în semestrul 1/2007 față de semestrul 2/2006, această evoluție fiind determinată de diminuarea numărului deponenților persoane fizice.

Eliminând sucursalele băncilor străine cu sediul în celelalte state membre ale Uniunii Europene, se constată că se menține aceeași evoluție atât pentru numărul total de deponenți, cât și pe cele două categorii de deponenți.

Din punct de vedere al evoluției pe trimestre, numărul titularilor de depozite este prezentat în tabelul 4.1.5.2.

Pe cele trei trimestre pentru care există date statistice se constată o scădere a numărului de titulari de depozite în sistemul bancar, cu o rată medie trimestrială de 2,1%. Numărul deponenților persoane fizice a avut o evoluție descendentă, cu o rată medie trimestrială de 2,5%, în timp ce numărul deponenților persoane juridice s-a majorat cu o rată medie trimestrială de 4,1%.

¹¹ Exclusiv sucursalele băncilor străine care au sediul în state membre ale UE.

Tabelul 4.1.5.2

	Trim. 4/2006	Trim. 1/2007	Trim. 2/2007
Nr. titulari – total depozite în sistemul bancar	18 342 637	16 782 690	17 575 703
▪ persoane fizice	17 433 524	15 915 583	16 590 237
▪ persoane juridice	909 113	867 107	985 466
Nr. titulari – total depozite la instituțiile de credit participante la Fond	18 076 675	16 498 449	17 264 893
▪ persoane fizice	17 181 908	15 646 098	16 295 219
▪ persoane juridice	894 767	852 351	969 674

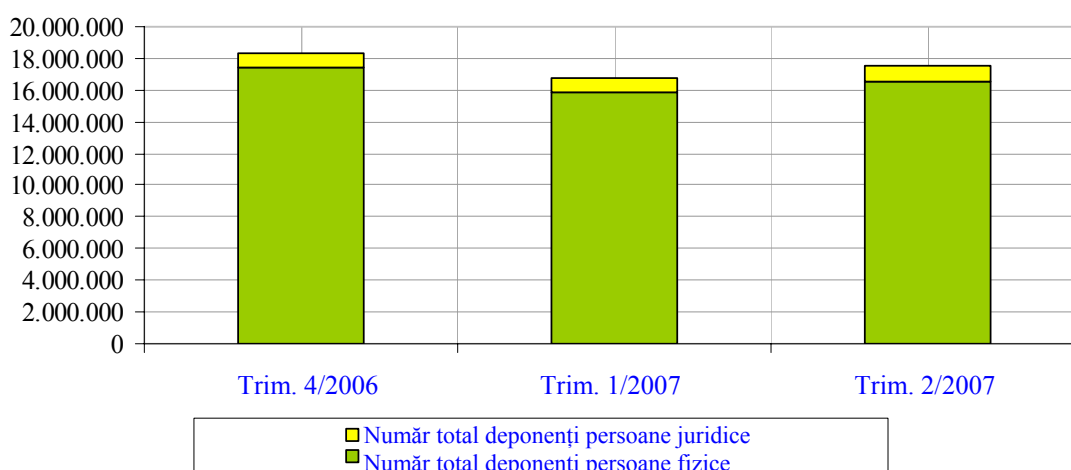
În primul trimestru al acestui an s-a înregistrat o reducere a numărului de deponenți, atât pe total, cât și pentru ambele categorii de deponenți. Variația trimestrială a numărului total de deponenți a fost de -8,5%, în timp ce pe cele două categorii de deponenți scăderea a fost de 8,7% în cazul persoanelor fizice și de 4,6% pentru persoanele juridice.

Dacă ne referim numai la instituțiile de credit participante la Fond, s-a înregistrat o rată medie trimestrială de scădere de 2,3% pentru numărul total al deponenților, în timp ce pentru deponenții persoane fizice diminuarea a fost de 2,6%. În cazul numărului total al deponenților persoane juridice, evoluția a fost contrară, caracterizându-se printr-o creștere cu o rată medie trimestrială de 4,1%.

Și în cazul instituțiilor de credit participante la Fond, trimestrul 1/2007 s-a caracterizat prin reducerea numărului deponenților, atât pe ansamblu (variație trimestrială de -8,7%), cât și pe cele două categorii de deponenți (variație trimestrială de -8,9% în cazul deponenților persoane fizice, respectiv de -4,7% în cazul deponenților persoane juridice).

Evoluția numărului de titulari de depozite pe ansamblul instituțiilor de credit din România este reprezentată în graficul 4.1.5.1.

Grafic 4.1.5.1. Evoluția numărului total al deponenților în sistemul bancar

4.1.6. Titularii de depozite garantate

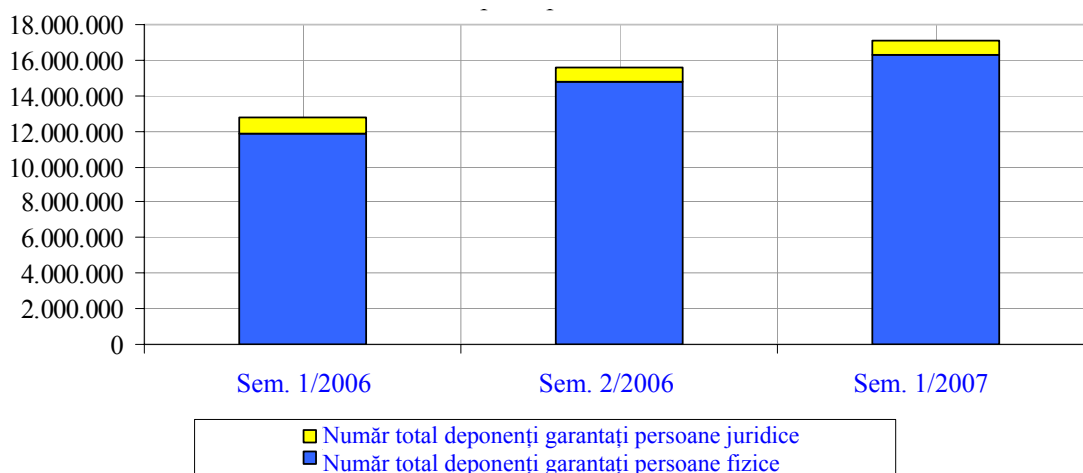
Pe fondul unei creșteri cu peste 9,7% a numărului titularilor de depozite garantate la instituțiile de credit participante la Fond în semestrul 1/2007 față de semestrul 2/2006 (un spor absolut de peste 1,5 milioane de noi titulari de depozite garantate), se constată o creștere mult mai accentuată a numărului deponenților garantați persoane fizice, comparativ cu numărul deponenților garantați persoane juridice (numărul deponenților garantați persoane fizice este cu 10% mai mare în semestrul 1/2007 față de semestrul 2/2006, în timp ce numărul deponenților garantați persoane juridice a sporit în aceeași perioadă cu doar 3,8%).

Tabelul 4.1.6.1

Nr. crt.	Număr titulari de depozite garantate	Sem. 1/ 2006	Sem. 2/ 2006	Sem. 1/ 2007	Rată de modificare [%]	
					2007 în comparație cu: Sem. 1/ 2006	Sem. 2/ 2006
1.	Total titulari de depozite garantate (număr)	12 736 256	15 583 769	17 094 733	34,2	9,7
	♦ flux semestrial	869 722	2 847 513	1 510 964	73,7	-46,9
2.	▪ persoane fizice	11 897 087	14 776 873	16 257 355	36,6	10,0
	♦ flux semestrial	873 356	2 879 786	1 480 482	69,5	-48,6
	♦ % în total	93,4	94,8	95,1	1,7	0,3
3.	▪ persoane juridice	839 169	806 896	837 378	-0,2	3,8
	♦ flux semestrial	-3 634	-32 273	30 482	9,39	-194,5
	♦ % în total	6,6	5,2	4,9	-1,7	-0,3

Dinamica numărului deponenților garantați este reprezentată în graficul 4.1.6.1.

Grafic. 4.1.6.1. Evoluția numărului total al deponenților garantați la instituțiile de credit participante la Fond

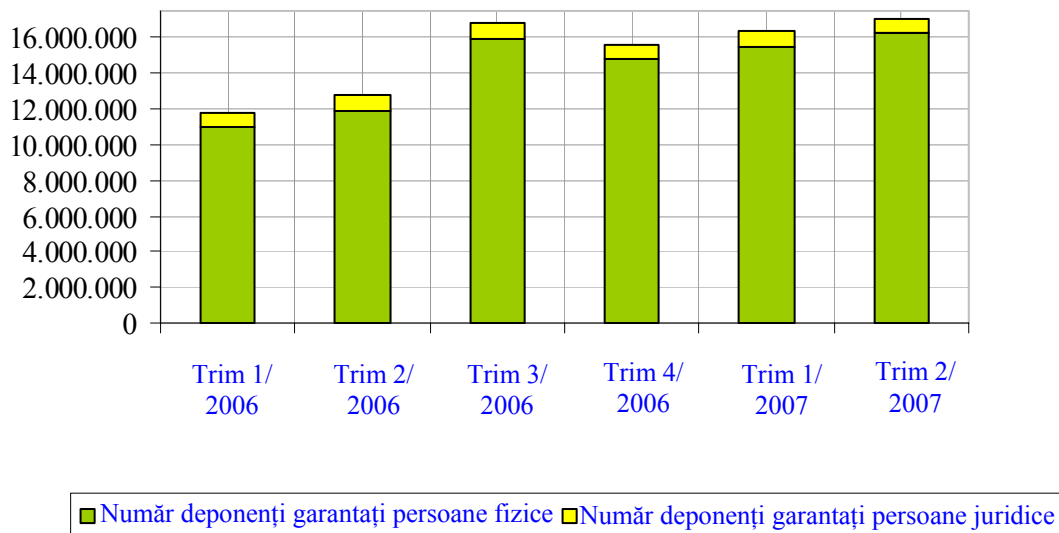
La nivel trimestrial, situația numărului titularilor de depozite garantate se prezintă în tabelul 4.1.6.2.

Tabelul 4.1.6.2

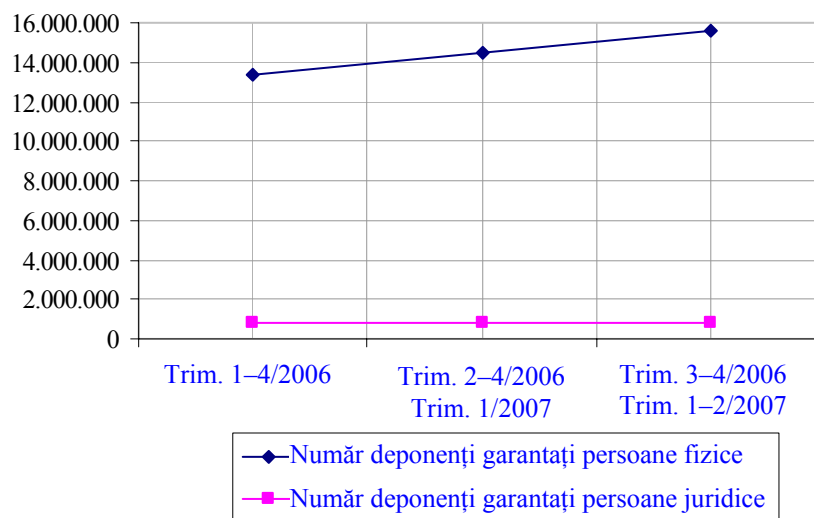
	Trim. 1/ 2006	Trim. 2/ 2006	Trim. 3/ 2006	Trim. 4/ 2006	Trim. 1/ 2007	Trim. 2/ 2007
Nr. titulari depozite garantate	11 763 421	12 736 256	16 806 233	15 583 769	16 329 853	17 094 733
▪ persoane fizice	10 963 029	11 897 087	15 913 540	14 776 873	15 522 670	16 257 355
▪ persoane juridice	800 392	839 169	892 693	806 896	807 183	837 378
Media mobilă trimestrială, pe an, cu pasul de un trimestru, la titulari depozite garantate	–	–	–	14 222 420	15 364 028	16 453 647
▪ persoane fizice	–	–	–	13 387 632	14 527 543	15 617 610
▪ persoane juridice	–	–	–	834 788	836 485	836 038

În graficul 4.1.6.2 este reprezentată evoluția numărului titularilor de depozite garantate, pe categorii de deponenți, iar în graficul 4.1.6.3 dinamica mediei mobile trimestriale, la nivel de an, cu pasul de un trimestru.

Grafic 4.1.6.2. Dinamica trimestrială a numărului deponenților garantați

Grafic 4.1.6.3. Media mobilă trimestrială, pentru un an, cu pas de un trimestru, pentru numărul deponenților garantați

Rata medie trimestrială de creștere (pe cele șase trimestre examinate) a numărului titularilor de depozite garantate este de 7,8%. În cazul numărului deponenților garantați persoane fizice, rata medie trimestrială de creștere este de circa 9 ori mai mare decât cea a numărului deponenților garantați persoane juridice, respectiv 8,2% față de 0,9%. În ceea ce privește media mobilă trimestrială, la nivel de an, cu pasul de un trimestru, se constată o creștere permanentă cu o rată medie trimestrială de 7,6% (rata medie trimestrială a mediei mobile este de circa 107 de ori mai mare pentru persoanele fizice față de cea pentru persoanele juridice, respectiv 8% față de 0,07%). Această situație indică o tendință sustenabilă pe termen mediu în ceea ce privește extinderea pieței monetare (inclusiv privind creșterea gradului de intermediere financiară deoarece creșterea depozitelor bancare este sursă pentru creșterea creditului bancar, în primul rând a celui neguvernamental).

La sfârșitul primelor șase luni ale anului 2007, 99,2% din numărul total al deponenților garantați, respectiv 16 958 362 persoane fizice și juridice, aveau depozite cu valori mai mici decât echivalentul în lei al plafonului de garantare de 20 000 euro, această pondere rămânând neschimbată față de 31 decembrie 2006, când 15 464 710 deponenți din 15 583 769 erau garantați integral.

Ponderea deponenților garantați integral persoane fizice este mai mare decât în cazul persoanelor juridice, datele de la 30 iunie 2007 indicând faptul că 99,4% din deponenții garantați persoane fizice aveau depozite cu valori sub plafonul de garantare, în timp ce în cazul persoanelor juridice ponderea era de 92,2%.

4.2. Indicatori derivați privind depozitele

4.2.1. Depozitul mediu

În semestrul 1/2007, comparativ cu semestrul 2/2006, depozitul mediu nominal a evoluat după cum urmează:

Tabelul 4.2.1.1

Nr. crt.	Indicator	Sem. 2/ 2006	Sem. 1/ 2007	Rată nominală de creștere [%]
SISTEMUL BANCAR				
1.	Stoc depozite totale – mil. echiv. lei	121 893,2	163 134,7	33,8
	▪ persoane fizice	46 360,5	54 205,6	16,9
	▪ persoane juridice	75 532,7	108 929,1	44,2
2.	Nr. titulari depozite totale – nr. pers.	18 342 637	17 575 703	-4,2
	▪ persoane fizice	17 433 524	16 590 237	-4,8
	▪ persoane juridice	909 113	985 466	8,4
3.	Depozit mediu – mii lei, din care:	6,6	9,3	39,6
	▪ Depozit mediu persoane fizice – mii lei	2,7	3,3	22,9
	▪ Depozit mediu persoane juridice – mii lei	83,0	110,5	33,0
INSTITUȚII DE CREDIT PARTICIPANTE LA FOND				
1.	Stoc depozite totale – mil. echiv. lei	113 899,0	156 034,7	37,0
	▪ persoane fizice	43 929,8	51 307,5	16,8
	▪ persoane juridice	69 969,2	104 727,2	49,7
2.	Nr. titulari depozite totale – nr. pers.	18 076 675	17 264 893	-4,5
	▪ persoane fizice	17 181 908	16 295 219	-5,2
	▪ persoane juridice	894 767	969 674	8,4
3.	Depozit mediu – mii lei, din care:	6,3	9,0	43,5
	▪ Depozit mediu persoane fizice – mii lei	2,6	3,2	23,0
	▪ Depozit mediu persoane juridice – mii lei	78,2	108,0	38,1

La sfârșitul semestrului 1/2007, depozitul mediu nominal în sistemul bancar a fost de 9,3 mii lei. Depozitul mediu în cazul titularilor persoane fizice a fost de circa 33 ori mai mic decât cel aferent persoanelor juridice (3,3 mii lei față de 110,5 mii lei). Se constată creșterea semnificativă în semestrul 1/2007 față de semestrul 2/2006 a valorii medii a depozitului atât pe total (+39,6%), cât și pe cele două categorii de deponenți persoane fizice și persoane juridice (+33% variația semestrială a depozitului mediu al persoanelor juridice, respectiv +22,9% variația semestrială a depozitului mediu al persoanelor fizice).

Excluzând sucursalele băncilor străine cu sediul în state membre ale Uniunii Europene, se remarcă faptul că depozitul mediu a ajuns, la sfârșitul semestrului 1/2007, la valoarea de 9,0 mii lei, fiind 3,2 mii lei în cazul persoanelor fizice, respectiv 108,0 mii lei în cazul persoanelor juridice. Se constată faptul că depozitul mediu este ușor mai redus pe ansamblul instituțiilor de credit participante la Fond decât pe întregul sistem bancar.

4.2.2. Depozitul garantat mediu

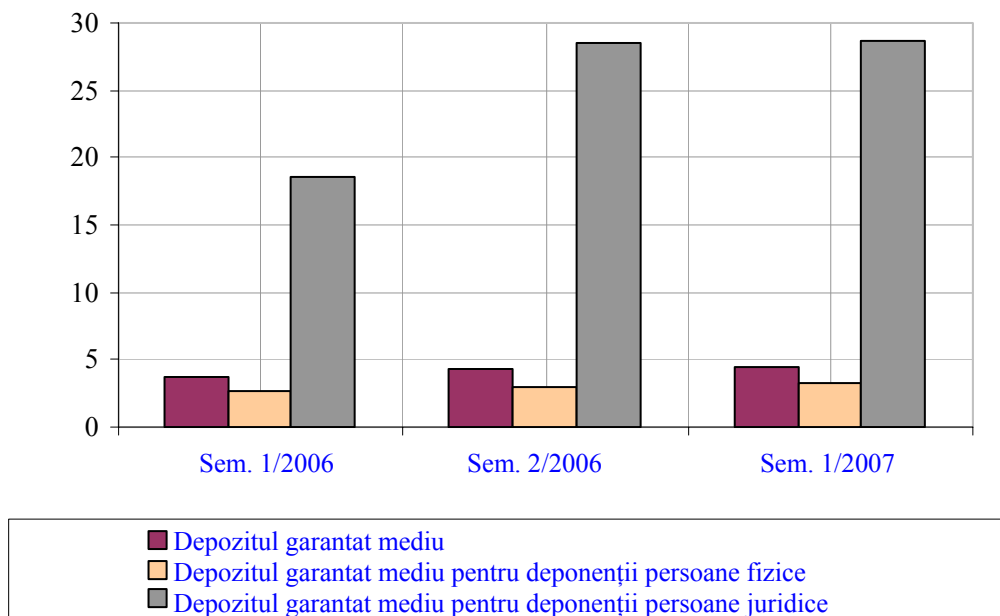
În privința depozitului garantat mediu, în semestrul 1/2007 se constată o majorare cu 3,3% a nivelului acestuia față de semestrul 2/2006 (de la 4,3 mii lei la 4,4 mii lei). În cazul persoanelor fizice, depozitul garantat mediu a înregistrat o creștere nominală de aproape 7,2% (de la 2,9 mii lei la 3,2 mii lei), în timp ce depozitul garantat mediu al deponenților persoane juridice a rămas aproape neschimbat (28,6 mii lei la 30 iunie 2007).

Tabelul 4.2.2.1

Nr. crt.	Indicator	Sem. 1/ 2006	Sem. 2/ 2006	Sem. 1/ 2007	Rată nominală de modificare [%]	
					Sem. 1/2007 în comparație cu: Sem. 1/ 2006	Sem. 2/ 2006
1.	Stoc total depozite garantate – mil. echiv. lei	47 676,8	66 421,3	75 229,5	57,8	13,3
	▪ stoc pentru persoane fizice	32 076,0	43 450,0	51 286,9	59,9	18,0
	▪ stoc pentru persoane juridice	15 600,8	22.971,3	23 942,6	53,5	4,2
2.	Stoc total depozite garantate în limita plafonului de garantare – mil. echiv. lei	21 648,5	31 349,7	33 701,3	55,7	7,5
	▪ stoc pentru persoane fizice	18 417,6	26 618,6	29 706,2	61,3	11,6
	▪ stoc pentru persoane juridice	3 230,9	4 731,1	3 995,1	23,6	-15,6
3.	Număr titulari de depozite garantate – total	12 736 256	15 583 769	17 094 733	34,2	9,7
	▪ persoane fizice	11 897 087	14 776 873	16 257 355	36,6	10,0
	▪ persoane juridice	839 169	806 896	837 378	-0,2	3,8
4.	Număr titulari de depozite garantate în limita plafonului de garantare – total	12 618 010	15 464 710	16 958 362	34,4	9,7
	▪ persoane fizice	11 813 527	14 699 886	16 160 878	36,8	9,9
	▪ persoane juridice	804 483	764 824	797 484	-0,8	4,3
5.	Depozitul garantat mediu – mii echiv. lei	3,7	4,3	4,4	17,6	3,3
	▪ persoane fizice – mii echiv. lei	2,7	2,9	3,2	16,7	7,2
	▪ persoane juridice – mii echiv. lei	18,6	28,5	28,6	53,8	0,4
6.	Depozitul garantat mediu în limita plafonului de garantare – mii echiv. lei	1,7	2,0	2,0	15,8	-1,9
	▪ persoane fizice – mii echiv. lei	1,6	1,8	1,8	17,9	1,6
	▪ persoane juridice – mii echiv. lei	4,0	6,2	5,0	24,7	-19,0

După cum se observă, depozitul mediu este mai mic decât plafonul de garantare chiar și în cazul persoanelor juridice, situându-se sub jumătate din plafonul de garantare.

O imagine sinoptică a dinamicii depozitului mediu nominal garantat, pe total și pe categorii de deponenți, este prezentată în graficul 4.2.2.1.

Grafic. 4.2.2.1. Evoluția depozitului garantat mediu (mii lei)

4.2.3. Gradul de concentrare a depozitelor

4.2.3.1. Gradul de concentrare a depozitelor totale

Gradul de concentrare a depozitelor constituie un semnal important privind tendințele macroeconomice ale pieței monetare, precum și ale structurii concurențiale a pieței în cauză.

La sfârșitul semestrului 1/2007, aproape 73,7% din totalul categoriei de depozite analizate se concentra în 7 instituții de credit (adică în 21,9% din numărul total de instituții de credit participante la Fond la sfârșitul semestrului respectiv), în timp ce în semestrul 2/2006, analiza ABC¹² indică faptul că 75,5% din totalul acestei categorii de depozite se concentra tot în 7 instituții de credit (adică în circa 21,2% din numărul total de instituții de credit participante la Fond la sfârșitul semestrului respectiv, excluzând sucursalele băncilor străine cu sediul în celelalte state membre ale Uniunii Europene). Se constată, așadar, o anumită relaxare a pieței depozitelor bancare, în sensul reducerii gradului de concentrare a pieței respective.

*Coefficientul de omogenizare*¹³ a distribuției valorii totale a depozitelor între instituțiile de credit este de 0,3618 (coeficient normalizat 0,2247) în semestrul 1/2007, față de 0,3595 (coeficient normalizat 0,2245) în semestrul 2/2006. Coeficienții normalizați corespunzători celor două perioade sunt aproximativ egali, remarcându-se doar o ușoară reducere a omogenizării distribuției valorii totale a depozitelor între instituțiile de credit, concluzie relativ contradictorie cu cea obținută prin analiza ABC, indicând faptul că, la nivelul întregului sistem bancar, se produce o redistribuire a depozitelor în felul următor: băncile conducătoare tind să-și reducă ponderea în totalul depozitelor, în timp ce, la nivelul

¹² Analiza ABC este analiza care pune în evidență celebra proporție euristică funcțională 80/20 (80% din esența funcțională a unui agregat instituțional oarecare este concentrată în 20% din structura acelui agregat).

¹³ Coeficientul de omogenizare a structurii unui agregat îl calculăm pe baza coeficientului Onicescu-Herfindahl.

Întregului sistem bancar se constată o reconfigurare a procesului de concentrare a depozitelor, semnal pentru posibile redistribuiri de poziții între liderii actuali bancari, din punctul de vedere al ofertei de depozite.

4.2.3.2. Gradul de concentrare a depozitelor garantate

Din punct de vedere al depozitelor garantate, analiza ABC indică faptul că, în semestrul 1/2007, o proporție de 81,3% din totalul acestei categorii de depozite era concentrată în 7 bănci (adică în 21,9% din numărul total de instituții de credit participante la Fond la sfârșitul semestrului respectiv).

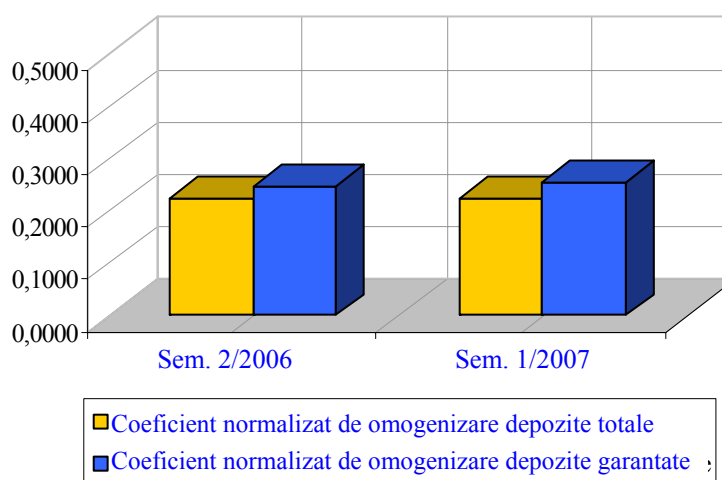
Aceeași analiză relevă faptul că, pentru semestrul 2/2006, o proporție de 80,3% din totalul categoriei de depozite analizate era concentrată în 7 bănci (adică în 21,2% din numărul total de instituții de credit participante la Fond la sfârșitul semestrului respectiv, excluzând sucursalele băncilor străine cu sediul în celelalte state membre ale Uniunii Europene).

După cum se observă, tendințele privind gradul de concentrare la nivelul depozitelor garantate sunt aproape similare cu cele înregistrate cu privire la depozitele totale. Aceasta înseamnă, de fapt, că trendul în procesul de concentrare/omogenizare a depozitelor totale este dat de fluxul de depozite garantate.

Coeficientul de omogenizare al distribuției valorii depozitelor garantate între instituțiile de credit este de 0,3880 (coeficient normalizat 0,2565) în semestrul 1/2007, față de 0,3787 (coeficient normalizat 0,2477) în semestrul 2/2006, sugerând o reducere a omogenizării distribuției valorii depozitelor garantate între instituțiile de credit în primul semestru al anului 2007. Această constatare este de natură să inducă concluzia că, cel puțin din punct de vedere al depozitelor garantate, se remarcă un trend evident de dezomogenizare (sau, ceea ce este echivalent, de creștere a concentrării).

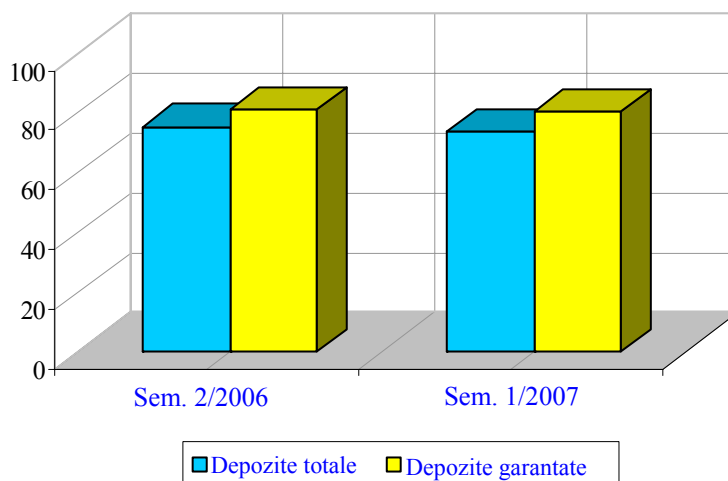
Evoluția coeficientului de omogenizare/concentrare a valorii totale a depozitelor, respectiv a valorii depozitelor garantate, este prezentată în graficul 4.2.3.2.1.

Grafic 4.2.3.2.1. Evoluția coeficientului normalizat de omogenizare a distribuției depozitelor

Evoluția raportului ABC pe cele două categorii de depozite este prezentată în graficul 4.2.3.2.2.

Grafic 4.2.3.2.2. Evoluția valorii ABC a depozitelor [%]

4.2.4. Gradul de concentrare a titularilor de depozite

4.2.4.1. Gradul de concentrare a titularilor de depozite totale

Analiza ABC a gradului de concentrare a deponenților relevă o reducere a acestuia pe parcursul primului semestru al acestui an. Astfel, dacă la 31 decembrie 2006, 90,2% dintre titulari erau clienții unui număr de 7 instituții de credit (21,2% din numărul total de instituții de credit participante la Fond la acea dată, excluzând sucursalele băncilor străine cu sediul în Uniunea Europeană), la finele primelor șase luni ale anului 2007, 88,4% dintre deponenți erau clienții unui număr de 7 instituții de credit (21,9% din numărul total al instituțiilor de credit participante la Fond la 30 iunie 2007).

În raport cu gradul de concentrare a depozitelor totale, cel al titularilor acestora este mai mare cu circa 7 puncte procentuale la sfârșitul semestrului 1/2007.

În ceea ce privește omogenizarea distribuției deponenților, se remarcă o creștere a acesteia în semestrul 1/2007 față de semestrul 2/2006, coeficientul Onicescu-Herfindahl fiind 0,3739 (coeficient normalizat 0,2395) la 30 iunie 2007 și 0,3869 (coeficient normalizat 0,2576) la sfârșitul anului anterior.

În privința omogenizării distribuției, se constată o devansare a coeficientului de omogenizare a distribuției depozitelor de către cel aferent distribuției deponenților, ceea ce susține tendința pe termen mediu de orientare a structurii pieței bancare către un model monopolistic.

4.2.4.2. Gradul de concentrare a titularilor de depozite garantate

La finele semestrului 1/2007, analiza ABC a gradului de concentrare a titularilor de depozite garantate indică faptul că 88,4% dintre aceștia erau clienții unui număr de 7 instituții de credit (21,9% din numărul total al instituțiilor de credit participante la Fond la sfârșitul semestrului 1/2007).

La fel ca în cazul titularilor de depozite totale, gradul de concentrare a titularilor de depozite garantate la 30 iunie 2007 este mai mare decât cel al depozitelor garantate, diferența dintre acestea fiind tot de circa 7 puncte procentuale.

Coeficientul Onicescu-Herfindahl pentru numărul total de deponenți garantați a fost de 0,3741 în semestrul 1/2007. Normalizând acest coeficient se obține valoarea 0,2397, ceea ce reprezintă o reducere cu 0,24 puncte de bază față de semestrul 2/2006, relevând o creștere a gradului de omogenizare a distribuției titularilor de depozite garantate în semestrul 1/2007 comparativ cu semestrul 2/2006.

4.2.5. Depozitul marginal

Mărimile marginale reprezintă indicatori mult mai semnificativi cu privire la dinamica variabilelor economice decât mărimile medii.

Întrucât datele statistice primare cu privire la depozite (fie totale, fie garantate) au în vedere stocul de depozite la sfârșitul intervalului de analiză, iar mărimea marginală implică fluxul (variația absolută), se poate determina variația absolută a depozitelor totale, respectiv garantate, în raport cu variația unor indicatori macroeconomici care „însoțesc” depozitele din punct de vedere structural sau funcțional pe baza:

1. *depozitului marginal în raport cu PIB;*
2. *depozitului marginal în raport cu economisirea totală.*

4.2.5.1. Depozitul marginal în raport cu PIB

Depozitul marginal în raport cu PIB este de 0,27 lei, deci valoarea totală a depozitelor (garantate și negarantate) la instituțiile de credit participante la Fond crește cu 0,27 lei pentru fiecare leu realizat suplimentar în economia națională pe semestrul 1/2007. Este o înclinație marginală relativ importantă, însă trebuie avute în vedere și următoarele elemente:

- a. lag-ul posibil între variația PIB și variația plasamentelor în depozite bancare;
- b. „oscilația” sezonieră (semestrială) foarte mare a PIB.

Pe monede de denominare, cea mai mare înclinație marginală spre „economisire” se manifestă la depozitele totale în lei (0,16 lei pentru fiecare leu realizat suplimentar în economia națională), în timp ce înclinația marginală în cazul depozitelor în valută este de 0,11 lei pentru fiecare leu realizat suplimentar în economia națională. Coeficientul de devansare a depozitului marginal denominat în valută de către depozitul marginal denominat în lei este de 1,45. Rata semestrială de creștere a depozitului marginal în raport cu PIB este de 125%, respectiv de 433,3% pentru depozitele totale denominate în lei și de 22,2% pentru depozitele totale denominate în valută. Creșterea mai rapidă a depozitului

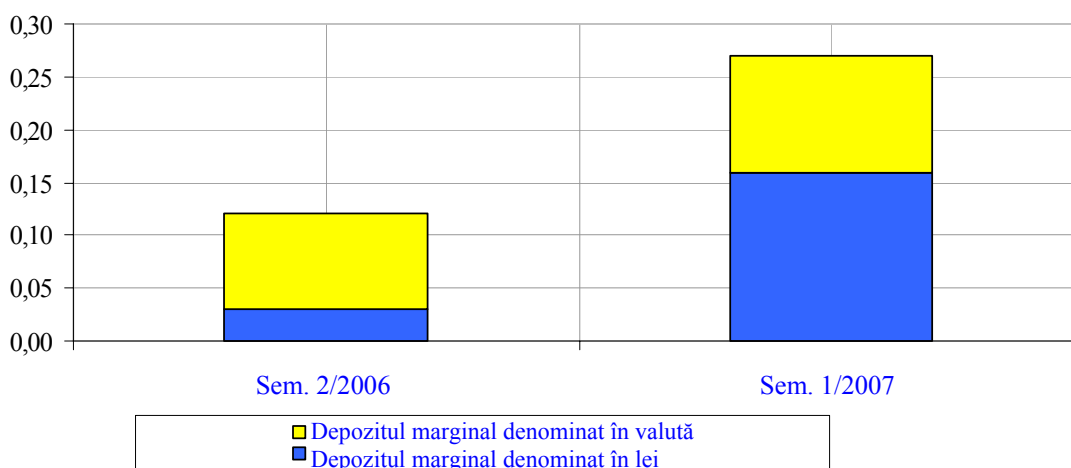
marginal denominat în lei față de cea a depozitului marginal denominat în valută este de natură să indice o menținere a unei „preferințe“ de fond (bazată pe creșterea economică generală) pentru economisirea sub forma depozitelor în lei.

Tabelul 4.2.5.1.1

Nr. crt.	Indicator	Sem. 2/ 2006	Sem. 1/ 2007	Rata nominală
				[%] (Sem. 1/2007)/ (Sem. 2/2006)
1.	Stoc depozite totale la instituțiile de credit participante la Fond – mil. echiv. lei, din care:	113 899,0	156 034,7	36,9
	♦ flux semestrial	23 956,8	42 135,7	75,9
	▪ denominat în lei	58 356,8	84 071,0	44,1
	♦ flux semestrial	5 726,3	25 714,2	349,0
	▪ denominat în valută	55 542,2	71 963,7	29,6
2.	PIB nominal ¹⁴ – mil. lei,	205 465	154 895,4	-24,6
	Depozitul marginal – mil. echiv. lei, din care:	0,12	0,27	125,0
3.	▪ denominat în lei	0,03	0,16	433,3
	▪ denominat în valută	0,09	0,11	22,2

Evoluția depozitului marginal în raport cu PIB este reprezentată în graficul 4.2.5.1.1.

Grafic 4.2.5.1.1. Evoluția depozitului marginal în raport cu PIB la instituțiile de credit participante la Fond

¹⁴ Întrucât PIB este, prin definiție, un flux, nu mai este cazul să determinăm un alt flux pentru PIB (dacă am face astfel, am determina, de fapt, un flux de ordinul 2 sau ceea ce se numește în matematică o diferență de ordinul 2). Cum fluxul depozitelor bancare reprezintă o diferență de ordinul 1, din motive metodologice vom considera valoarea semestrială a PIB ca fiind chiar fluxul PIB al perioadei respective, adică tot o diferență de ordinul 1.

4.2.5.2. Depozitul marginal în raport cu economisirea totală

În raport cu economisirea totală, depozitul marginal este de circa 5,2 ori mai mare în semestrul 1/2007 față de semestrul 2/2006. Comparând depozitul marginal în raport cu PIB cu cel în raport cu economisirea totală, rezultă că acesta din urmă este de peste 15 ori mai mare.

Tabelul 4.2.5.2.1

Nr. crt.	Indicator	Sem. 2/ 2006	Sem. 1/ 2007	Rata nominală
				[%] (Sem. 1/2007)/ (Sem. 2/2006)
1.	Stoc depozite totale la instituțiile de credit participante la Fond – mil. echiv. lei, din care:	113 899,0	156 034,7	37,0
	♦ flux semestrial	23 956,8	42 135,7	75,9
	▪ stoc denominat în lei	58 356,8	84 071,0	44,1
	♦ flux semestrial	5 726,30	25 714,2	349,0
	▪ stoc denominat în valută	55 542,2	71 963,7	29,6
	♦ flux semestrial	18 230,7	16 421,5	-9,9
2.	Economisirea totală nominală ¹⁵ – mil. lei,	30 060,1	10 092,5	-66,4
3.	Depozitul total marginal – echiv. lei, din care:	0,80	4,17	421,25
	▪ denominat în lei	0,19	2,55	1242,10
	▪ denominat în valută	0,61	1,62	165,57

La nivelul semestrului 1/2007, la fiecare creștere cu un leu a economisirii totale, depozitele totale la instituțiile de credit participante la Fond cresc cu 4,17 lei, ceea ce presupune fie un proces extrem de intens de dezechimonisire din trecut, fie, posibil, utilizarea creditului bancar sau a altor categorii de credite pentru a constitui depozite bancare. Din cei 4,17 lei cu care cresc depozitele totale pentru fiecare creștere cu un leu a economisirii totale, 2,55 lei se regăsesc ca depozite denuminate în lei, iar 1,62 lei ca depozite denuminate în valută (coeficientul de devansare a depozitului marginal denuminate în valută de către depozitul marginal denuminate în lei este de 1,57). Aceste rezultate indică o inversare față de semestrul 2/2006, când depozitul marginal denuminate în lei era devansat de cel denuminate în valută.

4.2.6. Depozitul garantat marginal

4.2.6.1. Depozitul garantat marginal în raport cu PIB

La sfârșitul semestrului 1/2007, depozitul garantat marginal era, pe total, de circa 0,06 lei, ceea ce înseamnă că, la fiecare leu realizat suplimentar la nivelul PIB, aproape 6 bani intră în depozitele garantate. Pe categorii de deponenți, cel mai mare depozit garantat marginal este cel aferent persoanelor fizice (circa 89% din total).

¹⁵ Determinată ca diferență între PIB și consumul final total. Ca și PIB, economisirea este considerată a fi deja un flux (adică o diferență de ordinul 1).

Tabelul 4.2.6.1.1

Nr. crt.	Indicator	Sem. 2/ 2006	Sem. 1/ 2007
1.	Stoc depozite garantate – mil. echiv. lei	66 421,3	75 229,5
	♦ flux	18 744,5	8 808,2
	▪ stoc depozite garantate persoane fizice	43 450,0	51 286,9
	♦ flux	11 374,0	7 836,9
	▪ stoc depozite garantate persoane juridice	22 971,3	23 942,6
	♦ flux	7 370,5	971,3
2.	Stoc depozite garantate – mil. echiv. lei	66 421,3	75 229,5
	♦ flux	18 744,5	8 808,2
	▪ denominate în lei	36 915,1	41 627,9
	♦ flux	7 488,4	4 712,8
	▪ denominate în valută	29 506,2	33 601,6
	♦ flux	11 256,0	4 095,4
3.	Stoc depozite garantate persoane fizice – mil. echiv. lei	43 450,0	51.286,9
	♦ flux	11 374,0	7 836,9
	▪ denominate în lei	23 414,6	28 389,5
	♦ flux	5 161,7	4 974,9
	▪ denominate în valută	20 035,4	22 897,4
	♦ flux	6 212,4	2 862,0
4.	Stoc depozite garantate persoane juridice – mil. echiv. lei	22 971,3	23 942,6
	♦ flux	7 370,50	971,3
	▪ denominate în lei	13 500,5	13 238,4
	♦ flux	2 326,7	-262,1
	▪ denominate în valută	9 470,8	10 704,2
	♦ flux	5 043,7	1 233,4
5.	PIB nominal – mil. lei	205 465	154 895,4
6.	Depozitul garantat marginal – echiv. lei, din care:	0,091	0,057
	▪ persoane fizice	0,055	0,051
	▪ persoane juridice	0,036	0,006
7.	Depozitul garantat marginal – echiv. lei, din care:	0,091	0,056
	▪ denominat în lei	0,036	0,030
	▪ denominat în valută	0,055	0,026
8.	Depozitul garantat marginal, persoane fizice – echiv. lei	0,055	0,050
	▪ denominat în lei	0,025	0,032
	▪ denominat în valută	0,030	0,018
9.	Depozitul garantat marginal, persoane juridice – echiv. lei	0,036	0,006
	▪ denominat în lei	0,011	-0,002
	▪ denominat în valută	0,025	0,008

Sub aspectul monedei de denominare, înclinația marginală spre depozitare garantată în raport cu PIB se manifestă cu precădere la depozitele denominate în lei (de circa 1,2 ori mai mare, la nivelul semestrului 1/2007, comparativ cu cea aferentă depozitelor garantate denominate în valută), înregistrându-se și o inversare de preferință (la nivelul semestrului 2/2006, coeficientul de devansare a depozitului garantat marginal denominat în lei de către depozitul garantat marginal denominat în valută a fost de 1,53).

4.2.6.2. Depozitul garantat marginal în raport cu economisirea totală

La finele primelor șase luni ale anului 2007, depozitul garantat marginal era de aproape 87 de bani pentru fiecare leu economisit suplimentar, din care aproape 78 de bani sunt depozitați suplimentar de către persoanele fizice și 9 bani de către persoanele juridice. Datele complete privind depozitul garantat marginal în raport cu economisirea totală sunt prezentate în tabelul următor.

Tabelul 4.2.6.2.1

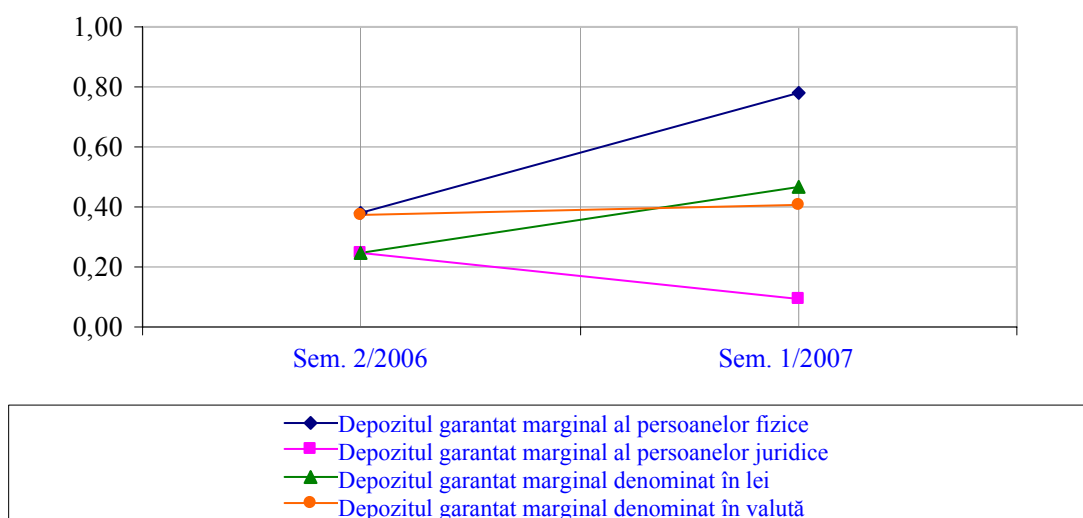
Nr. crt.	Indicator	Sem. 2/ 2006	Sem. 1/ 2007
1.	Stoc depozite garantate – mil. echiv. lei	66 421,3	75 229,5
	♦ flux	18 744,5	8 808,2
	▪ stoc depozite garantate persoane fizice	43 450,0	51 286,9
	♦ flux	11 374,0	7 836,9
	▪ stoc depozite garantate persoane juridice	22 971,3	23 942,6
	♦ flux	7 370,50	971,3
2.	Stoc depozite garantate – mil. echiv. lei	66 421,3	75 229,5
	♦ flux	18 744,5	8 808,2
	▪ denominate în lei	36 915,1	41 627,9
	♦ flux	7 488,4	4 712,8
	▪ denominate în valută	29 506,2	33 601,6
	♦ flux	11 256,1	4 095,4
3.	Stoc depozite garantate persoane fizice – mil. echiv. lei	43 450,0	51 286,9
	♦ flux	11 374,0	7 836,9
	▪ denominate în lei	23 414,6	28 389,5
	♦ flux	5 161,7	4 974,9
	▪ denominate în valută	20 035,4	22 897,4
	♦ flux	6 212,4	2 862,0
4.	Stoc depozite garantate persoane juridice – mil. echiv. lei	22 971,3	23 942,6
	♦ flux	7 370,5	971,3
	▪ denominate în lei	13 500,5	13 238,4
	♦ flux	2 326,7	-262,1
	▪ denominate în valută	9 470,8	10 704,2
	♦ flux	5 043,7	1 233,4
5.	Economisirea totală nominală – mil. echiv. lei	30 060,1	10 092,5
6.	Depozitul garantat marginal – echiv. lei	0,624	0,873
	▪ persoane fizice	0,378	0,777
	▪ persoane juridice	0,245	0,096
7.	Depozitul garantat marginal – echiv. lei	0,624	0,873
	▪ denominat în lei	0,249	0,467
	▪ denominat în valută	0,374	0,406
8.	Depozitul garantat marginal, persoane fizice – echiv. lei	0,378	0,777
	▪ denominat în lei	0,172	0,493
	▪ denominat în valută	0,207	0,284
9.	Depozitul garantat marginal, persoane juridice – echiv. lei	0,245	0,096
	▪ denominat în lei	0,077	-0,026
	▪ denominat în valută	0,168	0,122

În semestrul 1/2007 comparativ cu semestrul 2/2006, depozitul garantat marginal în raport cu economisirea totală înregistrează o creștere de circa 40%: la o creștere cu un leu a economisirii totale, depozitul garantat crește cu circa 87 de bani, în timp ce în semestrul 2/2006 creșterea a fost de circa 62 de bani.

La nivelul semestrului 1/2007, circa 89% din creșterea depozitului garantat generată de creșterea cu un leu a economisirii totale se regăsește în creșterea depozitelor garantate ale persoanelor fizice. Pe monede de denominare, depozitul garantat marginal în raport cu economisirea totală are valori apropiate (pentru fiecare creștere cu un leu a economisirii totale, depozitele garantate denuminate în lei cresc cu circa 47 de bani, iar depozitele garantate denuminate în valută cu circa 41 de bani).

În graficul de mai jos se prezintă o imagine sinoptică a evoluției depozitului garantat marginal în raport cu economisirea totală.

Grafic 4.2.6.2.1. Dinamica depozitului garantat marginal în raport cu economisirea totală

Se observă formarea unui „dublu foarfece“ de evoluție:

- un foarfece deschis (comportamentul marginal de depozitare garantată al persoanelor fizice, respectiv al persoanelor juridice) – înclinația marginală spre depozitare garantată în raport cu economisirea totală crește la persoanele fizice și scade la persoanele juridice;
- un „foarfece închis“ (comportamentul marginal de depozitare garantată în funcție de moneda de denominare a depozitelor) – înclinația marginală spre depozitare garantată crește atât la nivelul monedei naționale, cât și la cel al valutei.

5. Factori, condiții, efecte și perspective ale dinamicii depozitelor în sistemul bancar și ale economisirii

Economisirea monetară sub forma depozitelor reprezintă un comportament economic încadrat în cauzalitatea generală care se formează și acționează la nivelul ansamblului economiei. Deși multe dintre comportamentele de tip financiar au și cauzalități non-economice (psihologice, generate de contagiune etc.), în general acestea se subsumează dinamicii unor variabile macroeconomice care sunt fie generatoare, fie condiționale ale comportamentului de economisire, atât la nivelul volumului, cât și la nivelul structurii „portofoliului” de economisire.

În cele ce urmează vom pune alături dinamica depozitelor (totale și garantate) și dinamica câtorva variabile macroeconomice care sunt susceptibile să constituie asemenea cauzalități, în vederea extragerii unor concluzii privind cauzalitățile și comportamentele medii (statistice) privind cererea de depozite bancare.

5.1. Inflația

Inflația constituie atât un factor de încurajare a economisirii sub forma depozitelor, cât și unul de descurajare. Încurajarea decurge din faptul că deponenții potențiali doresc să-și conserve puterea de cumpărare a economisirilor monetare intenționate, iar descurajarea din faptul că „fructificarea” dată de rata real pozitivă pasivă bancară poate fi mai mică decât alte alternative de economisire. Pe ansamblu, inflația poate fi un factor causal al economisirii sub forma depozitelor bancare.

Pe perioada analizată în studiu, inflația (rata medie semestrială a prețurilor bunurilor de consum) și depozitele bancare totale se corelează după cum urmează:

Tabelul 5.1.1

Nr. crt.	Indicatorul	Sem. 1/ 2006	Sem. 2/ 2006	Sem. 1/ 2007
1.	Depozite totale nominale – echiv. mil. lei	89 942,2	113 899,0	156 034,7
2.	Depozite garantate nominale – echiv. mil. lei	47 676,8	66 421,3	75 229,5
4.	Inflația medie semestrială ¹ – %	3,7	1,5	2,3
5.	Coeficient de corelație ² – depozite totale		-0,49887	
6.	Coeficient de corelație – depozite garantate		-0,77395	

¹ Față de media semestrului anterior.

² Semnificația acestui indicator (în toate cazurile în care este calculat în materialul de față) trebuie considerată cu rezervele de rigoare, generate de faptul că seria statistică este extrem de scurtă; cu toate acestea, ca trend, chiar și acest coeficient poate indica anumite procese care se produc la nivelul fenomenului de economisire din economie.

Corelația dintre dinamica depozitelor nominale totale și dinamica inflației este negativă și de intensitate medie în cazul depozitelor totale nominale (coeficient de corelație egal cu aproape $-0,5$), în timp ce în cazul depozitelor garantate legătura este de o intensitate mai mare (coeficient de corelație egal cu $-0,77$), deci impactul inflației este unul de relativă descurajare a economisirii sub forma depozitelor.

5.2. Rata medie a dobânzii bancare pasive

Rata dobânzii bancare pasive constituie, în mod evident, coeficientul de fructificare direct al depozitelor. Pe perioada analizată, valoarea medie nominală a acestui indicator a crescut atât pentru persoanele fizice, cât și pentru cele juridice, la depozitele denumite în lei, precum și la depozitele denumite în valută (cea mai mare creștere relativă se înregistrează la rata medie a dobânzii bancare pasive pentru depozitele denumite în valută ale persoanelor juridice (o creștere de peste 34,3% în semestrul 1/2007 față de semestrul 2/2006). Corelația statistică dintre dinamica ratei medii pasive nominale bancare și dinamica depozitelor garantate este calculată în tabelul 5.2.1.

Tabelul 5.2.1

Nr. crt.	Indicatorul	Sem. 1/ 2006	Sem. 2/ 2006	Sem. 1/ 2007	Rată nominală de modificare [%]	
					Sem. 1/2007 în comparație cu: Sem. 1/ 2006	Sem. 2/ 2006
1.	Depozite garantate, PF – lei	18 252,9	23 414,6	28 389,5	55,5	21,2
2.	Depozite garantate PF – valută	13 823,0	20 035,4	22 897,4	65,6	14,3
3.	Depozite garantate PJ – lei	11 173,8	13 500,4	13 238,4	18,5	-1,9
4.	Depozite garantate PJ – valută	4 427,1	9 470,8	10 704,2	141,8	13,0
5.	Rata medie a dobânzii bancare pasive, PF, la depozite noi, lei – %	5,55	6,08	6,80	22,5	11,8
6.	Rata medie a dobânzii bancare pasive, PF, la depozite noi, valută – %	2,50	2,75	3,24	29,6	17,8
7.	Rata medie a dobânzii bancare pasive, PJ, la depozite noi, lei – %	5,18	6,30	7,13	37,6	13,2
8.	Rata medie a dobânzii bancare pasive, PJ, la depozite noi, valută – %	2,2	2,45	3,29	49,5	34,3
9.	Coeficient de corelație DG – PF, lei	0,99518				
10.	Coeficient de corelație DG – PF, valută	0,92295				
11.	Coeficient de corelație DG – PJ, lei	0,85723				
12.	Coeficient de corelație DG – PJ, valută	0,80211				

Prin urmare, relațiile de cauzalitate dintre depozitele garantate și rata medie nominală pasivă bancară sunt pozitive (direct proporționale) și foarte intense.

Cea mai puternică legătură statistică se constată la nivelul depozitelor garantate denumite în lei ale persoanelor fizice (0,995).

5.3. Marja medie de rată nominală a dobânzii

Marja medie a dobânzii bancare este importantă în analizele cauzale deoarece creditul bancar neguvernamental poate constitui, în mod direct sau indirect, o sursă de economisire, inclusiv sub forma depozitelor bancare garantate.

Situația pe perioada analizată se prezintă după cum urmează:

Tabelul 5.3.1

Nr. crt.	Indicatorul	Sem. 1/ 2006	Sem. 2/ 2006	Sem. 1/ 2007	Rată nominală de modificare [%]	
					Sem. 1/2007 în comparație cu: Sem. 1/ 2006	Sem. 2/ 2006
1.	Depozite garantate, PF – lei	18 252,9	23 414,6	28 389,5	55,5	21,3
2.	Depozite garantate PF – valută	13 823	20 035,4	22 897,4	65,6	14,3
3.	Depozite garantate PJ – lei	11 173,8	13 500,4	13 238,4	18,5	-1,9
4.	Depozite garantate PJ – valută	4 427,1	9 470,8	10 704,2	141,8	13,0
5.	Marja medie nominală a ratei dobânzii bancare, PF, la depozite, respectiv credite noi, lei – %	7,75	7,12	5,91	-23,7	-17,0
6.	Marja medie nominală a ratei dobânzii bancare, PF, la depozite, respectiv credite noi, valuta – %	6,2	5,63	5,03	-18,9	-10,7
7.	Marja medie nominală a ratei dobânzii bancare, persoane juridice, la depozite, respectiv credite noi, lei – %	7,02	6,3	4,72	-32,8	-25,1
8.	Marja medie nominală a ratei dobânzii bancare, persoane juridice, la depozite, respectiv credite noi, valută – %	3,3	3,7	3,6	9,1	-2,7
9.	Coeficient de corelație DG – PF, lei	-0,98188				
10.	Coeficient de corelație DG – PF, valută	-0,97483				
11.	Coeficient de corelație DG – PJ, lei	-0,66806				
12.	Coeficient de corelație DG – PJ, valută	0,90935				

Se observă că, din punct de vedere statistic, în cazul persoanelor fizice există o corelație negativă puternică între marja medie a ratei dobânzii și depozitele garantate denuminate atât în lei, cât și în valută, în timp ce în cazul persoanelor juridice corelația este puternică și pozitivă pentru depozitele denuminate în valută, pentru cele denuminate în lei fiind negativă și de o intensitate mai redusă.

Valoarea pozitivă (și foarte mare) a coeficientului de corelație în cazul depozitelor denuminate în valută ale persoanelor juridice sugerează faptul că această categorie de deponenți ar putea utiliza creditul bancar neguvernamental denominat în valută³ pentru a constitui depozite denuminate în valută. Concluzia este, însă, susceptibilă de revizuire, deoarece ar trebui coroborată cu analiza dinamicii creditului neguvernamental denominat în lei acordat persoanelor juridice, pe de o parte, precum și de analiza surselor de valută (de exemplu, intrări de valută de la muncitorii români care lucrează în străinătate care ar putea fi utilizate ca surse de constituire a depozitelor bancare garantate, ceea ce implică analiza structurii finanțării deficitului de cont curent).

³ Sau chiar denuminate în lei, dacă anticipațiile sunt de depreciere a monedei naționale.

5.4. PIB

PIB constituie un cadru general pe fondul căruia se produc comportamentele de economisire, inclusiv sub forma depozitelor, de aceea referirea la corelația statistică dintre evoluția PIB și evoluția oricărui indicator macroeconomic, în general, este de natură să ajute la identificarea cauzalităților sau/și condiționalităților formării acestor comportamente. Pe perioada analizată, situația se prezintă ca în tabelul următor:

Tabelul 5.4.1

Nr. crt.	Indicatorul	Sem. 1/ 2006	Sem. 2/ 2006	Sem. 1/ 2007
1.	Depozite totale nominale – echiv. mil. lei	89 942,2	113 899,0	156 034,7
2.	Depozite garantate nominale – echiv. mil. lei	47 676,8	66 421,3	75 229,5
3.	PIB nominal ⁴ – mil. lei	136 952,9	205 465,0	154 895,4
4.	Coeficient de corelație – depozite totale	0,097639		
5.	Coeficient de corelație – depozite garantate	0,444447		

Observăm că, sub aspect statistic, cea mai „puternică“ corelație pozitivă se manifestă între dinamica depozitelor garantate și cea a PIB, deși intensitatea acesteia este medie. În cazul depozitelor totale, deși corelația statistică este una pozitivă, intensitatea acesteia este nesemnificativă (0,1). Aceasta înseamnă că dinamica depozitelor bancare nu este influențată în mod direct de dinamica PIB, ci efectul acestuia din urmă este mediat de dinamica altor variabile macroeconomice legate cauzal sau structural de dinamica PIB.

5.5. Economisirea totală

Din perspectiva economisirii totale, comportamentul de economisire sub forma depozitelor garantate se prezintă astfel:

Tabelul 5.5.1

Nr. crt.	Indicatorul	Sem. 1/ 2006	Sem. 2/ 2006	Sem. 1/ 2007
1.	Depozite totale nominale – echiv. mil. lei	89 942,2	113 899,0	156 034,7
2.	Depozite garantate nominale – echiv. mil. lei	47 676,8	66 421,3	75 229,5
3.	Economisirea nominală ⁵ – mil. lei	11 404,1	30 060,1	10 092,5
4.	Coeficient de corelație – depozite totale	-0,21456		
5.	Coeficient de corelație – depozite garantate	0,146002		

Valoarea mică negativă a coeficientului de corelație dintre depozitele totale și economisirea totală (-0,214), indică, practic, lipsa unei legături cauzale la acest nivel de analiză. O corelație de o intensitate chiar mai mică dar, de data aceasta pozitivă, se manifestă în ceea ce privește depozitele garantate (0,146). Tragem concluzia că

⁴ Conform evaluărilor de expert.

⁵ Diferența dintre PIB și consumul final.

economisirea totală nu se constituie (cel puțin nu la nivelul unui lag nul) în cauză directă pentru depozitele totale și cele garantate. Acesta este un semnal de alarmă cu privire la chestiunea asigurării lichidității în sistemul financiar-bancar deoarece formele alternative pot să prezinte grade de lichiditate mult mai mică decât depozitele sau, dacă este vorba despre „stopări la sursă” ale economisirii (așa-numita economisire „la ciorap”), atunci acestea din urmă pot fi sustrate, în mod rigid, din circuitul economic. Deși această situație poate constitui și o relaxare a presiunii inflaționiste a economisirii⁶, pe de o parte, totuși, pe de altă parte, poate constitui și o lipsă de lichiditate, care poate greva asupra creșterii economice prin descurajarea investițiilor.

5.6. Creditul bancar neguvernamental

Creditul neguvernamental poate constitui o sursă de depozite fie direct, fie, mai ales, indirect, prin efectul economic al creditului de a produce venituri care, la rândul lor, să constituie surse de economisire sub forma depozitelor. Situația statistică pe perioada analizată se prezintă în tabelul următor.

Tabelul 5.6.1

Nr. crt.	Indicatorul	Sem. 1/ 2006	Sem. 2/ 2006	Sem. 1/ 2007
1.	Depozite totale nominale – echiv. mil. lei	89 942,2	113 899,0	156 034,7
2.	Depozite garantate nominale – echiv. mil. lei	47 676,8	66 421,30	75 229,5
3.	Credit bancar intern neguvernamental – mil. lei	76 455,8	93 283,4	109 031,2
4.	Coeficient de corelație – depozite totale	0,984443		
5.	Coeficient de corelație – depozite garantate	0,982726		

Se remarcă o corelație statistică pozitivă și extrem de puternică (peste 0,98, atât pentru depozitele totale, cât și pentru depozitele garantate). Acest rezultat este coroborat cu concluziile derivate din analizele anterioare, ceea ce conduce la concluzia potrivit căreia creditul bancar neguvernamental ar putea constitui o sursă de economisire sub forma depozitelor. Cu toate acestea, analizele ar trebui efectuate pe un termen mai lung, deoarece, în principiu, creditele bancare constituie sursă de economisire mai degrabă într-o formă indirectă, adică prin efectul asupra veniturilor. Or, aceasta presupune un lag în interiorul căruia creditul guvernamental să se poată „transforma” în venit.

5.7. Veniturile

Corelația dintre depozitele garantate și venitul mediu, exprimat atât sub forma câștigului mediu salarial nominal net, cât și sub forma pensiei medii nominale brute, este prezentată în tabelul de mai jos.

⁶ Prin evitarea efectului de multiplicare a creditului bancar intern neguvernamental.

Tabelul 5.7.1

Nr. crt.	Indicatorul	Sem. 1/ 2006	Sem. 2/ 2006	Sem. 1/ 2007
1.	Depozite totale nominale – echiv. mil. lei	89 942,2	113 899,0	156 034,7
2.	Depozite garantate nominale – echiv. mil. lei	47 676,8	66 421,3	75 229,5
3.	Câștig salarial mediu net – lei/lună	821	903	989
4.	Pensie medie bruta nominală – lei/lună	302,5	320	367
5.	Coeficient de corelație – depozite totale/câștig salarial	0,989687		
6.	Coeficient de corelație – depozite totale/pensie	0,994936		
7.	Coeficient de corelație – depozite garantate/câștig salarial	0,97611		
8.	Coeficient de corelație – depozite garantate/pensie	0,894519		

Așa cum era de așteptat, depozitele (atât cele totale, cât și cele garantate) sunt puternic și pozitiv corelate cu veniturile (coeficienții de corelație sunt pozitivi și aproape unitari), o intensitate ceva mai mică (0,89) înregistrându-se între dinamica depozitelor nominale garantate și dinamica pensiei medii brute. Corelația statistică cea mai mare este cea dintre depozitele totale și pensia medie brută (0,995).

6. Rezultatele studiului de piață realizat de Metro Media Transilvania pentru Fondul de garantare a depozitelor în sistemul bancar cu privire la comportamentul, factorii de influență, evoluția și perspectivele economisirii

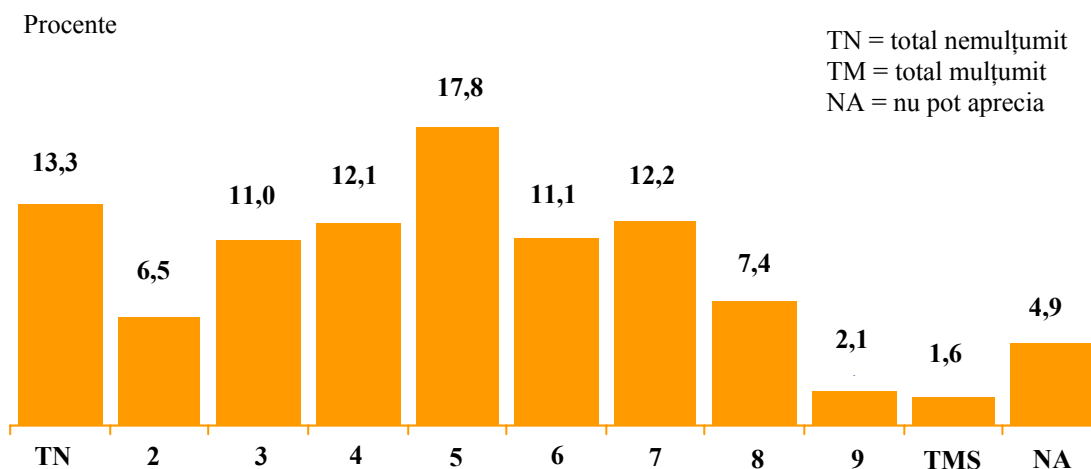
În vederea cunoașterii comportamentului de economisire, a factorilor de influență și a tendințelor economisirii, Fondul a comandat un studiu de piață cu această tematică.

Studiul a fost realizat de către Metro Media Transilvania, institut de studii sociale, sondaje, marketing și publicitate, și s-a desfășurat în luna iulie 2007, eșantionul fiind format dintr-un număr de 2 023 persoane în vârstă de peste 18 ani, dintr-un număr de 166 de localități din mediul urban și rural. Marja maximă de eroare admisă este de +/- 2,2%.

6.1. Aspecte generale

Un prim aspect vizat de studiu a fost autoaprecierea situației financiare, autoplasarea pe o scală având ca extreme satisfacția și insatisfacția totală în raport cu veniturile și cheltuielile personale.

Grafic 6.1.1. Cât de mulțumit sunteți în general de situația financiară de care dispuneți?
Acordați o notă de la 1 la 10, unde 1 = total nemulțumit, iar 10 = total mulțumit

Ponderea celor nemulțumiți este una relativ ridicată, 30% dintre cei intervievați plasându-se în zona inferioară a scalei (intervalul 1–3), alți 30% situându-se în zona medie-scăzută (4–5), în timp ce 23% dintre respondenți se plasează peste mediana scalei, numai 11% apreciindu-și situația financiară ca fiind mulțumitoare (intervalul 8–10).

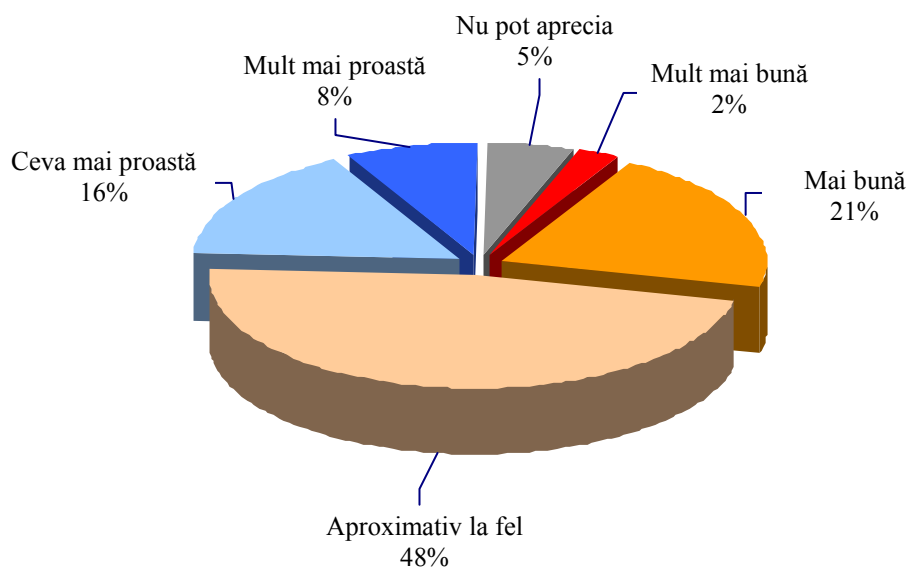
Analiza acestei autoevaluări din perspectiva factorilor socio-demografici indică un nivel ridicat de insatisfacție în rândul persoanelor cu studii elementare, cu un statut ocupațional scăzut, cu venituri personale și ale gospodăriei reduse.

De asemenea, ca o expresie a caracterului relativ al acestei autoaprecieri (în raport cu așteptările și aspirațiile personale), respondenții din Banat sunt într-o mai mare măsură nemulțumiți de propria situație financiară decât cei din Moldova sau Oltenia, în condițiile în care venitul personal și cel al gospodăriei sunt mai ridicate decât în aceste două ultime regiuni.

La cealaltă extremă, a celor mulțumiți într-o mai mare măsură de situația financiară pe care o au, se regăsesc persoanele cu studii superioare, cu un statut ocupațional ridicat, cu venituri personale și ale gospodăriei mari.

Evaluarea evoluției situației financiare în raport cu cea din anul trecut este una cvasiechilibrată.

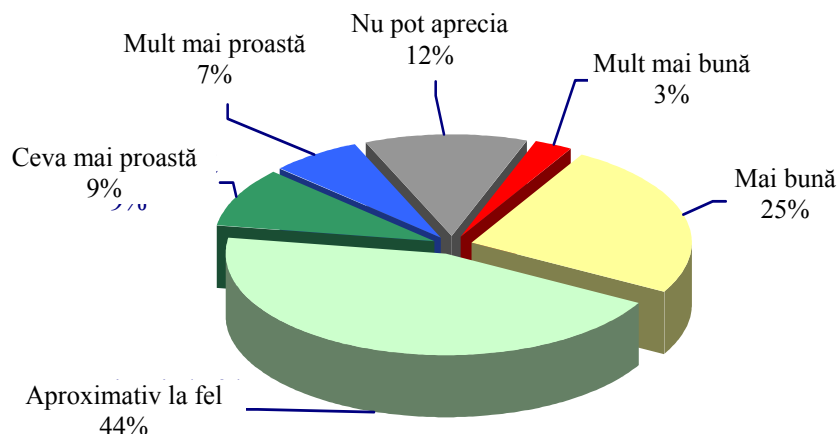
Grafic 6.1.2. Cum este situația financiară de care dispuneți în prezent comparativ cu cea de acum un an (mult mai bună/ mai bună/ aproximativ la fel/ ceva mai proastă/ mult mai proastă/ nu pot aprecia)?

Astfel, 23% consideră că situația lor s-a îmbunătățit, 48% apreciază că aceasta nu s-a modificat, iar 24% sunt de părere că situația financiară s-a înrăutățit.

Așteptările pentru anul viitor sunt ușor mai optimiste.

Grafic 6.1.3. Cum credeți că va fi situația dumneavoastră financiară peste un an comparativ cu cea din prezent (mult mai bună/ mai bună/ aproximativ la fel/ ceva mai proastă/ mult mai proastă/ nu pot aprecia)?

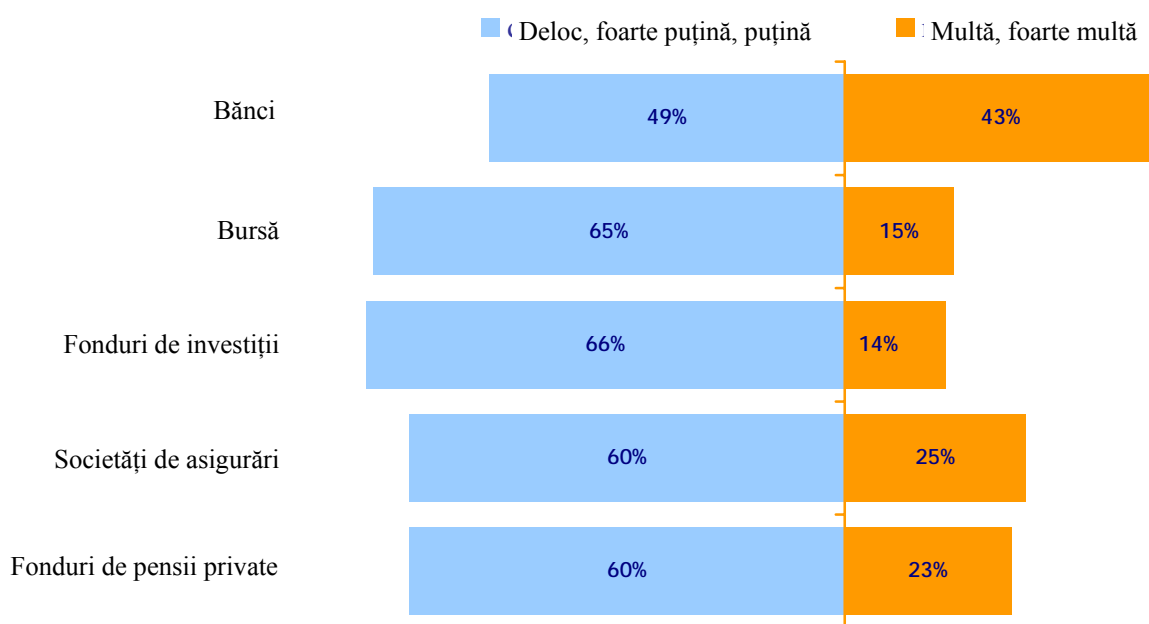

28% prognozează o îmbunătățire în plan financiar, 44% consideră că nu se va schimba nimic în acest sens, iar 16% estimează că situația financiară personală se va deprecia.

Un plus de speranță în evaluarea evoluției stării financiare se regăsește în rândul tinerilor (18–30 ani), al persoanelor ocupate, al celor cu studii superioare, al persoanelor din partea de sus a clasei de mijloc, al celor din orașele de dimensiuni medii (30–100 mii locuitori), din București și din Dobrogea.

Un alt aspect investigat l-a reprezentat gradul de încredere în instituțiile financiare.

Grafic 6.1.4. Câtă încredere aveți în bănci/ bursă/ fonduri de investiții/ societăți de asigurări/ fonduri de pensii private?

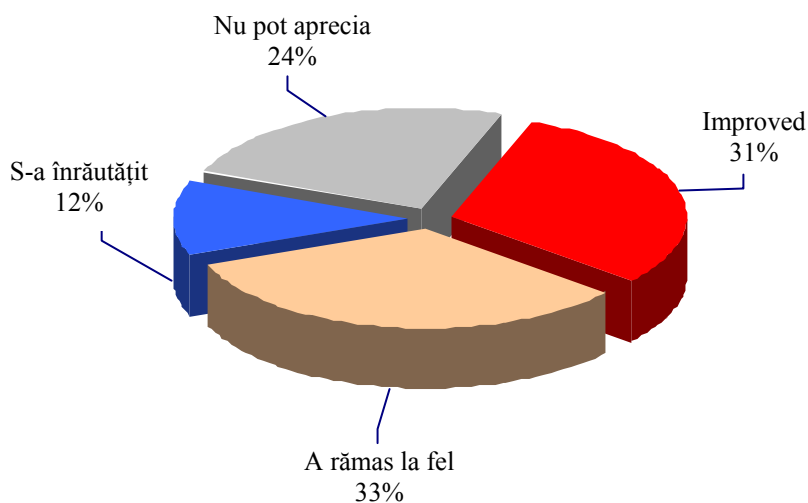

Din răspunsurile subiecților a rezultat că încrederea în instituțiile financiare variază semnificativ în raport cu tipul instituției evaluate, de la 43% încredere mare și foarte mare în **bănci** până la 14%–15% încredere mare și foarte mare în **bursă și fonduri de investiții**. **Societățile de asigurări și fondurile de pensii private** prezintă un grad de încredere de 23%–25%.

Cu siguranță că unul dintre factorii determinanți ai încrederii în instituțiile financiare este experiența directă cu acestea, utilizarea instrumentelor financiare pe care acestea le pun la dispoziția indivizilor. Astfel, încrederea în bursă și în fondurile de investiții este de aproape două ori mai mare (24%–26%) în cazul celor care au achiziționat în ultimul an unități de investiții ale fondurilor mutuale, acțiuni, bonuri și certificate de Trezorerie, titluri de stat, obligațiuni ale firmelor sau obligațiuni municipale decât în cazul celor care nu au efectuat plasamente în astfel de instrumente (14%).

Referitor la stabilitatea sistemului bancar, în opinia a 31% dintre cei intervievați, aceasta a cunoscut o îmbunătățire în ultimii doi ani.

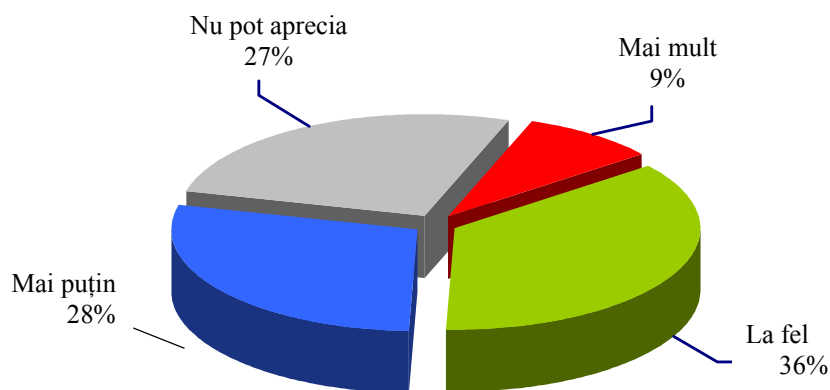
Grafic 6.1.5. Cum considerați ca a evoluat stabilitatea sistemului bancar în ultimii doi ani?

O altă treime (33%) apreciază că stabilitatea sistemului bancar s-a menținut în perioada ultimilor doi ani, 12% consideră că aceasta s-a înrăutățit, în timp ce restul de 24% nu a exprimat nicio opinie.

În opinia majorității respondenților, integrarea României în Uniunea Europeană nu ar încuraja economisirea, după este reflectat și în graficul de mai jos. Astfel, 28% consideră că vor economisi mai puțin, în timp ce doar 9% apreciază că vor avea o capacitate de economisire mai mare, iar pentru 36% aceasta va rămâne la același nivel.

Grafic 6.1.6. Considerați că odată cu integrarea în Uniunea Europeană veți economisi mai mult, la fel sau mai puțin?

În privința posibilității de a economisi în condițiile integrării europene, sunt mai optimiști tinerii decât vârstnicii, cei de naționalitate română decât cei de naționalitate maghiară, persoanele ocupate decât pensionarii, cei din partea de sus a clasei de mijloc față de cei din partea de jos, transilvănenii și dobrogenii față de moldoveni.

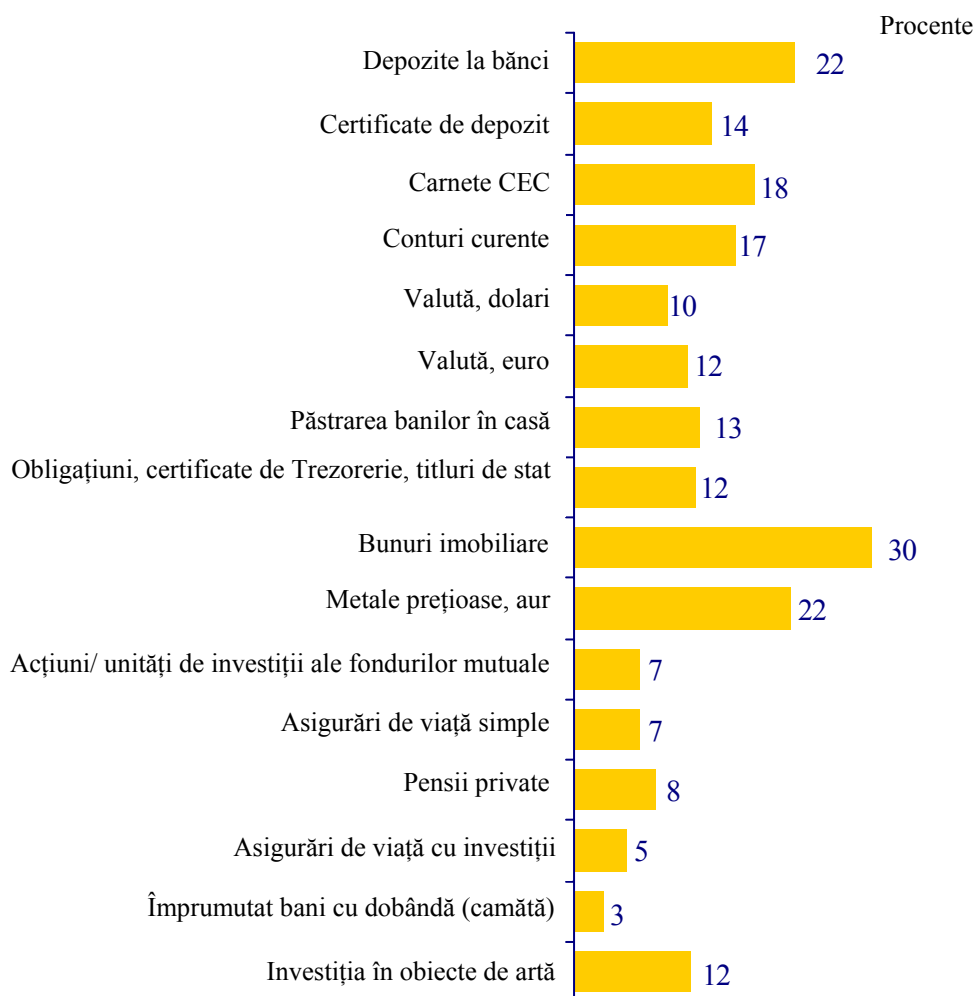
6.2. Evaluarea siguranței și profitabilității principalelor forme de economisire

În evaluarea principalelor forme de economisire au fost luate în considerare două dimensiuni generale, **siguranța** și **profitabilitatea**, urmărindu-se obținerea unei configurații bidimensionale a percepției principalelor mijloace de economisire.

Din punct de vedere al siguranței, respondenții consideră cele mai sigure modalități de economisire ca fiind investițiile în **bunuri imobiliare** (media 2,4 pe o scală de la 1 la 5, unde 1 înseamnă sigur, iar 5 nesigur), **depunerile în bănci** (2,5) și investițiile în **metale prețioase** (2,6).

Cele mai nesigure instrumente de economisire sunt considerate a fi **camăta** (3,9) și **păstrarea banilor în casă** (3,3).

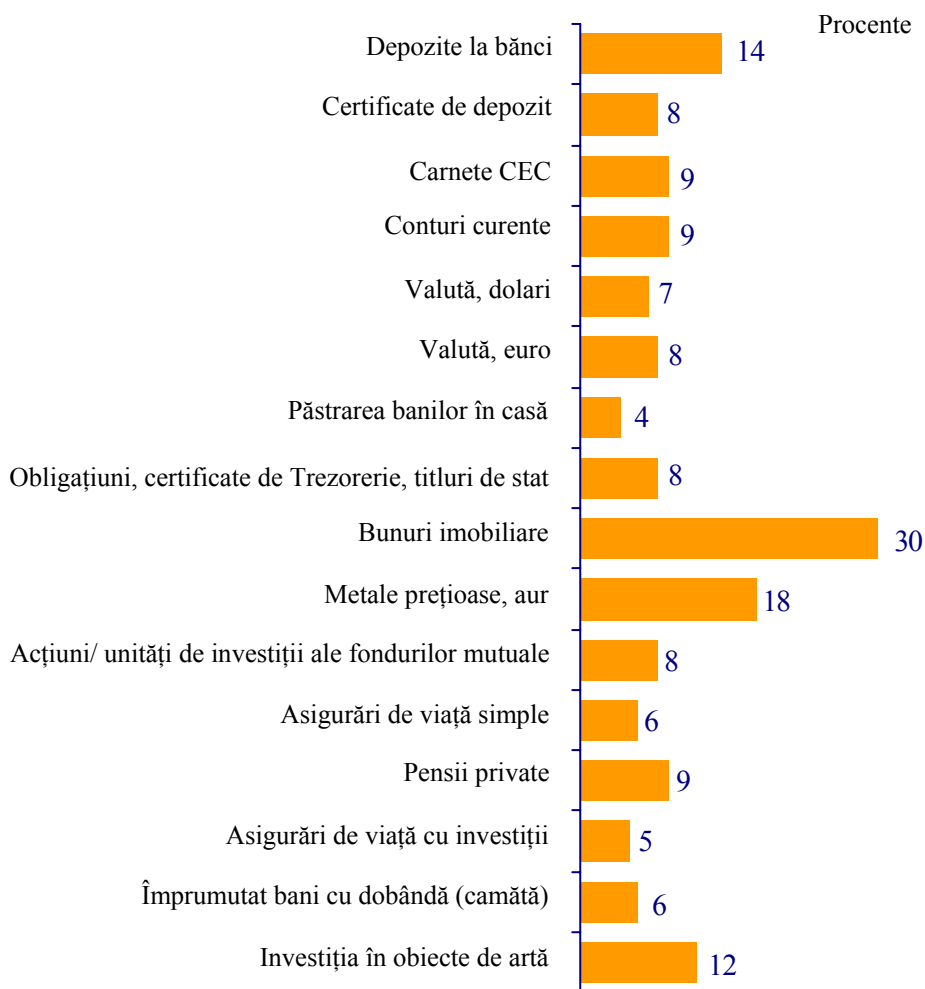
Grafic 6.2.1. Cărei forme de economisire i-ați acorda nota maximă din punct de vedere al siguranței?

În privința profitabilității, ierarhia nu se modifică semnificativ, fiind considerate drept cele mai profitabile modalități de economisire investițiile în **bunuri imobiliare** (media 2,4 pe o scală de la 1 la 5, unde 1 înseamnă profitabile, iar 5 neprofitabile), investițiile în **metale prețioase** (2,7) și **depunerile în bănci** (2,8).

Cele mai puțin aducătoare de profit sunt păstrarea banilor în casă (3,7), camăta (3,6) și economisirea în dolari americani (3,2).

Grafic 6.2.2. Cărei forme de economisire i-ați acorda nota maximă din punct de vedere al profitabilității?

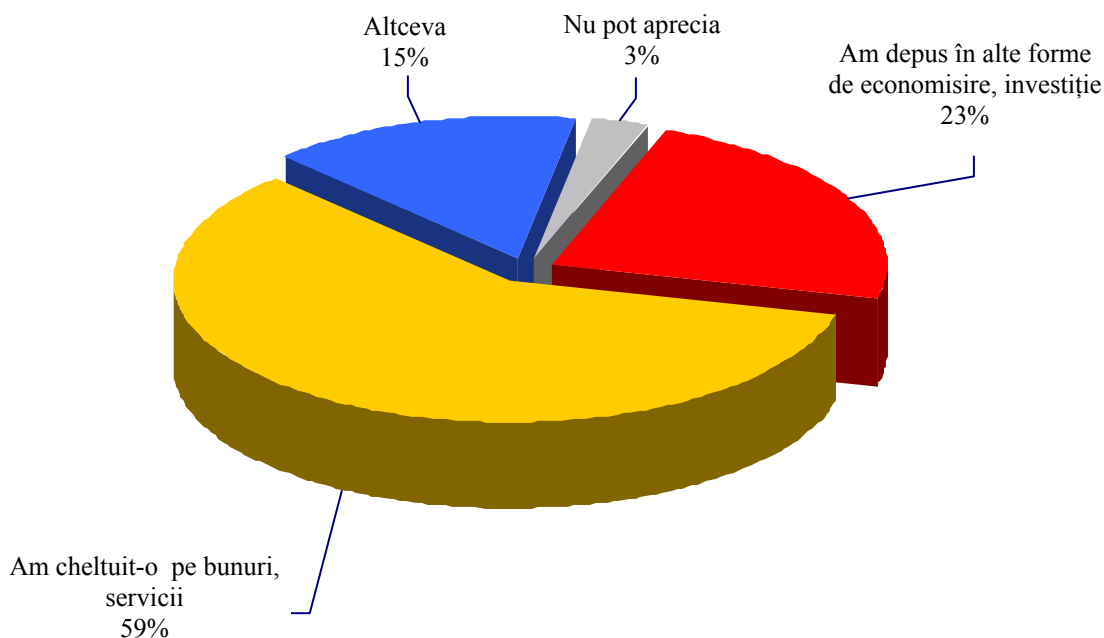

Corelația dintre scorurile medii obținute de formele de economisire evaluate în cazul celor două dimensiuni este una relativ ridicată (coeficientul de corelație Pearson este 0,88 pe o scală de la -1 la 1, unde 1 înseamnă corelație perfectă), fapt care indică practic percepția la nivelul opiniei publice a unei **puternice interdependențe între cele două dimensiuni**, majoritatea indivizilor având mai degrabă grile de evaluare generale ale modalităților de economisire.

6.3. Economisire

În semestrul 1/2007, numai 6% dintre cei intervievați au declarat că au lichidat un cont sau depozit.

Grafic 6.3.1. Dacă anul acesta ați lichidat un cont sau depozit, ce ați făcut cu suma respectivă de bani?

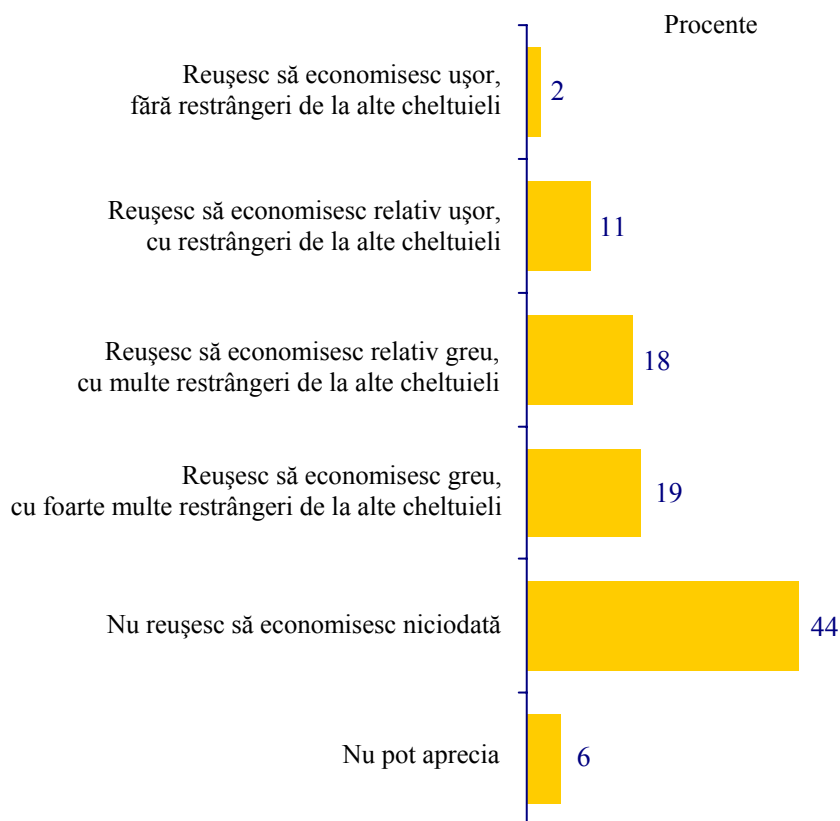

Ponderi calculate pentru categoria respondenților care au lichidat un cont sau depozit

Dintre cei care au lichidat un cont/ depozit în primele șase luni ale anului 2007, 59% au cheltuit banii pe bunuri și servicii, în timp ce 23% i-au depus în alte forme de economisire sau investiție.

Relativ la efortul depus pentru a economisi, numai 2% dintre cei intervievați admit că pot economisi fără eforturi foarte mari. Un respondent din 9 declară că reușește să economisească relativ ușor, în timp ce 18%–19% dintre respondenți consideră că reușesc să economisească greu și foarte greu, iar 44% dintre respondenți recunosc că nu reușesc să economisească.

Grafic 6.3.2. Reușiți să economisiți ușor, fără restrângeri de la alte cheltuieli/ relativ ușor, cu restrângeri de la alte cheltuieli/ relativ greu, cu multe restrângeri de la alte cheltuieli/ greu, cu foarte multe restrângeri de la alte cheltuieli?

În tabelul de mai jos s-au inclus mediile veniturilor personale și ale gospodăriei pentru cele 5 situații. Dacă diferențele dintre aceste valori pentru situațiile de economisire greu, relativ greu și relativ ușoară se încadrează într-un palier de 100–250 lei, diferența crește exponențial în cazul celor care declară că reușesc să economisească ușor față de cei care economisesc relativ ușor.

Tabelul 6.3.1

Variante de răspuns	Media venitului personal [lei]	Media venitului gospodăriei / membru [lei]
Reușesc să economisesc ușor	2 191	1 162
Reușesc să economisesc relativ ușor	1 119	738
Reușesc să economisesc relativ greu	883	494
Reușesc să economisesc foarte greu	667	383
Nu reușesc să economisesc niciodată	519	359

Desigur, la nivelul principalelor categorii socio-demografice, regăsim diferențe semnificative în privința percepției efortului personal de economisire. Dacă 32% dintre cei care se plasează în clasa celor cu venituri ridicate declară că economisesc ușor, fără efort, 70% dintre cei din clasa celor cu venituri reduse afirmă că nu reușesc să economisească deloc, în timp ce 17% dintre respondenți reușesc să economisească foarte greu.

La nivelul tipului de rezidență, apar diferențe semnificative între principalele categorii rezidențiale, cu o tendință de percepție a unui efort redus de economisire în **orașele foarte mari** (peste 200 mii loc.) și cele **medii** (30–100 mii loc.) și o tendință inversă, de percepție a unei economisiri dificile, în *orașele mari* (100–200 mii loc.) și mai ales în *mediul rural*, zone unde mai mult de jumătate dintre cei intervievați declară că nu reușesc să economisească.

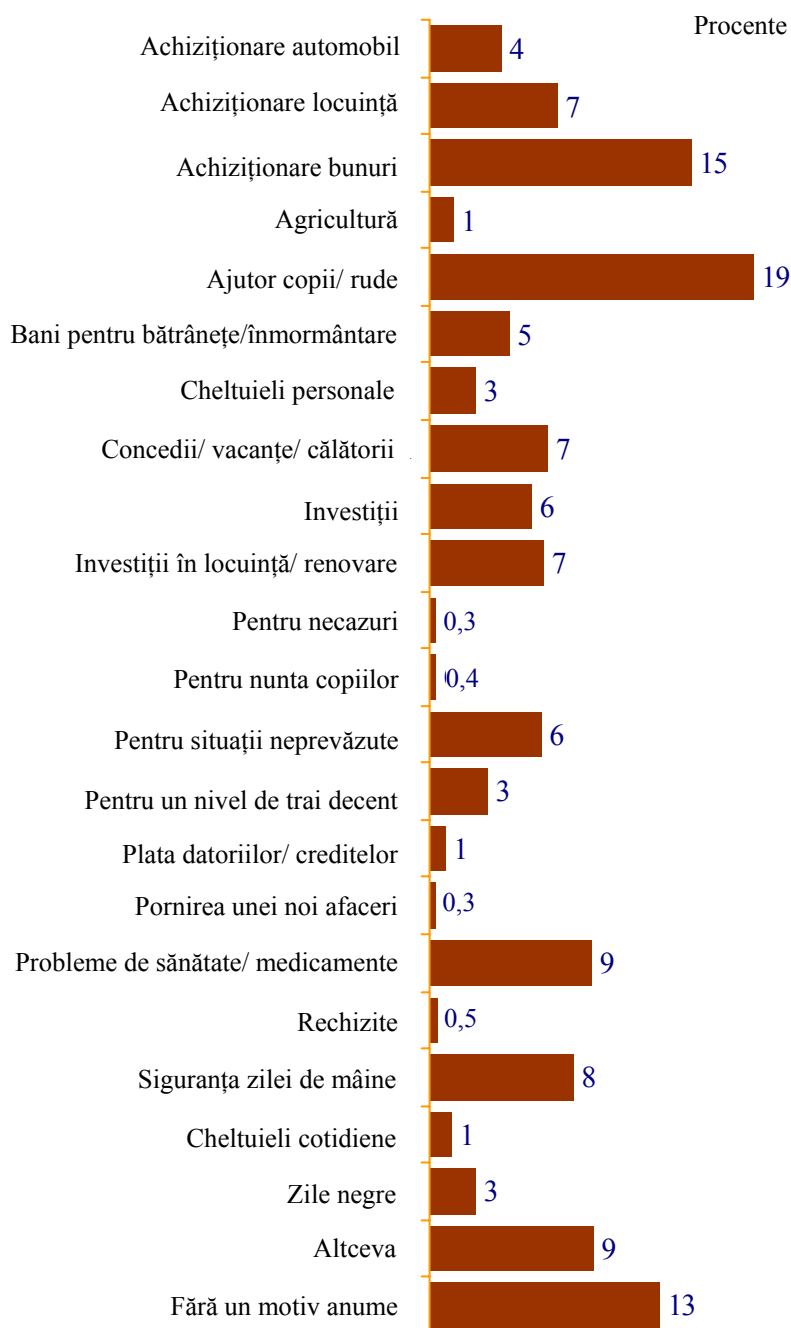
Pe regiuni geografice, bucureștenii și dobrogenii se regăsesc într-o măsură mai mare în rândul celor care afirmă că reușesc să economisească, în timp ce oltenii și moldovenii se situează la cealaltă extremă.

Tabelul 6.3.2

Regiune	Raportul dintre numărul celor care reușesc să economisească ușor sau relativ ușor și cei care nu reușesc să economisească niciodată
<i>București</i>	59%
<i>Dobrogea</i>	57%
<i>Transilvania</i>	44%
<i>Crișana-Maramureș</i>	42%
<i>Banat</i>	30%
<i>Muntenia</i>	22%
<i>Moldova</i>	16%
<i>Oltenia</i>	13%

Motivațiile economisirii sunt diversificate, după cum este ilustrat în graficul 6.3.3.

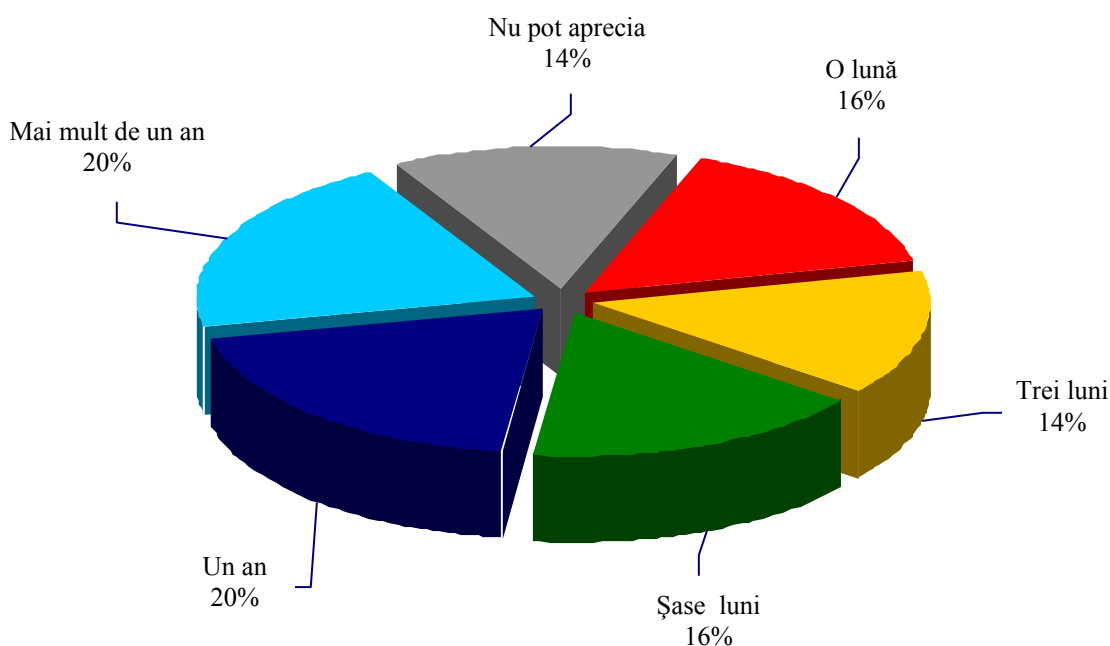
Grafic 6.3.3. Care sunt principalele motive pentru care economisiți bani?

Raportul dintre motivațiile menționate este echilibrat, variind de la 14% din totalul mențiunilor în cazul investițiilor, la 27% în cazul achizițiilor de bunuri.

În privința perioadei de economisire remarcăm o distribuție relativ uniformă a ponderilor pentru cele 5 perioade avute în vedere, valorile variind de la 14% la 20% (graficul 6.3.4).

Grafic 6.3.4. Pe ce perioadă preferați să economisiți?

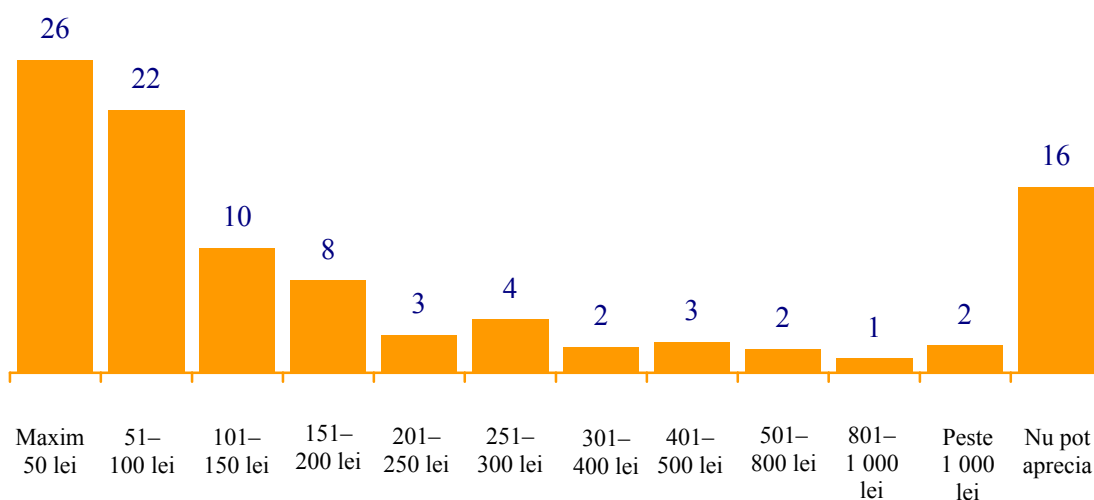
Nu există o asocierie între efortul de economisire și perioada preferată de păstrare a economiilor, așa cum arată și datele din tabelul următor.

Tabelul 6.3.3

Efortul de economisire Perioada de economisire	Variante de răspuns			
	Reușesc să economisesc ușor	Reușesc să economisesc relativ ușor	Reușesc să economisesc relativ greu	Reușesc să economisesc foarte greu
O lună	28%	15%	16%	15%
Trei luni	4%	15%	14%	15%
Șase luni	13%	15%	16%	18%
Un an	21%	19%	22%	17%
Mai mult de un an	21%	24%	20%	18%
Nu pot aprecia	13%	12%	11%	17%
Total	100%	100%	100%	100%

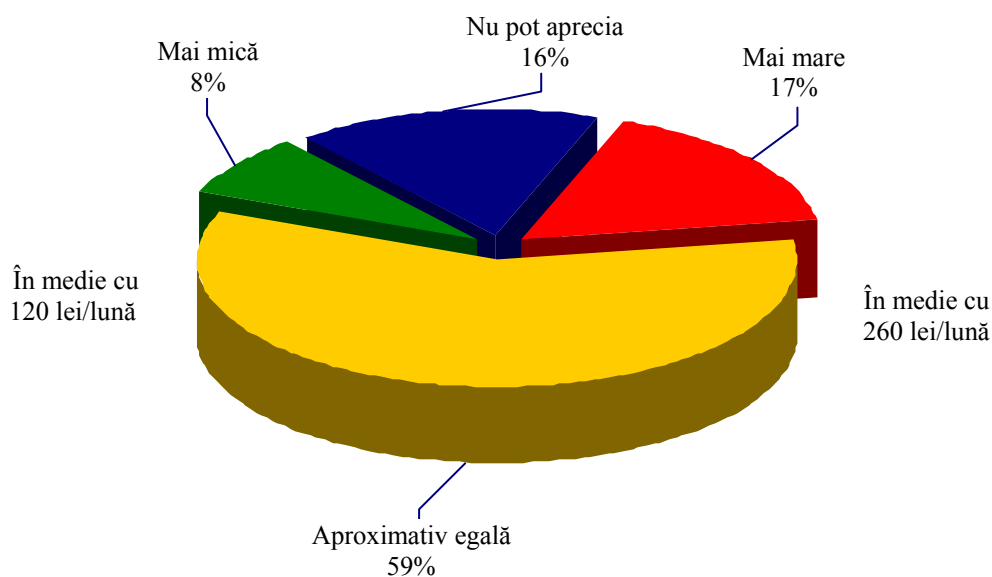
Sumele economisite lunar se încadrează, în cazul a aproape jumătate dintre cei care economisesc, până la plafonul de 100 lei, numai 5% dintre cei care economisesc reușind să pună deoparte mai mult de 500 lei.

Grafic 6.3.5. Care este valoarea medie a sumei de bani pe care reușiți să o economisiți lunar?

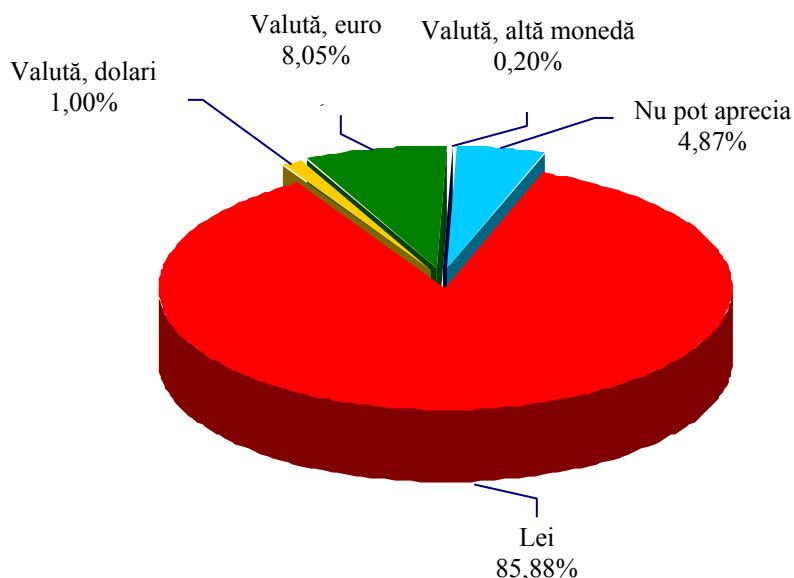
Față de 2006, tendința este de creștere a sumelor economisite, cei care reușesc să economisească mai mult adăugând lunar, în medie, circa 260 lei față de suma economisită anul trecut, în timp ce cei care economisesc mai puțin față de anul trecut și-au redus economiile lunare, în medie, cu aproximativ 120 lei.

Grafic 6.3.6. Comparativ cu 2006, în 2007 ați reușit să economisiți lunar, în medie, o sumă de bani mai mare, mai mică sau aproximativ egală?

Preferințele de economisire vizează într-o mai mare măsură leul, în detrimentul celorlalte valute.

Grafic 6.3.7. Preferați să economisiți în lei sau valută? În ultimul caz, ce valută preferați?

Dar, pe măsură ce perioada de economisire preferată crește, crește și tendința de a economisi în alte valute.

Tabelul 6.3.4

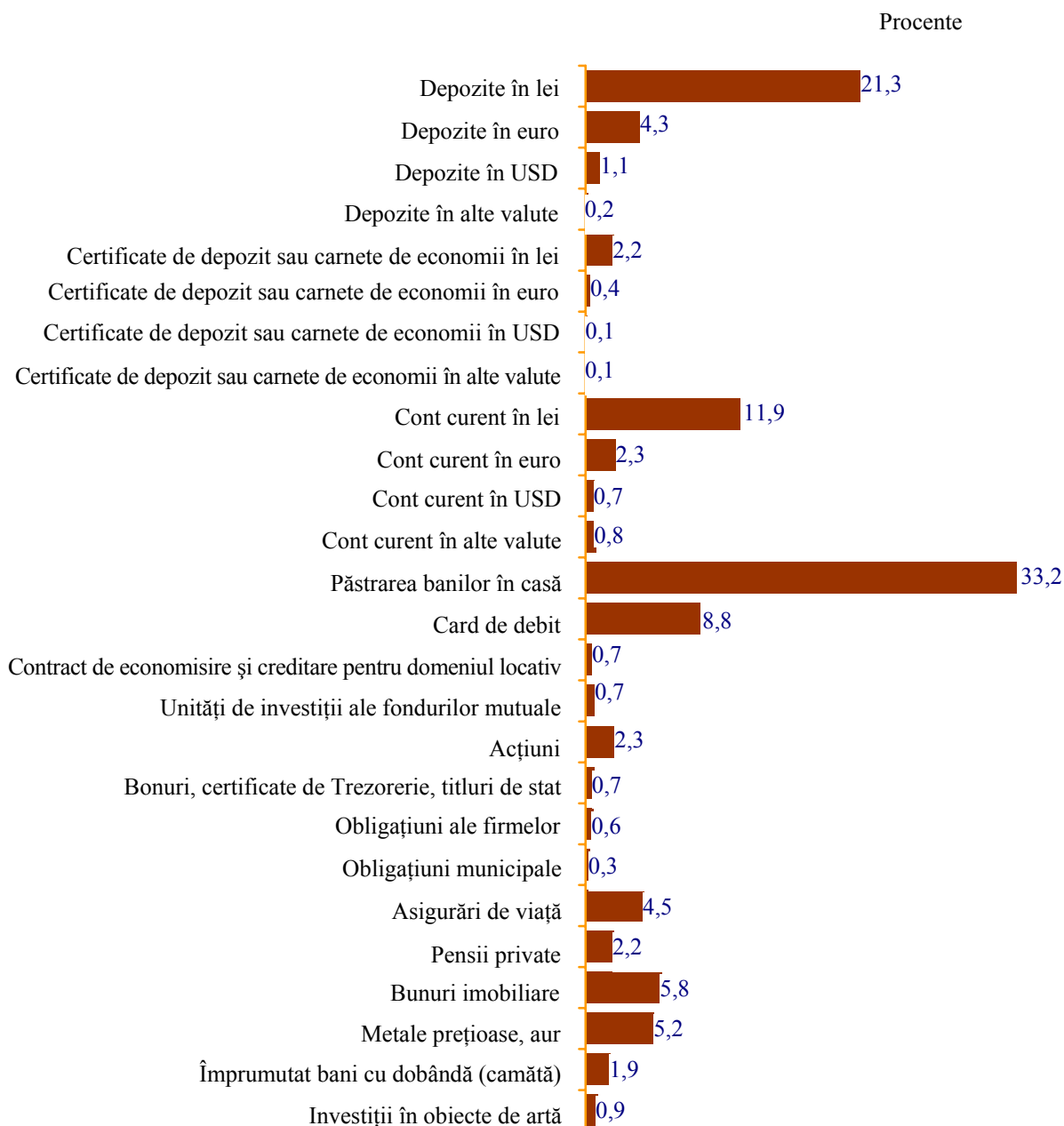
Tipul de valută preferat	Perioada de economisire				
	O lună	Trei luni	Șase luni	Un an	Mai mult de un an
Lei	94%	92%	88%	84%	83%
Valută, dolari	1%	1%	2%	2%	1%
Valută, euro	4%	4%	7%	13%	12%
Valută, altă monedă		1%	1%		
Nu pot aprecia	1%	2%	2%	1%	4%
Total	100%	100%	100%	100%	100%

Aceste date sunt confirmate și de analiza instrumentelor financiare utilizate de români în ultimul an. Astfel, principala formă de economisire a fost **păstrarea banilor în casă**, folosită de o treime dintre români (33%). Această practică este urmată de **depozitele bancare în lei**, utilizate de 21% dintre cei intervievați, și **conturile curente în lei**, menționate de 11% dintre subiecți.

Instrumentele bancare în lei sunt utilizate de circa 28% dintre cei intervievați. Instrumentele financiare în valută indică orientarea românilor spre **euro**, în detrimentul

dolarului american sau al altor valute. Astfel, dacă 5,5% dintre respondenți au ales cel puțin o modalitate de depunere în euro, numai 1,5% au ales varianta dolarului american, în timp ce 1,2% au preferat o altă valută.

Grafic 6.3.8. Ce forme de economisire ați utilizat în ultimul an?

Instrumentele de economisire în lei sunt alese într-o mai mare măsură de cei care reușesc să economisească ușor și relativ ușor, de cei care fac economii pe termen lung, de cei cu venituri ale gospodăriei foarte mari (peste 1 000 lei/ membru).

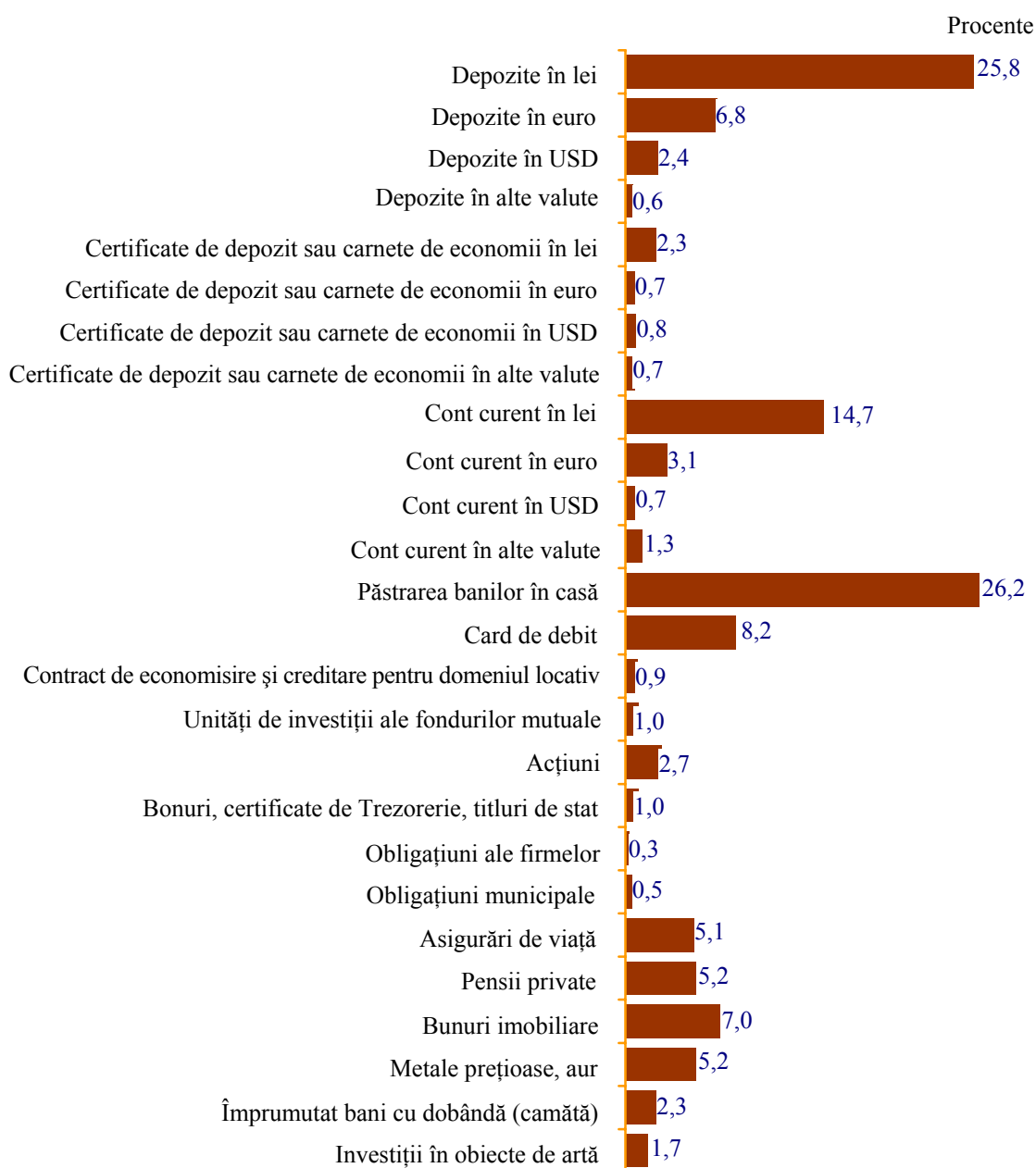
Cei care preferă într-o mai mare măsură depunerile în euro fac parte din aceleași categorii, la care se adaugă și cei cu venituri ale gospodăriei mari (751–1 000 lei/membru) și cei din Crișana-Maramureș.

Depunerile în dolari americani sunt regăsite într-o mai mare măsură în rândul celor cu venituri ale gospodăriei mari și foarte mari, care economisesc ușor sau relativ ușor, precum și în rândul dobrogenilor.

Investițiile în bunuri imobiliare și metale prețioase au o cotă de utilizare de 5%–6%, în timp ce achiziția de acțiuni, bonuri de tezaur și obligațiuni este practică de circa 3%.

În ceea ce privește perspectivele de economisire pentru anul viitor, circa 43% dintre cei intervievați au declarat că intenționează să utilizeze un produs bancar (depozit la termen, certificat de depozit sau cont curent) denominat în lei, 10,6% vor efectua depuneri în euro, în timp ce 3,9% vor economisi în dolari americani, iar 2,6% în alte valute.

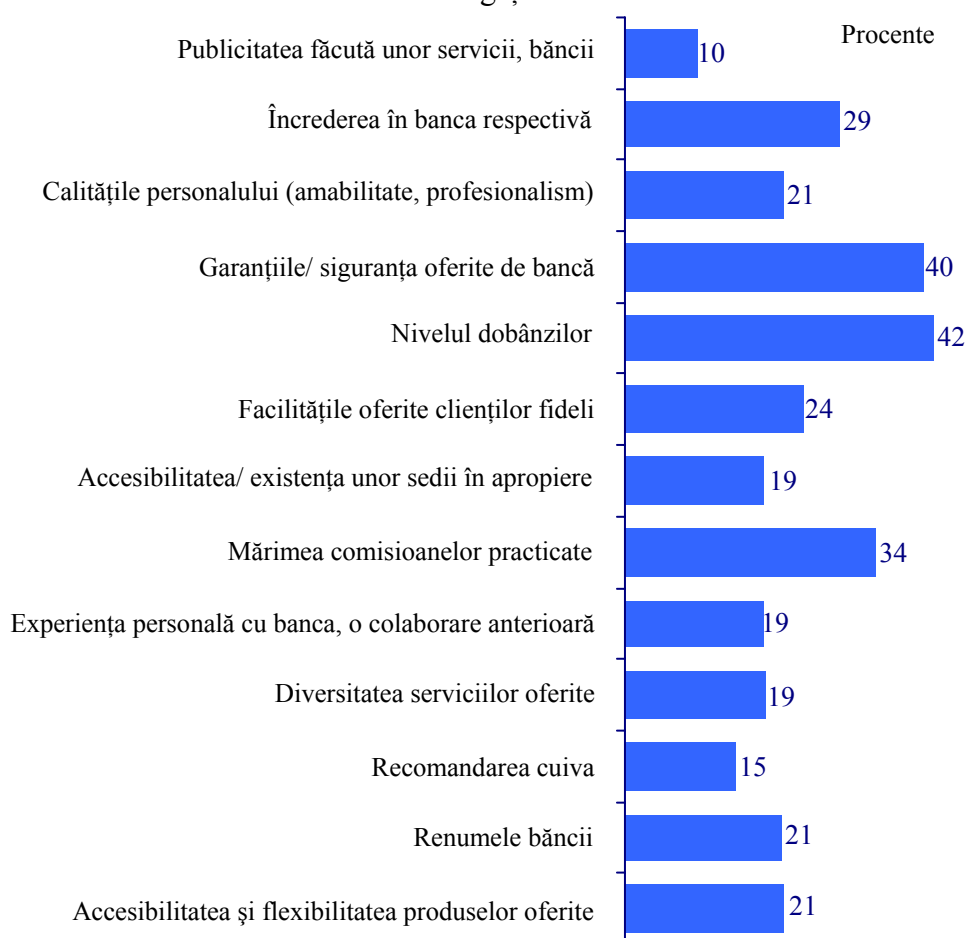
Grafic 6.3.9. Ce forme de economisire intenționați să utilizați în următorul an?

Comparând intențiile de economisire pentru anul următor cu formele practicate în ultimul an, rezultă că, exceptând păstrarea banilor în casă, tendință de scădere cu 7%, și cardurile de debit, a căror utilizare se așteaptă a se reduce ușor (-1%), la nivel intențional-declarativ toate celelalte modalități de economisire vor fi utilizate în anul următor de mai multe persoane decât în prezent.

Atunci când își plasează economiile într-un produs bancar oferit de o anumită instituție de credit, respondenții țin seama de mai multe criterii în alegerea acelei instituții. În graficul de mai jos sunt prezentate criteriile utilizate.

Grafic 6.3.10. Ce aspecte considerați că ar fi cele mai importante atunci când alegeți o bancă?

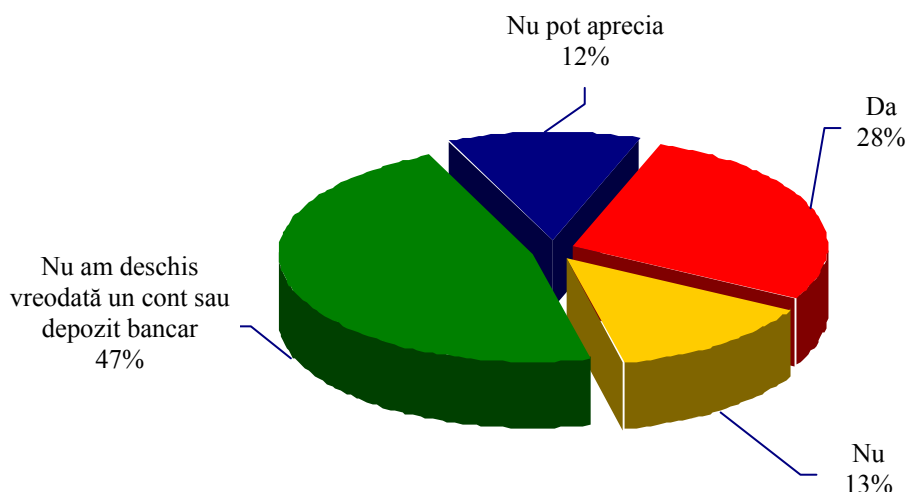

Datele ne indică o importanță mai ridicată a unor criterii de evaluare pragmatică a riscurilor și beneficiilor (*nivelul dobânzilor, garanțiile/siguranța oferite de bancă, mărimea comisioanelor practicate*) în raport cu *publicitatea, recomandările* făcute de o altă persoană sau alte criterii secundare (*diversitatea serviciilor oferite de bancă, existența unor sedii în apropiere*).

6.4. Garantarea depozitelor bancare

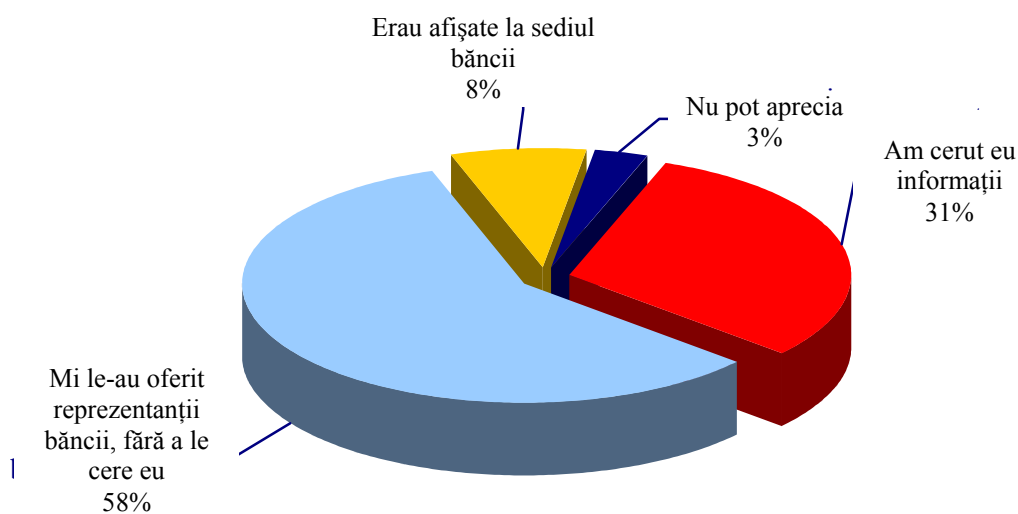
Rezultatele studiului de piață indică o informare slabă a subiecților în ceea ce privește garantarea depozitelor bancare.

Grafic 6.4.1. În momentul în care ați deschis un cont sau depozit bancar, vi s-a spus ceva despre modul în care vă sunt garantate depunerile?

Din categoria respondenților care au deschis un cont/depozit bancar (53% din numărul total al celor intervievați), mai mult de jumătate (28%) au primit informații despre garantarea sumelor depuse.

Grafic 6.4.2. Cum ați intrat prima dată în posesia acestor informații?

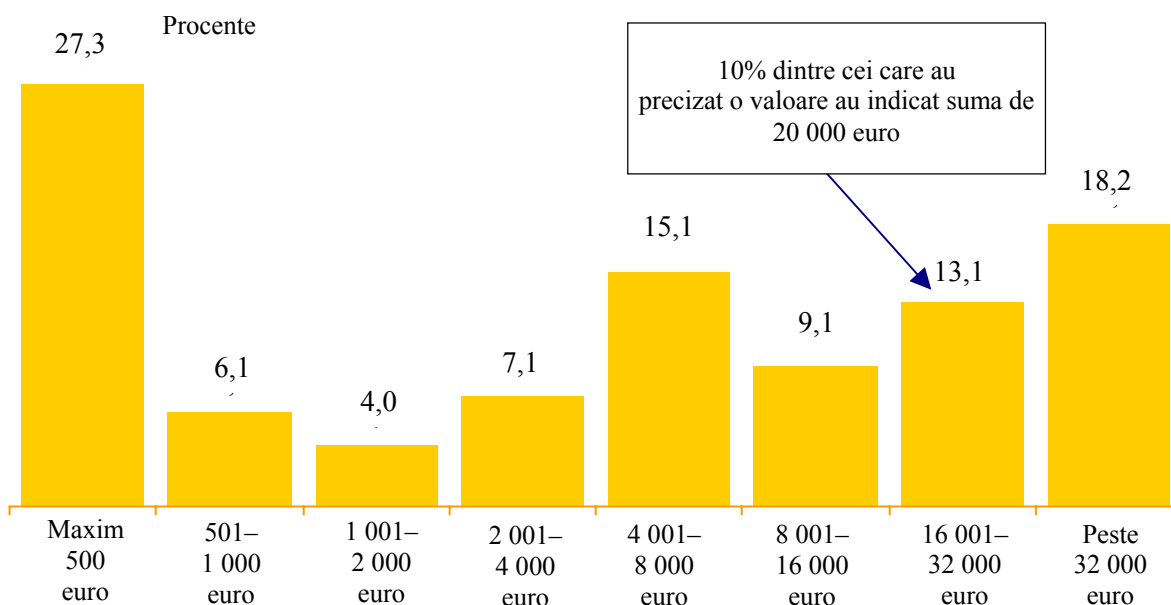

Ponderi calculate pentru categoria respondenților care au cunoștință de garantarea depunerilor lor.

În cele mai multe situații (58%), aceste informații au fost oferite de reprezentanții băncii, fără a fi cerute în prealabil de către clienți, în timp ce în 31% din cazuri informațiile au fost solicitate de către depunători.

În privința plafonului de garantare, numai 5% dintre cei intervievați au declarat că știu care este valoarea acestuia.

Grafic 6.4.3. Ne puteți spune care este nivelul aproximativ al plafonului de garantare, exprimat în euro?

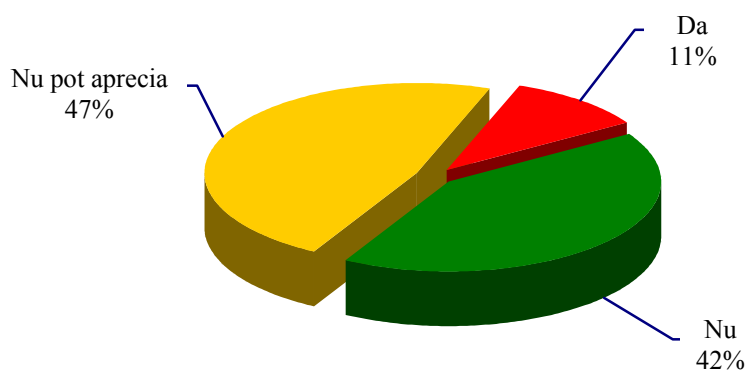

Ponderi calculate pentru categoria respondenților care au indicat o valoare pentru plafonul de garantare.

Din rândul celor care au afirmat că ar cunoaște valoarea plafonului de garantare, numai 10% au răspuns corect, indicând suma de 20 000 euro.

Referitor la existența unei instituții cu atribuții de garantare a depozitelor bancare, răspunsurile au relevat un grad de informare redus în rândul celor intervievați.

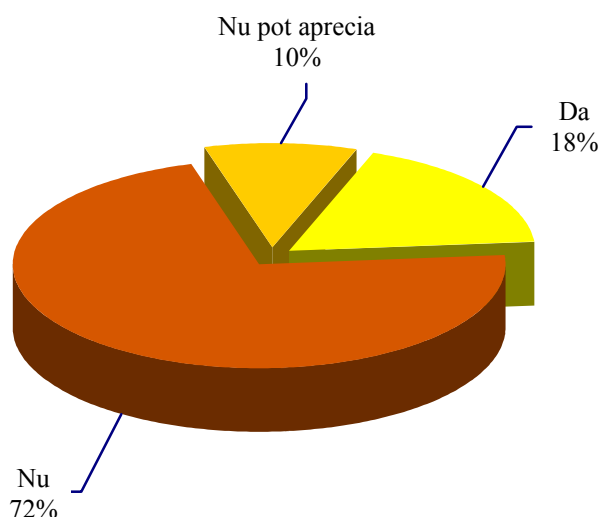
Grafic 6.4.4. Din câte știți dvs., există vreo instituție care se ocupă cu garantarea depozitelor bancare?

Astfel, numai un respondent din 9 a declarat că există o instituție care se ocupă de garantarea depozitelor bancare, în timp ce 42% au răspuns negativ, iar 47% nu au putut oferi un răspuns clar în această privință.

În momentul în care au fost invitați să numească această instituție, numai 10% dintre cei care au răspuns afirmativ cu privire la existența unei instituții care se ocupă de garantarea depozitelor bancare au numit-o în mod corect, cea mai frecventă confuzie fiind cu Banca Națională a României.

6.4.5. Ați auzit de Fondul de Garantare a Depozitelor în Sistemul Bancar?

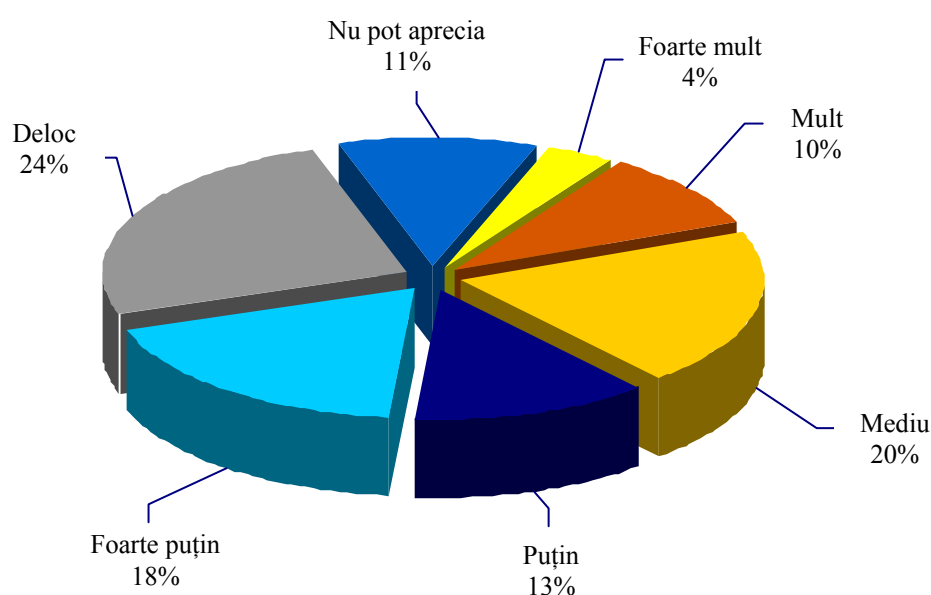

Notorietatea asistată a Fondului de Garantare a Depozitelor în Sistemul Bancar este de circa 18% din totalul celor intervievați, fiind mai ridicată în rândul celor cu venituri mari, cu studii superioare și cu un statut ocupațional ridicat. La cealaltă extremă se situează cei cu venituri reduse, cu o educație elementară și cu un statut ocupațional scăzut.

6.5. Informare

Interesul pentru informații cu privire la instrumentele bancare și alte informații economico-financiare este unul ridicat pentru aproape o treime dintre respondenți, în timp ce aproximativ un sfert dintre cei intervievați se declară a nu fi deloc interesați de asemenea informații.

Grafic 6.5.1. În ce măsură vă interesează informații privind depozitele bancare, dobânzile, garantarea depozitelor, alte forme de economisire/investire?

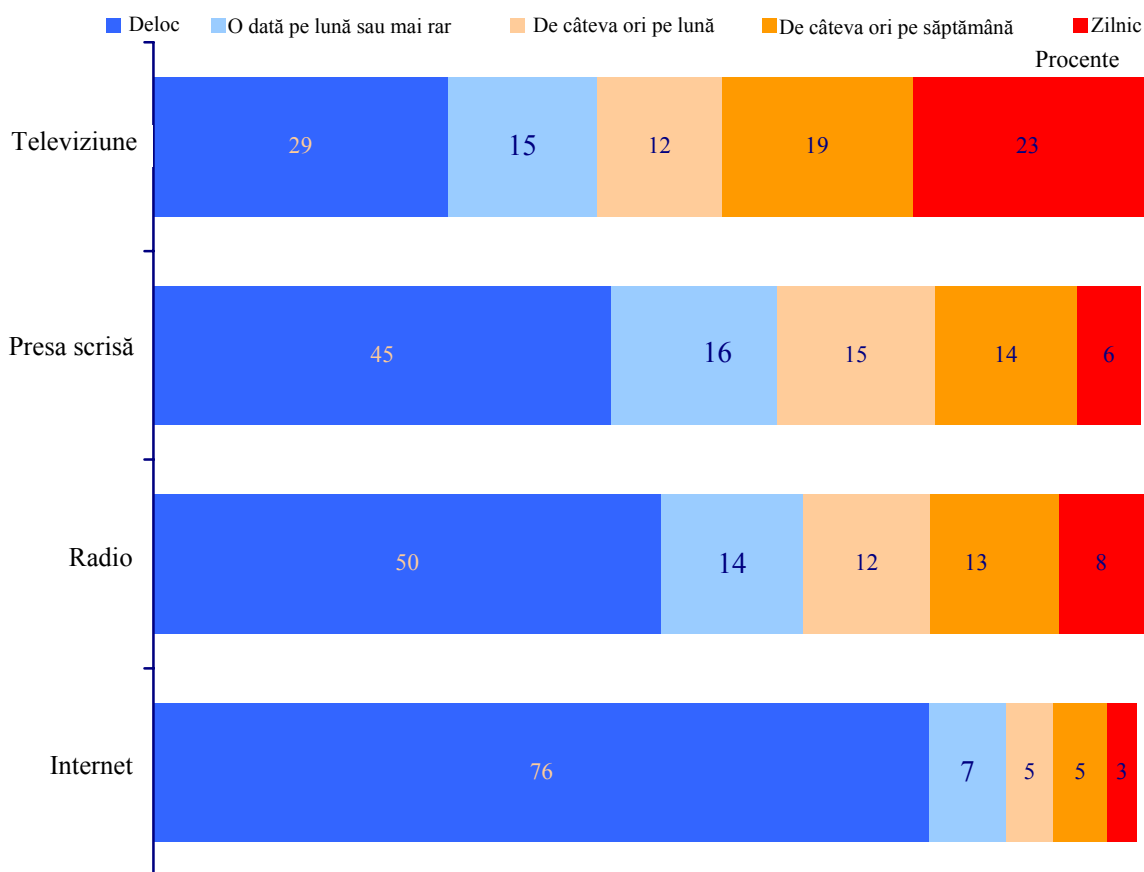
Interesul pentru piața bancară se asociază într-o mare măsură cu efortul de economisire perceput – cu cât indivizii economisesc mai ușor, cu atât devin mai interesați de modalitățile formale, instituționalizate de economisire, după cum se evidențiază în tabelul de mai jos.

Tabelul 6.5.1

Efortul de economisire perceput	Interesul pentru informații despre instrumentele bancare					
	Foarte mare	Mare	Mediu	Mic	Foarte puțin	Deloc
Reușesc să economisesc ușor	17%	24%	35%	4%	7%	13%
Reușesc să economisesc relativ ușor	9%	24%	36%	11%	10%	9%
Reușesc să economisesc relativ greu	4%	18%	35%	20%	10%	13%
Reușesc să economisesc foarte greu	3%	10%	24%	15%	26%	22%
Nu reușesc să economisesc niciodată	2%	4%	11%	13%	25%	44%

Sursele de informare utilizate și frecvența de accesare a acestora sunt ilustrate în graficul următor.

Grafic 6.5.2. Cât de des vă informați în privința problemelor economico-financiare din următoarele surse?

Informațiile despre instrumentele bancare provin cel mai des din emisiunile televizate, 23% dintre respondenți aflând zilnic informații despre piața bancară de la televiziune. Radioul și presa scrisă au un impact relativ similar în privința frecvenței cu care sunt accesate pentru acest gen de informații, în timp ce Internetul este o sursă mai puțin utilizată.

6.6. Surse de venit

Principala sursă de venit a celor intervievați a fost salariul (43%), urmat de pensia pentru vechime în muncă (23%), cea de handicap, boală, veteran, urmaș (8%) și pensia CAP (5%).

Grafic 6.6.1. Care au fost sursele de venit personale în 2006?

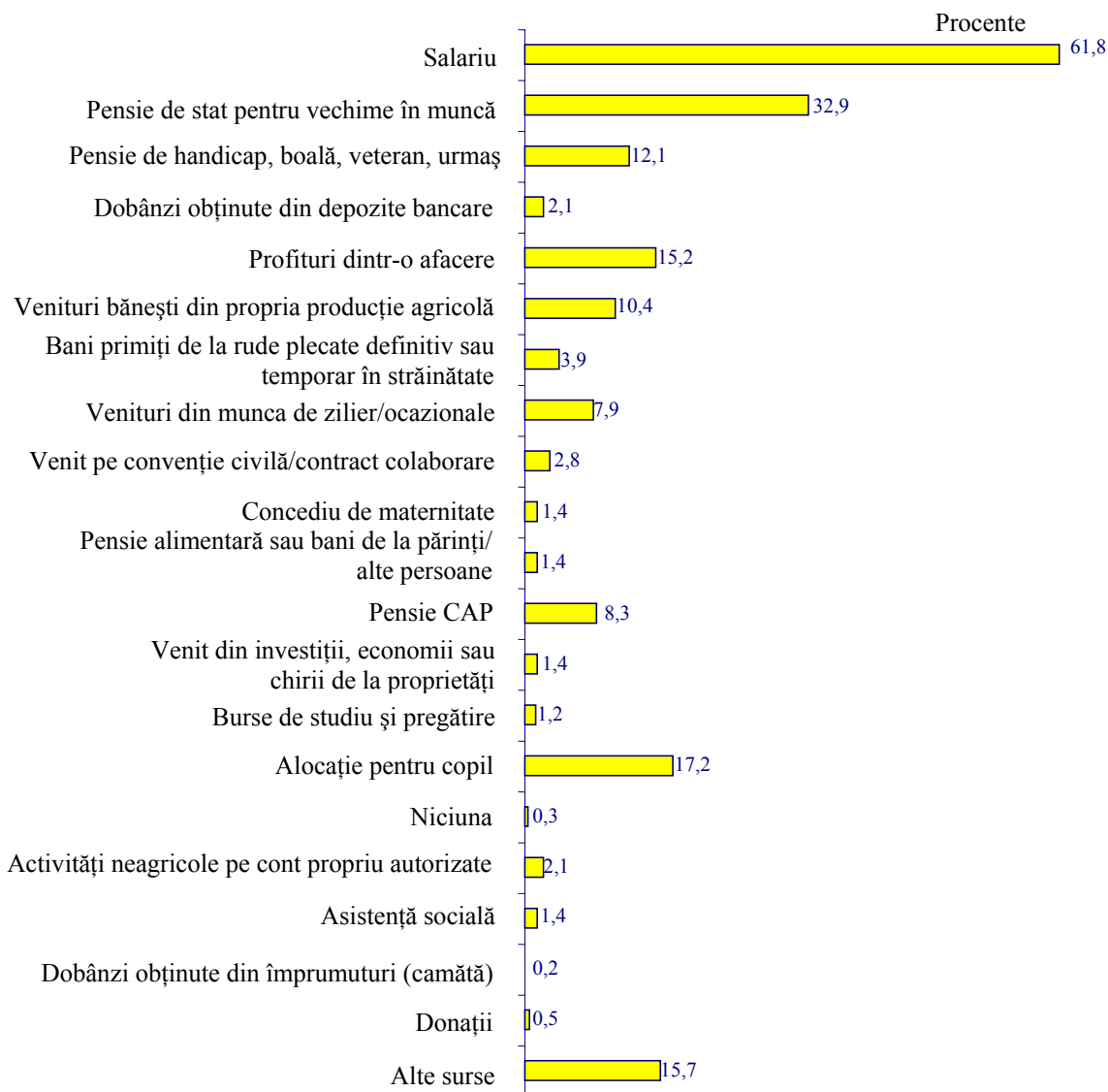

Circa 6% dintre cei intervievați obțin venituri din munci ocazionale, iar 7% din producția agricolă.

Răspunsurile date relevă că 7% dintre subiecți nu au o sursă personală de venit.

La nivelul gospodăriei, după cum este ilustrat mai jos, crește ponderea numărului celor cu salariu (62%), dar și a pensionarilor de stat pentru vechime în muncă (33%), handicap, boală, etc. (12%) sau de CAP (8%).

Grafic 6.6.2. Care au fost sursele de venit ale gospodăriei în 2006?

În categoria surselor de venit ale celor intervievați apar într-o pondere semnificativă alocațiile pentru copii (17%), dar și profiturile din afaceri (15%) sau cele obținute din valorificarea producției agricole (10%).

Lista instituțiilor de credit participante la schema de garantare a depozitelor la 30 iunie 2007

Nr. crt.	Denumirea băncii
I. Bănci – persoane juridice române	
1.	Banca Comercială Română S.A.
2.	Raiffeisen Bank S.A.
3.	BRD – Groupe Société Générale S.A.
4.	Banca pentru Mică Industrie și Liberă Inițiativă – MINDBANK S.A.
5.	Bancpost S.A.
6.	Banca de Export-Import a României EXIMBANK S.A.
7.	Credit Europe Bank (Romania) S.A.
8.	Banca Românească S.A.
9.	Banca Transilvania S.A.
10.	MKB Romexterra Bank S.A.
11.	ALPHA BANK ROMANIA S.A.
12.	PIRAEUS BANK ROMANIA S.A.
13.	ABN AMRO Bank (Romania) S.A.
14.	OTP BANK ROMANIA S.A.
15.	Citibank Romania S.A.
16.	Banca Comercială SANPAOLO IMI BANK ROMANIA S.A.
17.	Emporiki Bank – Romania S.A.
18.	LIBRA BANK S.A.
19.	BANCA C.R. FIRENZE ROMANIA
20.	Romanian International Bank
21.	UniCredit Țiriac Bank SA
22.	Egnatia Bank (Romania)
23.	Banca Comercială „Carpatica“
24.	Bank Leumi Romania
25.	VOLKSBANK ROMANIA
26.	ProCredit Bank S.A.
27.	Raiffeisen Banca pentru Locuințe S.A.
28.	PORSCHE BANK ROMANIA S.A.
29.	CASA DE ECONOMII ȘI CONSEMNAȚIUNI CEC S.A.
30.	HVB Banca pentru Locuințe S.A.

II. Sucursale ale băncilor străine

31. BLOM BANK EGYPT ROMANIAN BRANCH

III. Cooperative de credit – Case centrale

32. CREDITCOOP – Casa Centrală

Anexa 2

Lista depozitelor negarantate

1. Depozite plasate de către persoanele aflate în relații speciale cu instituția de credit, respectiv: administratorii, inclusiv conducătorii, directorii, cenzorii, auditorii independenți, acționarii semnificativi, deponenții cu statut similar în cadrul altor societăți din același grup, familiile persoanelor fizice de mai sus – soții, precum și rudele și afinii de gradul întâi, persoanele terțe care acționează în numele deponenților menționați, precum și societățile din același grup.
2. Depozite ale persoanelor fizice și juridice, inclusiv entități fără personalitate juridică care au obținut, pe bază individuală, rate de dobândă și concesiuni financiare care au contribuit la agravarea situației financiare a instituției de credit.
3. Depozite ale instituțiilor de credit, inclusiv cele provenind din fondurile proprii ale acestora, cu excepția depozitelor instituțiilor de credit în faliment.
4. Depozite ale instituțiilor financiare.
5. Depozite ale societăților de asigurare-reasigurare, inclusiv intermediarii în asigurări.
6. Depozite ale organismelor de plasament colectiv, precum fonduri mutuale, societăți de investiții.
7. Depozite ale fondurilor de pensii.
8. Depozite ale autorităților publice centrale și locale.
9. Depozite ale regiilor autonome, companiilor naționale, societăților naționale, societăților comerciale, altele decât microîntreprinderile, întreprinderile mici și mijlocii.
10. Depozite nenominative.
11. Datorii de natură obligatară, precum și obligații care izvorăsc din acceptate proprii și bilete la ordin emise de instituția de credit.
12. Depozite rezultate din tranzacții pentru care au fost pronunțate hotărâri judecătorești definitive de condamnare pentru infracțiunea de spălare de bani.